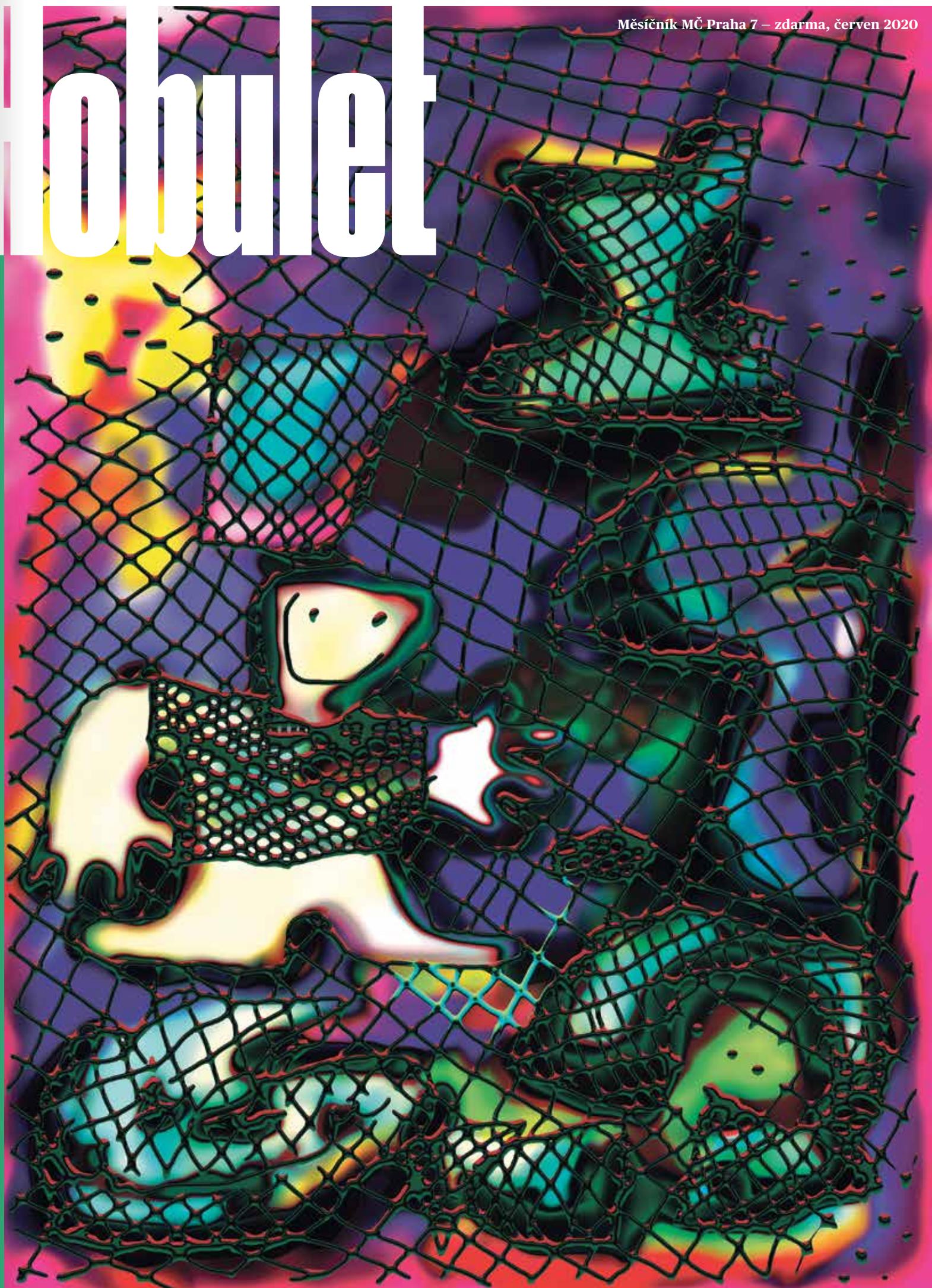

Obiect

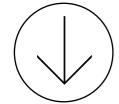
Hobulet 6/2020 Měsíčník MČ Praha 7

3 Potkáváme je	Zelinář a pěstitel Jiří Buchal
4 Aktivní 7	Vše, co byste měli vědět
7 What's up	Výběr zpráv v angličtině a ukrajinském
8 Téma	Zásady správného třídění a úskalí recyklace odpadu
14 Rozhovor	O horách textilu, šití i práci v továrně s Lenkou Vackovou
18 Osudy	Malířka Vlasta Vostřebalová-Fischerová
20 Kulturní přehled	Přehled kulturního dění na Sedmičce
22 Kultura	Pozvánky na zajímavé kulturní akce
24 Sonda	Doba postkoronavirová očima lékařek
26 Hyde Park	Jak zmírnit dopady pandemie po ukončení nouzového stavu?
28 Archiv	Pokračování seriálu o počátcích MHD v Praze
30 Zaostřeno	Dluhy, exekuce a insolvence v době pandemie
31 Stalo se	Co se stalo v květnu a nemělo by vám ujít
32 Dětem	Čas zmrzlin a výletů
33 Info	Další praktické informace

Tak to vidí

Martin Groch (1990) je původem slovenský kreslíř a grafik pracující střídavě ve svém studiu na Letné a v uznaném německém studiu Hort Berlin. V minulosti spolupracoval například s festivalom populárně-vědeckých filmů v Olomouci, časopisem Era 21 nebo Moravskou galerii. V komiksové soutěži Arnal o nejlepšího nového superhrdinu nebo padoucha vyhrál v roce 2011 první místo za „inkoustovou skvrnu“ Michala. Pro Hobulet ilustroval obálku a rubriku Téma.

Valentýna Janů (1994) je vizuálně umělkyně zabývající se mimo jiné i fotografií. Vystudovala fotografii na pražské FAMU a momentálně pokračuje ve studiu na Akademii výtvarných umění. Její práce byly k vidění ve Veletržním paláci Národní galerie, v brněnské Fařt Gallery nebo v Galerii hlavního města Prahy. Pro Hobulet pořídila snímky Lenky Vackové a Jiřího Buchala.

Inspirujte Hobulet
Máte tip na článek nebo zajímavou osobnost? Napište nám na email: hobulet@praha7.cz. Za inspiraci předem děkujeme.

Návštěva superhvězdy

Sloupeček Jindřicha Šídla
Autor je novinář redakce Seznam.cz.

V naší rodině se už léta pečlivě střeží jedna fotografie a jedna legenda. Tedy, je jich víc, ale tahle se ted' časově nejlíp hodí.

Ta fotka vznikla v červnu 1990 před hotelem Belvedere na třídě Milady Horákové a je na ní všechno z té doby: lešení na budově polikliniky, zašlé domy, taxík Škoda 120, muž tchán Petr Nosálek plus páreček mladých Američanů.

Jak říkám, celkem běžný obrázek těch časů - snad až na jména těch cizinců, kteří v Belvederu nocovali. Mladá žena se jmenuje Natalie Merchantová, povoláním je to zpěvačka skupiny 10 000 Maniacs, a onen čerstvý třicátník... Michael Stipe.

Ano, TEN Michael Stipe, jedna z největších hvězd světového rocku posledních 30 let, zpívák skupiny R.E.M., chlapík, který už tehdy nemohl vyjít v Americe na ulici, jehož ale v té době v Praze skoro nikdo neznal, takže mohl s tchánem na snídani vyrazit i do bufetu U Hradeb a podle oné legendy tam nad kakaem a chlebý s vajíčkem zapívávat první verzi svého asi největšího hitu Losing My Religion.

V dubnu 1990 přijel do Československa poprvé papež Jan Pavel II. a sloužil mše na Letenské pláni. Václav Havel tehdy prohlásil, že neví, zda ví, co je to zázrak, ale že se mu zdá, že se ten zázrak odehrál právě tehdy, když papež vystoupil na ruzynském letišti ze svého speciálu.

Myslím, že se ve vši úctě myslí. A že skutečný zázrak přišel až 6. června, kdy světová superstar Michael Stipe přejel v rozhrukaném autobuse z Německa do veselého, svobodného a strašlivě zanedbaného města, aby s obrovským časovým zpožděním vystoupil v Malé sportovní hale na Výstavišti před párem stovkami lidí, z nichž hodně přišlo na dalšího člena neuvěřitelné výpravy, britského písničkáře Billyho Bragga, salonního levíčáka s domem na pobřeží v Brightonu, který mimochodem onen koncert zakončil v jednu v noci zpěvem Internacionály. Dost dlouho mu pak prý trvalo, než pochopil, proč mu odpověď byla smrštěná kelímky s pivem už rádně podroušeného publiku.

Tohle byla Praha jara roku 1990 a zrovna v tomhle čase se to snad může připomenout, když v tom naše městská část sehrála tak významnou, přímo historickou úlohu.

Když o dva měsíce později dorazili The Rolling Stones, byl to už cirkus se vším všudy, s obřím aparátem a statisíce davem na Strahov. A i když organizace této akce, kde hrál mimochodem jako host vážený obyvatel Letné Vladimír Mišák, byla taky dost svérázná, příběh utajené hvězdy Michaela Stipea v Holešovicích by měl jako těžko překonatelný navždy zůstat zapsán v kronice našeho obvodu. Na tom hotelu na „Miladě“ bude jednou pamětní deska. ●

Potkáváme je

Krkovičkou nepohrdnu

V Království u Kolína hospodaří už čtvrtou generaci. „Se zemědělstvím začínal už můj praděd. Dědovi pak v roce 1958 pole znárodnil a v roce 1990 jsme to zase převzali,“ načrtává historii firmy Jiří Buchal, který čerstvou zeleninu do stánku v tržnici vozí již 24 let. V mládí chtěl být sice opravářem nebo kosmonautem, zemědělství má ale přeci jen v genech. „Vyrrostl jsem v tom, od osmnácti jezdím na trhy a je to práce jako každá jiná. Jedeme v tom celá rodina. Na poli pracuje bratr s otcem, já s manželkou a maminkou pak obstaráváme prodej. V sezóně si najímáme další spolupracovníky.“

Na 120 hektarech půdy pěstují celoroční sortiment zeleniny od cibule, cukety, kapusty či okurek po zelí a dýně Hokkaidó. Poslední tři roky se u nich daří i melounům. „Momentálně máme na sedmdesáti procentech polí obiloviny a na zbytku zeleninu. Každý rok to měníme, půda si totiž potřebuje odpočinout.“ Svoji zeleninu kromě zákazníků v tržnici dodávají i do restaurací, třebařeče Ambiente, nebo do školních jídelní v Kolínku.

V sezóně vstává Jiří už ve čtyři hodiny ráno, aby byl od šesti na tržnici. „Do postele chodím nejpozději v deset, momentálně vlastně dřív než moje děti,“ směje se Jiří, který v hale 22 potkal před patnácti lety i svoji manželku, jež tu pomáhala své babičce s prodejem květin.

Stejně jako všichni pěstitelé je i Jiří rád, že se trh zase otevřel. „Měli jsme vlastně tak trochu štěstí, zásah nás to v nejlepší okamžik, loňskou úrodu jsme měli téměř kompletně prodanou a zbylá zelenina se k lidem dostala i tak. Samozřejmě, že jsme ten pokles pocitili, ale nestěžují si. Když jde o zdraví, musíme být soudní. Nejvíc jsem se bál, aby si k nám naši zákazníci zase našli cestu. Naštěstí na nás nezapomněli.“ Mnohem větší vrásky na čele mu dělají počasí. „Sněhu moc nebylo, prší také poskrovnu a v naší oblasti obecně té vláhy moc není. Prodát úrodu je tak mnohem menší problém. Hlavní je, aby nám vůbec něco vyrostlo,“ strachuje se Buchal.

Sám má zeleninu rád, ale nejradší takzvané propasírovánou přes pařížku. „Stále si krouháme zelí, nakládáme okurky, ale krkovičí také nepohrdnu, však jsem kluk z vesnice. Mám skoro metrák a určitě nejsem takto udělaný po bramborách,“ dodává s úsměvem.

Svá pole pravidelně hnají kravským hnojem a v rozumné míře používá i chemické postríky. Jinak to podle něj ani nejde. „Zcela bez chemie to můžete dělat leda tak na nějaké malé zahrádky. Mandelinku na velkém prostoru ručně neseberete. V Česku je navíc tak obrovská kontrola používaných láttek, že pokud máte jistotu, že ovoce nebo zeleninu vyrostla u nás, pak je to skoro jako bio kvalita v Německu, kde se chemikálie můžou v zemědělství používat daleko více než u nás,“ uklidňuje zemědělec, který doufá v pokračování rodinné tradice. „Rodičům těhle na sedmdesátku, tak samozřejmě přemýšlím, co a jak dál. Naštěstí se synovi na polich líbí, tříne také ke strojům, pomáhá nám je opravovat, tak snad to jednou celé převeze.“ ●

Text – Klára Janicki, foto – Valentýna Janů

- Zprávy z radnice
- Pro seniory
- Akce a festivaly
- Komunita a neziskovky

Školy, školky a solidarita

Sloupeček Jana Čížinského
Autor je starosta Prahy 7

Milí sousedé, máme za sebou zápisu do mateřských a základních škol, které se ze zřejmých důvodů až na výjimky uskutečnily dálkově, bez přítomnosti dětí a rodičů. Mohu s radostí oznámit, že stejně jako vloni byly do škol přijaty všechny tříleté děti, jejichž rodiče o školu projevili zájem, a do základních škol úplně všechny spádové děti. Za tímto konstatovaném se skrývá mnoho let práce (školky a školy jsou jednou z našich hlavních výzev už od voleb v roce 2014) a také velký objem peněz, které Sedmička investuje do pedagogů a budov. Tady nacházejí své dobré uplatnění finance, jež získáváme z daní. Málokdo platí daně rád, ale je třeba si také otevřeně říci, že dobrá dostupnost školek je faktor, který má podstatný vliv na život v Praze 7 i na ceny zdejších nemovitostí. Mezi lidmi na Sedmičce je mnoho těch, kteří ochotně pomohou ostatním, když k tomu dostanou příležitost. Znovu to ukázalo množství těch, kdo pomáhali během nástupu koronavirové epidemie. Rádi bychom tento cenný potenciál zkoušeli využít v projektu, jemuž říkáme „Solidarita od sousedů - SOS7“. Smyslem je propojit na Sedmičce solidární dárců s lidmi ve finanční nouzi. Radnice zde bude figurovat jako garant a zprostředkovatel, který představí příběhy potřebných a nabídne veřejnosti možnost finančně jim pomoci prostřednictvím transparentního účtu. S detaily vás brzy seznámíme. A pozvání na závěr: přijďte si prohlédnout naši novou radnici. Podrobnosti jsou v pozvánce na této straně. ●

Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva MČ Praha 7 je naplánováno na pondělí 22. června od 17 hodin v zasedací místnosti na radnici U Průhonu 38. V jakém režimu se zasedání zastupitelstva uskuteční, se dozvítíte na webu radnice. ●

Inzerce zdarma

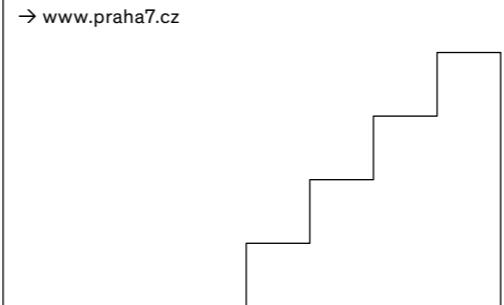
MČ Praha 7 všem firmám, podnikatelům, živnostníkům a dalším organizacím, které mají sídlo či provozovnu na Sedmičce, nabízí bezplatnou inzerci v Hobuletu ve formátu 1/8. Nabídka osminky zdarma platí do konce roku 2020 a je možné ji využít opakovaně. Nadále lze využít také placené inzerce. Více informací vám poskytne Petra López na emailu: lopezp@praha7.cz nebo na tel.: 773 006 787. www.praha7.cz/inzerce ●

Co schválili zastupitelé v dubnu a květnu?

S ohledem na opatření spojená s pandemií Covid-19 se zasedání Zastupitelstva MČ Praha 7 v dubnu a v květnu konala vzdálenou formou prostřednictvím videokonference. Pro veřejnost bylo zasedání přenášeno online, občané měli možnost se k jednotlivým bodům vyjádřit prostřednictvím SMS. V dubnu se zastupitelé věnovali především opatřením souvisejícím s aktuální mimorádnou situací. Schválili mimo jiné změnu pravidel Humanitního fondu, jež městské části umožňuje formou bezúročných půjček operativně pomáhat těm, kteří se v souvislosti s koronavirem dostali do nepříznivé životní situace. Dále projednali možnost posunutí termínů realizace akcí, jež byly podpořeny formou dotací, ale nemohly se během nouzového stavu uskutečnit. Zastupitelstvo také schválilo podání ústavní stížnosti proti usnesení Vlády ČR, které bezdůvodně omezilo, o čem mohou zastupitelstva v nouzovém stavu jednat. V květnu pak zastupitelé mimo jiné od-souhlasili žádost na MHMP o svěření pozemku nad OC Stromovka. Městská část chce prostřednictvím architektonické soutěže pozemek upravit na příjemný veřejný prostor a místo setkávání. Zastupitelstvo rovněž přijalo deklaraci, která nájemcům obecných nebytových prostor, jejichž provoz omezila vládní opatření, zaručuje odpustění nájmu ve výši 80 %. Sedmá městská část podnikatelům, kulturním institucím a dalším organizacím přináší jistotu, že se dočkají pomoci, bez ohledu na nekonceptní a nepředvídatelný postup vlády. ●

Obnovený provoz úřadu

S ohledem na uvolňování přijatých opatření se úřad městské části vrátil k běžné otevírací době (pondělí a středa 7.30-12 a 13-18, úterý a čtvrtok 7.30-12 a 13-15, pátek 7.30-12 a 13-14). V běžném režimu funguje také Informační centrum Milady Horákové 2. Upozorňujeme, že některá pracoviště mají odlišné úřední hodiny nebo je před návštěvou nutné objednat se předem. Veškeré potřebné informace najdete na webových stránkách radnice. A na úřad nemusíte jen za úředníky. V době úředních hodin je v provozu také kavárna nejen s nabídkou výborné a cenově dostupné kávy. Přes poledne tu můžete i poobědvat a navíc v červnu mají studenti a senioři 20% slevu. ●

Se starostou na střeše

Zveme vás na Den otevřených dveří nové radnice Prahy 7 (U Průhonu 38) a neformální setkání se starostou a dalšími radními na střešní terase (8. patro) ve středu 10. června. Novou radnici si můžete prohlédnout od 16 do 18 hodin, setkání s vedením se uskuteční od 18 do 20 hodin. Přijďte se zeptat na to, co vás zajímá, a zároveň se pokochat unikátním výhledem na Holešovice. ●

Parkovací oprávnění

V pondělí 11. května byl v Praze obnoven provoz zón placeného stání. Dobrou zprávou je, že prodloužení parkovacích oprávnění není nutné řešit okamžitě. Všechna oprávnění platná v době přerušení provozu ZPS placeného stání jsou ode dne skončení jejich platnosti automaticky prodloužena o 56 dní. Prodloužení je kromě osobní návštěvy výdejny parkovacích oprávnění na radnici v přízemí nebo v IC Milady Horákové možné provést také online na stránce: <https://osu.zpspraha.cz/login>. Pokud nemáte zajištěn přístup, lze si jej jednoduše zřídit u pracovníků Výdejny parkovacích oprávnění. ●

Park U Vody hledá jméno

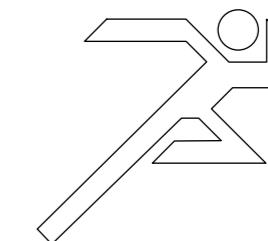
Radnice připravuje architektonicko-krajinářskou soutěž na novou podobu území podél ulice Varhulíkové po most Barikádníků, občas označovaného jako park U Vody. V parku bude v nejbližší době probíhat sběr dat formou strukturovaných rozhovorů s cílem poznat uživatele a rozklíčovat potenciální území. Získané informace se stanou podkladem pro soutěžní zadání. O výsledcích dotazníku a průběhu příprav samotné soutěže bude městská část průběžně informovat. Park bohužel doplácí na dlouhodobou opuštěnost a relativně špatnou přístupnost a dosud ani nemá svůj vlastní oficiální název. Máte nějaký nápad, jak tuto oblast pojmenovat? Své návrhy můžete zaslát prostřednictvím formuláře na webové adrese www.praha7.cz/jmeno-parku, poštou na adresu úřadu U Průhonu 38 nebo odevzdat na podatelně v přízemí radnice. Vítězný návrh by pak Praha 7 mohla předložit mistropské komisi hlavního města. ●

Zase sportujeme

Běžecké centrum Running Mall znovu otevírá náruč všem běžcům. Vždy v pondělí a ve čtvrtk ve večerních hodinách můžete s trenéry a dalšími nadšenci vyběhnout na pětikilometrovou trasu na Letnou a do Stromovky, kde se naučíte nejen správné dýchání a postoj. Pátky jsou naopak věnovány konkrétní technice běhu. Tyto tréninky jsou určené jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé a jsou zdarma. Více informací a kompletní rozvrh tréninků najdete na webových stránkách centra. ●

www.runningmall.cz

Vzpomínky - „Márnice“ ve firmě Ferrá

Poslední dny bojuj při odchodu Němců jsem měl mnoho práce. Abych mohl klidně a nerušeně vykonávat svou službu v okresu, kde bylo více mrtvých po bytech a také mnoho zastřelených našich bojovníků a Němců na stanicích první pomoci, odešel jsem z domu ráno již ve tři hodiny. V tu dobu se nestřílelo... Prohlédl jsem hlášené případy a pak jsem nařídil, aby všichni zastřelení bojovníci a padlí Němcí byli sneseni do dvorany firmy Ferry. Zde jsem za asistence policie sepisoval protokoly a ohledací listy. Pak jsem svým pomocníkům nařídil, aby k padlým nebyla připuštěna veřejnost a aby zhotovili seznam padlých. Ten měl vyvěsit na vrata po informaci veřejnosti. Mimo ten jsem jeden průklep určil pro policejní orgány a originál pro mne. Na oběd jsem šel domů odpoledne po čtvrté hodině. Domů jsem však přišel po páté hodině... Doma jsem byl svoji ženou velmi dojemně uvítán. Policie již telefonovala, že jsem byl zastřelen, a také lékárna z Habrmanovy ulice... Jen byly dotazy, kam mne odvezli... Po krátkém odpočinku a po občerstvení jsem se vrátil do Ferry. Zde jsem se dozvěděl původ oné pověsti: Když byl sesazen seznam padlých bojovníků, dal jeden spolupracovník originál stranou a připsal na list moje jméno velkým písmem na znamení, že ten list patří mně. Přišel druhý, nic neprohlížel a připevnil list na vrata Ferry. Asi za hodinu dostavil se nějaký příbuzný padlého bojovníka a chtěl vidět zabitého. Přitom se táhal, kde já ležím. Bylo mu odpověděno, že dr. Matějka šel na oběd a zase se vráti. Nato přichází upozornil: „Ten se nevrátí, byl zabit a také již je do seznamu připsaný... Šli se ven podívat a shledali, že na listině je skutečně moje jméno. Proto dostala také policie hlášení o mému zastřelení... Trvalo to zase více dní, než mne Holešovice přijaly mezi živé. Když byl u Trojského mostu tábora lidu, vzbuzovala moje přítomnost velké podivení a pozornost. Diváci mne srdečně zdravili... ●

Ze vzpomínek MUDr. Josefa Matějky poskytl vnuk Tomáš Pudil Foto - Rozbité domky u původního Trojského mostu, květen 1945, archiv Stanislava J. Václavovice

Smutné výročí Milady Horákové

V sobotu 27. června uplyne 70 let od úmrtí národněsocialistické političky a právničky Milady Horákové, která byla toho dne v časných ranních hodinách popravena za údajné spiknutí a velezradu během komunistických politických procesů v 50. letech minulého století. Byla jedinou ženou popravenou během téhoto vykonstruovaných procesů. Díky své neústupnosti se stala symbolem odporu proti vládnoucí komunistické straně. Přijďte uctít její památku i památku všech dalších obětí komunistického režimu na pietní akt, který se uskuteční v pátek 26. června od 10 hodin u pamětní desky JUDr. Milady Horákové v ulici Milady Horákové 2. Zájemci si také mohou již od pondělí 22. června odnést ze sousedního informačního centra plakát připomínající toto smutné výročí a odkaz Miladě Horákové si můžete přijít připomenout také v sobotu 27. června od 18 hodin do kina Bio Oko. Radnice Prahy 7 ve spolupráci s kinem připravují zajímavý filmový program, o kterém se již brzy dozvítí více. ●

Odpuštění nájmu nebytových prostor

Zastupitelstvo MČ Praha 7 odsouhlasilo deklaraci, která nájemcům obecních nebytových prostor, jejichž provoz omezila vládní opatření, zaručuje odpuštění nájmu ve výši 80 % za období březen-září. Odpuštění nájemného se týká prostorů využívaných k podnikatelské, umělecké a veřejné neziskové činnosti. Jedná se o zhruba 290 provozoven. Více informací získáte na emailu: novotnab@praha7.cz nebo na tel.: 734 680 241. ●

Přístav 7 pro seniory

každý úterý 12.30 PC/Android Help – poradna na PC, tabletu nebo chytrém telefonu

každý čtvrtok 14.00 Hrajeme péťantque

každý čtvrtok 15.30 Pro radu na zahrádu (v komunitní zahradě Botanicula)

každý čtvrtok 15.30 Kondiční a zdravotní cvičení

1. 6. 12.30 Fotíme Trojský zámek – fotopropházka, 15.10 Deskové a karetní hry

1. a 8. 6. 14.30 Šachový klub

2. 6. 14.00 Břevnovský klášter a okolí – procházka

4. 6. 14.15 Základní věci člověka – nad kávou o životě a smrti, 15.00 První semínko aneb Přístav 7 znovu ožívá – zahradní slavnost s bohatým programem, 16.00 Poradna pro pozůstalé

5. a 26. 6. 9.00 Psychologická poradna (50 min konzultace)

8. 6. 9.30 Zajímavé osudy podnikatelů Rottů – přednáška

8. 6. 11.00 Alzheimerova choroba není jen běžné zapomínání – přednáška

9. 6. 8.45 Posázavskou stezkou kolem výhledí – turistický klub

9.

a 16. 6. 15.00 Čtení z Malého prince – hlasová interpretace Jana Magreba

10. 6. 10.00 S Krokodýly na zahradě – setkání s dětmi s kombinovaným postižením, 10.00 Procházka po stopách podnikatelů Rottů II.

10. a 24. 6. 14.00 Android poradna s O2 Guru

15. 6. 12.30 Fotíme oboru Hvězda – fotopropházka

16. 6. 14.30 Setkání s Ami Luong z Vietnamu aneb jak se kotví v Česku

19. 6. 9.00 Prevence demence – individuální poradna

22. 6. 8.30 Fotíme Sedlec, Nové Dvory a Kačinu – fotopropházka

Akce jsou zdarma.

Program → www.elpida.cz/online

Jankovcova 8b, Po–Čt 8.30–17.00, Pá 8.30–14.00. Rezervace nutné: 222 264 846, priestav7@elpida.cz. Projekt Rozvoj vzdělávacího a kulturního centra Přístav 7 je spolufinancován Ev

Uličník - Kostelní

Ze srdce původní rybářské osady Bubny vybíhá směrem na letenský kopec ulice Kostelní. Ačkoli vznikla až v osmdesátých letech 19. století, její název je odvozen od nejstarší sakrální stavby v Praze 7 - kostela sv. Klimenta. Ten je poprvé zmiňován v roce 1273, byl založen byl bezesporu mnohem dříve. V druhé polovině 19. století přestával mnohokrát přestavovaný a rozširovaný svatostánek dostačovat, již od devadesátých let 19. století bylo proto v plánu postavit nový kostel. To se podařilo až na počátku první světové války, kdy byl vysvěcen chrám sv. Antonína Paduánského na Strossmayerově náměstí. Kostel sv. Klimenta obklopuje původní bubenský hřbitov. Už od poloviny sedmdesátých let 19. století se zde ale již nedostávalo volného místa, poslední pohřeb tu proběhl v květnu 1886. V té době už více než deset let fungovalo nové pohřebiště ve Strojnické. Na malém hřbitově se zachovalo několik náhrobků, zajímavý je vlevo od vchodu hrob vojáka Václava Hory (na snímku), účastníka prusko-rakouské války, s figurální plastikou s nápisem: „Václav Hora, vojín 18. praporu myslivců. Tento statečný hrdina vrhl se dne 26. června 1866 v bitvě u Podola (dnes Podolí nedaleko Svíjšova, pozn. aut.) v noci do řeky Jizeru a zapálil před blížícím se nepřítelem most. Dne 29. června byl v bitvě u Jičína těžce raněn a do zajetí do Žitavy odvezen. Od svého otce do Prahy přivezen, podlehl svým ranám dne 19. října 1866 v stáří 25 let.“ Tak jako v celé řadě letenských ulic se v Kostelní ještě na přelomu 19. a 20. století rozkládaly areály průmyslových firem. Zasahovaly sem například budovy společnosti Novák a Jahn, výrobců zařízení pivovarů, nebo firmy na výrobu topných těles J. Kudlicz. Přímo zde pak (v čp. 1109/16) sídlila do roku 1912 smaltovna Šimon a spol., která vyráběla „vývěsky, štíty, orientační uliční tabulky, zemské znaky, orly, tabulky k rostlinám pro parky a školní zahrady, štítky na dvěře pro úřadovny, hotely, továrny a soukromé i veřejné budovy.“ Blízkost centra a poloha poblíž Letenských sadů (za Rakouska nazývaných sady Korunního prince Rudolfa) sem ale čím dál víc lákaly stavebníky. Růst cen pozemků vedl majitele továren k ukončení výroby a prodeji parcel. Jedním z prvních byl dům na rohu s Kamenickou zvaný Belvedere nebo U sv. Jiří, který v roce 1897 navrhl tehdy začínající architekt Bedřich Bendelmayer. I když dnes není považován za „prvoligového“ architekta, jeho kariéra je přesto podivuhodná. Během více než tří desítek let se posunul od secese až po ryzí modernu. V Praze 7 navrhl netradiční dům v ulici V Háji (čp. 1069/30). V dolní části ulice Kostelní pak před první světovou válkou vznikly tří pozdě secesní činžovní domy (čp. 12-16) podle návrhu Bohuslava Hornoláče (1883-1967). Ten byl, soudě podle počtu realizací v tomto období, mezi stavebníky v Praze 7 mimorádně oblíbený. Další stavební ruch zde vypukl až na samém konci první republiky, kdy v horní části ulice začaly v letech 1937-1942 růst muzejní budovy - dnes Národní technické a Národní zemědělské muzeum. Hned po dokončení je zabrala německá okupační správa. V soutěži na dvojici budov zvítězil Milan Babuška, který měl stavbu doslova před očima, bydlel totiž na Letenském náměstí. Vznik obou budov také znamenal konec pro sportovní areál německo-židovského klubu DFC, který zde měl v meziálečném období hřiště se zázemím. ●

Rubriku připravuje Stanislav J. Václavovick, foto – Hrob vojána Václava Hory, hřbitov u kostela sv. Klimenta, archiv autora

MINT Market se vrací

Venkovní prostory Pražské tržnice ožíví v sobotu 6. června téměř sto stánků s módou, designem, šperky, doplňky a celou řadou originálních autorských výrobků, které jinde nekoupíte. Trh doplní doprovodným programem. Akce potrvá od 10 do 18 hodin před restaurací SaSaZu, čtyřnoží společníci jsou vítáni a vstup je zdarma. → www.mintmarket.cz

Právní poradna pro obyvatele Prahy 7

Právní rady
Nevíte si rady s nějakou právní otázkou? Přijďte ji bezplatně prokonzultovat do právní poradny, a to ve dnech 10. a 24. června v zasedací místnosti č. 2.09 na nové radnici od 15 do 18 hodin. Poradna je určena výhradně pro seniory z Prahy 7 a další potřebné na základě doporučení sociálního odboru.

Advokát radí Prominutí zmeškání lhůty kvůli nařízené karanténě

Už delší dobu se soudí o neplatnost výpovědi z nájmu bytu. Na počátku května mi byl doručen rozsudek, který výpověď označil za opravněnou. Chtěla jsem podat odvolání, ale vše se mi zkomplikovalo kvůli těm současným opatřením, protože jsem kvůli návratu ze zahraničí, kde jsem byla navštívit dceru, byla dána do karantény. Dopis s odvoláním jsem tak nemohla odeslat ve lhůtě. Bohužel ani neumím s počítací a nemám ty různé datové schránky nebo elektronické podpisy. Jde s tím něco dělat? Nebo bude výpověď platit a musím se odstěhovat?

Zmeškání podání odvolání v obdobném případě může být samozřejmě velký problém. Rozhodnutí o platnosti výpovědi v případě nepodání včasného odvolání nabude právní moci a byt byste pak měla opustit. Pokud by se tak nestalo, mohla by následovat žaloba na vykázání nemovitosti a případně i její vykázání exekutorem, pokud by soud žalobě vyhověl.

Presto v daném případě nemusí být ještě vše ztracené. V současné mimořádné situaci v souvislosti s pandemií je namísto upozornit na zvláštní úpravu prominutí zmeškání lhůty v zákoně č. 191/2020 Sb. (tzv. lex Covid), který přinesl řadu opatření ke zmírnění dopadů epidemie a vládních nařízení na ni reagujících.

V rámci občanského soudního řízení lze zažádat o prominutí zmeškání lhůty, pokud vám mimořádné opatření při epidemii znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo podat odvolání. Pokud nemáte elektronický podpis a ani datovou schránku, tak je zřejmé, že bez opuštění vašeho bytu, a tedy porušení pravidel uložených karanténě jste odvolání na poště podat nemohla, protože byste tím porušila nařízená omezení karantény. Tuto argumentaci použijte v žádosti o prominutí lhůty.

Žádost o prominutí lhůty byste měla podat do 15 dnů od ukončení nebo zrušení „mimořádného opatření, z něhož plynuly omezení znemožňující nebo podstatně ztěžující učinnění úkonu“. Lhůta pro podání návrhu podle věty první však neskončí dříve než 15 dnů po ukončení nebo zrušení nouzového stavu. Tedy ačkoli vám nařízená karanténa skončila třeba již v průběhu května, tak možnost podat žádost máte až do 15 dnů po konci nouzového stavu.

Spolu se žádostí o prominutí lhůty podejte k soudu i samotné odvolání. Soud následně posoudí, jestli zde byly dostatečně důvody pro prominutí zmeškání lhůty, pokud dojde k závěru, že ano, tak bude odvolání přijato a jeho důvodnost posouzena odvolacím soudem. ●

Rubriku připravuje Mgr. Jan Vobořil, Ph.D., spolupracující advokát Iuridicum Remedium, z. s. (IuRe).

Trápí vás dluhy nebo exekuce? Máte potíže s bydlením nebo vás trápí krátkodobé pronájmy ve vašem okolí? IuRe nabízí zdarma možnost konzultace právních problémů s advokátem na tel.: 776 703 170. www.iure.org

Town Hall News

Following 25 May it will still be mandatory to wear a face mask indoors, on public transport including taxis, and everywhere there are at least 2 persons separated by less than 2 metres unless they are members of the same household. ○ You can find information on epidemiological measures including travel on the website of the Czech Ministry of the Interior: <https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>; further information on the Prague website <https://metropolevsch.eu/cs/news/> and <https://www.facebook.com/metropolevsch/>. ○ Paid parking zones have been in effect again since 11 May. Parking permits have automatically been extended by 56 days. Further extension is possible at the town hall, at the Infocentre on Milady Horákové, or online at <https://osu.zpspraha.cz/login> (obtain access at the parking permit distribution point at town hall). ○ Town hall has reverted to its standard opening hours: Monday and Wednesday 7:30am–12pm and 1pm–6pm, Tuesday and Thursday 7:30am–12pm and 1pm–3pm, Friday 7:30am–12pm and 1pm–2pm. Certain sections still have their own office hours or require an appointment to be made however. www.praha7.cz Also

Active Prague 7

Výstaviště has made use of the coronavirus closures for intensive work: it has a new gastro pavilion, public grills, sports grounds, a sandbox and parkour playground and revitalised greenery. ○ On 6 June from 10am to 6pm, the outdoor area of Prague Market in front of SaSaZu restaurant will host the design-oriented MINT Market. Four-legged companions welcome, free entry. www.mintmarket.cz ○ The historic 41 tram will be setting out from the Stromovka stop once again after a winter break. ○ During the spring, 155 trees from around the world have been planted in Stromovka. These are to replace trees that succumbed to disease or were damaged by flooding in 2002 and 2013. ○ Running Mall is once again organising training sessions for both beginner and

For more information – Department of Integration of Foreigners and Ethnic Minorities, Tomáš Taicht, taicht@praha7.cz, 220 144 190 / 603 372 148.

Детальніше інформацію надасть Томаш Таїх, Відділ інтеграції іноземців та національних меншин, ел. пошта: taicht@praha7.cz тел.: 220 144 190. моб.: 603 372 148.

3 ratuši

I після 25.5 носіння масок буде обов'язковим у промисленнях, громадському транспорті та таксі, а також у всіх місцях, де знаходиться мін. 2 осіб на відстані менше 2 метрів, окрім осіб, що разом проживають. ○ Інформацію про епідеміологічні міри, включно з подорожуванням, ви знайдете на сайті МВС ЧР: <https://www.mvcr.cz/clanek/coronavirus-informace-mv.aspx>, а додаткову інформацію на сайті М. Праги <https://metropolevsch.eu/cs/news/> та <https://www.facebook.com/metropolevsch/>. ○ Від 11.5 знову вступають в дію зони платного паркування. Дозволи на паркування автоматично продовженні на 56 днів, наступне продовження можливе в ратуші, в інфоцентру на вул. Milady Horákové або онлайн на <https://osu.zpspraha.cz/login> (доступ можна отримати в пункті видачі дозволів на паркування районної адміністрації). ○ Районна адміністрація відновлює стандартний графік роботи: понеділок та середа 7:30–12:00 a 13:00–18:00, вівторок та четвер 7:30–12:00 a 13:00–15:00, п'ятниця 7:30–12:00 a 13:00–14:00. Деякі відділи мають власний графік роботи або приймають тільки за попередníм записом. www.praha7.cz Для відвідувачів також відкривається кафе, де можна пообідати; в червні пенzioneri та студенти тут мають знижку 20%. ○ МЧ Прага 7 пробачить орендарям муниципальних промислень, які

використовуються для підприємницької, мистецької та громадської некомерційної діяльності, обмеженої урядовими мірами у зв'язку з Covid-19, 80% вартості аренди за період березень–вересень. Мова йдеється про 290 суб'єктів. Детальніше на novotnab@praha7.cz або 734 680 241. ●

Летní ta u Stromovci. Детальніше на www.runningmall.cz. ●

Активна Семірка

Виставковий центр використав коронавіровий спокій для інтенсивної роботи – тепер там є новий гастрономічний павільйон, громадський гриль, спортивні майданчики, пісоchnиця, майданчик для паркуру та відновлене зелене. ○ На території Празького ринку, навпроти ресторану SaSaZu, 6.6 з 10:00 до 18:00 відбудеться ярмарка дизайнерів MINT Market. Відвідування з чотириногими компаньйонами дозволено, вхід безкоштовний. www.mintmarket.cz ○ Після зимової перерви відновлює роботу історичний трамвай №41, що відправляється із зупинки у Стромовці. ○ Цієї весни у Стромовці посадили 155 деревовидних рослин з цілого світу. Мова йшла про заміну дерев, які загинули внаслідок хвороб або були пошкоджені повіннями в 2002 та 2013 роках. ○ Біговий центр Running Mall знову організує безкоштовні тренування для початківців та просунутих на п'ятикілометрові траси на

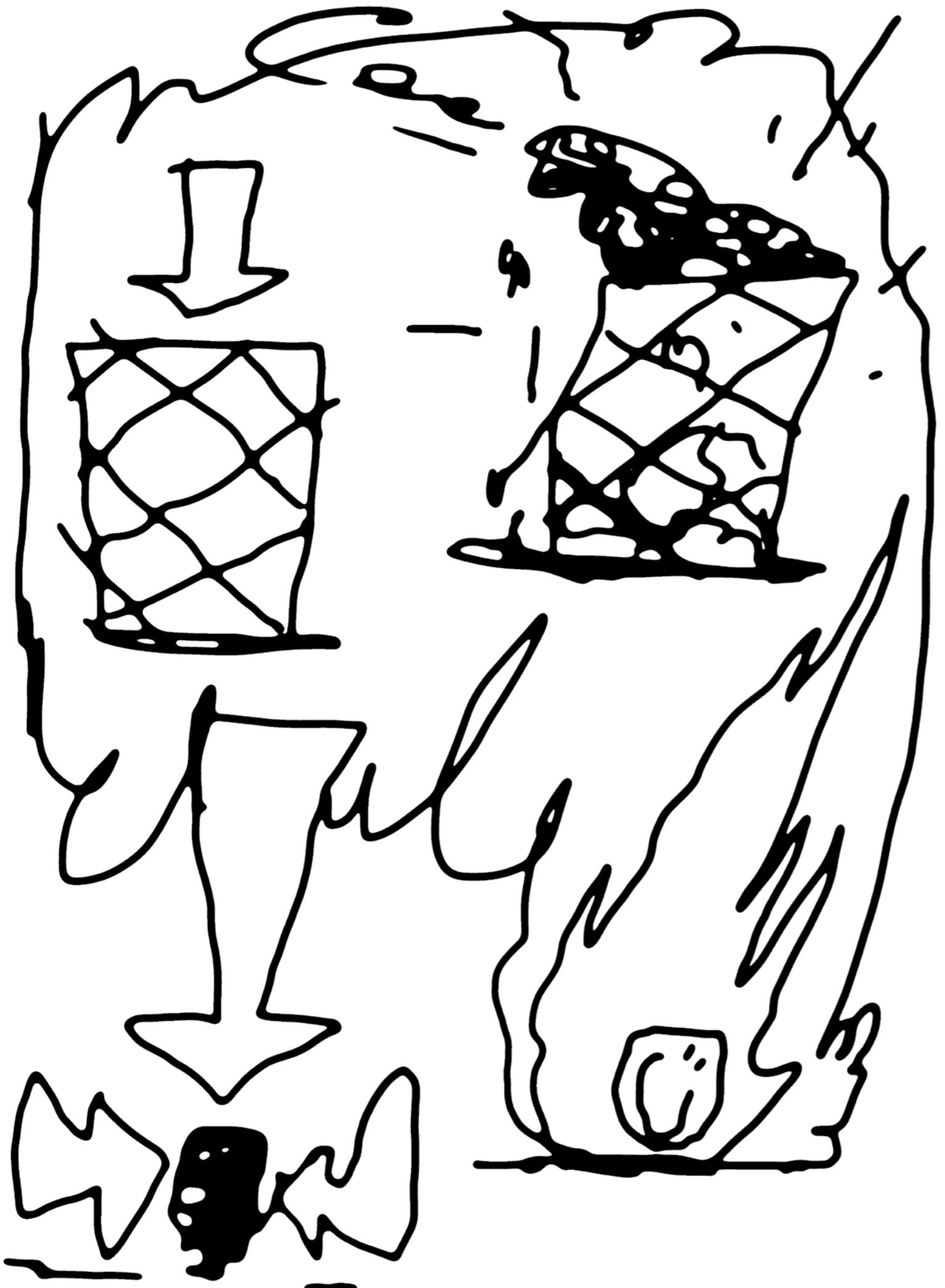
intermediate runners on a five-kilometre track in Letná park and Stromovka. More information and the complete schedule: www.runningmall.cz. ●

Culture

The vent from the Blanka tunnel near Sparta has been transformed into a work of art by Federico Diaz entitled Eccentric Gravity. ○ Bold Gallery (formerly Arcimboldo) is newly located in the industrial building at U Měšťanského pivovaru 6a. It opened at the end of May with an exhibition of the Holešovice-based artist Radka Bodzová entitled Divine Comedy. The exhibition can be seen up until 4 July and is open from Tuesday to Saturday from 11am to 6pm. www.boldgallery.art ○ The theatre Jatka78 will be playing on an open-air stage from 1 June to 31 July. On 9 June it will premiere the circus show Kaleidoscope there. www.jatka78.cz ○ You can visit the Ultrasupernatural exhibit by Barbora Šlapetová and Lukáš Rittstein on the indigenous Papuan tribe Yali Mek at DOX through 12 August. www.dox.cz ○ The Re_forma exhibition at Trafo Gallery presents an exceptionally strong wave of young sculptors and will last from 11 June to 19 July. www.trafogallery.cz ●

Культура

Вентиляційний стояк тунелю Blanka недалеко від зупинки Sparta перетворився у мистецький об'єкт Федеріка Діазе під назвою Eccentric Gravity. ○ Bold Gallery (раніше Arcimboldo) тепер знаходитьться в індустриальному об'єкті U Měšťanského pivovaru 6a. Галерею в кінці травня відкрила виставка місцевої художниці Радки Бодзевіч Božská komedie. Виставка буде проходити до 4.7 у вівторок-четвер з 11:00 до 18:00. boldgallery.art ○ Театр Jatka78 буде грati з 1.7 до 31.8 на літній сцені під відкритим небом. 9.6 театр представить прем'єру циркового шоу Kaleidoscope. www.jatka78.cz ○ Виставку Барбори Шлатетової та Лукаша Рітштайнера Ultrasupernatural про папуанське плем'я Yali Mek можна відвідати у центрі DOX до 12.8. www.dox.cz ○ Виставка Re_forma у Trafo Gallery, яка буде проходити з 11.6 до 19.7, представить надзвичайно сильну хвилю молодих скульпторів. www.trafogallery.cz ●

TŘÍDĚNÍ ZA JEDNA, Z RECYKLACE PROPADÁME

Koronavirová krize zvýšila spotřebu jednorázových plastů o 25 až 30 %. Nejvýraznější růst zaznamenal segment jednorázových kelímků, rukavic, nádobí a sáčků. Plasty se přitom rozkládají stovky až tisíce let. Také poctivě třídíte odpad a máte z toho dobrý pocit? Jinou možnost s ohledem na budoucnost dalších generací ani nemáme. Děláme to ale správně? Co se vlastně s naším pečlivě vytrízeným odpadem děje a nebylo by nejlepší pokusit se vzniku nového odpadu vyvarovat? Ať už jste „třídič“ začátečník, či se naopak považujete za experta, v našem průvodci odpadem najdete spoustu užitečných informací.

Rychlosť, jakou se nám jako lidstvu daří plnit planetární zásoby, je omračující: kdybychom celou historii Země vymáckli do jednoho roku, člověk by existoval 37 minut a za poslední 0,2 sekundy už stihl spotřebovat třetinu všech přírodních zdrojů. V současnosti bychom potřebovali jednu a tři čtvrtě zeměkoule, abychom pokryli naši poptávku po ropě, minerálech, dřevě, plodinách a masu udržitelným způsobem. Již za deset let budeme tímto tempem potřebovat dvakrát více zdrojů, než příroda dokáže sama obnovit. Některé zdroje přitom čerpáme rychleji než jiné: například ryby z oceánu mohou podle dat projektu The World Counts zmizet už v roce 2048.

Třídění a masivní recyklace tedy není jen dobrým skutkem pro přírodu, ale naprostou nutností k udržení přijatelné životní úrovni nás - zemí bohatého Severu, které oproti státům globálního Jihu spotřebuje až desetinásobek zdrojů na člověka. Odpad nemůže být koncovou fází života výrobku, ale stadiem, ve kterém se suroviny použité při výrobě stanou opět zdrojem pro další využití. To je principem cirkulární ekonomiky neboli oběhového hospodářství. Přistoupit na něj neznamená jen změnu chování nás spotřebitelů, ale v první řadě nové požadavky na design a výrobu produktů a růst celých nových odvětví zpracovatelského průmyslu. Některé tyto aspekty upravuje evropský Balíček k oběhovému hospodářství, jejž bychom měli letos začlenit do našeho právního rádu v podobě novely zákona o odpadech. Stanovuje například podíl fakticky recyklovaného komunálního odpadu na 65 % v roce 2035. Že se v našem případě jedná o cíl ambiciózní, vyplývá z přehledu ministerstva životního prostředí (MŽP), podle nichž se v roce 2018 v ČR recyklovalo pouze 38 % komunálního odpadu. Asi 12 % se spálilo (energeticky využilo) a celých 46 % odpadu měst a obcí se dnes skládkuje bez jakéhokoli užitku, naopak s velmi negativními dopady na životní prostředí. Podle Institutu cirkulární ekonomiky se přitom jedná o odpad z 80 % recyklovatelný.

Vytrídit neznamená recyklovat
Praha je na tom se skládkami ještě dobře - velká část směsného komunálního odpadu z klasických černých popelnic končí ve spalovně v Malešicích. Dvě stovky popelářských aut tu denně složí odpad, který v pecích

Text – Jana Jebavá je spolupředsedkyně Zelených v Praze 7. Pracuje jako grafička a redaktorka, poslouchá varování vědců o klimatické změně a věří, že dokážeme změnit fungování naší společnosti tak, aby na planetě mohly žít ještě generace našich pravnoučat.

Ilustrace – Martin Groch

shoří na škváru (použitelnou ve stavebnictví), a vzniklé teplo slouží k výrobě elektřiny a částečně k vytápění horkovodem. Malá část pražského směsného odpadu (5 %) se nicméně dále skládkuje v Ďáblicích. Co se týče recyklace, společnost Ekocom uvádí pro celou ČR tradičně vysoké číslo vytrídených papírů, plastů, skla a nápojových kartonů - kolem 70 %. Neznamená to však, že bychom 70 % veškerého odpadu zrecyklovali; je to podíl vytrídených obalů z celkového množství obalů od zboží, které šlo v ČR v daném roce na trh. Firmy, které u nás prodávají balené zboží, mají totiž zákonnou povinnost postarat se o zpětný odběr obalových materiálů. Tuto službu pro ně v ČR zajišťuje společnost Ekocom a firmy jí za to platí. Ekocom pak spolupracuje s městy a obcemi, které mají ze zákona na starosti nakládání s komunálním odpadem, poskytuje jim barevné kontejnery, zajišťuje dotřídění a recyklaci a z výnosu platí obcím odměny za vytrídený odpad. Vytrídený obal na lince ale ještě neznamená, že se materiál skutečně zrecykluje. Nakládání s odpadem je obchod jako každý jiný, tržní hodnota vytrídené suroviny se odvíjí od poptávky a ta je často velmi nízká, protože firmy nejsou nijak motivované využívat recyklovanou surovinu místo primární, která je vyjde levněji. Současně nastavení systému podnikatele ani nevybízí k založení nových výrob na zpracování recyklovaných surovin. V Praze bylo v roce 2018 recyklováno pouze 27 % celkového objemu komunálního odpadu. Letos v květnu zadalo město vypracování nové Strategie pro přechod hlavního města Prahy na cirkulární ekonomiku, která má nakládání se zdroji zlepšit. Současně se připravuje aktualizace krajského i obecního

plánu odpadového hospodářství s cílem snížit celkovou produkci směsného komunálního odpadu v Praze nejméně o polovinu do roku 2030. Pojdme se tedy na jednotlivé suroviny a úskalí jejich recyklace podrobněji.

Recyklovaný papír z Číny

Míra recyklace papíru je v ČR vysoká - recykluje se až 85 % vytríděného množství. Dále použitelný je však pouze papír bez znečištění a povrchových úprav jako voskování nebo impregnování. Vlákna celulózy, která tvorí hlavní suroviny pro výrobu papíru, se dají recyklovat asi 5-7x. Při každém použití se zkrátí, až je z nich drž použitelná třeba v platech na vajíčka. Ta mimochodem oproti minulým doporučením do papíru můžete odhadzovat také, stejně jako rulíčky od toaletního papíru.

Výroba i recyklace papíru je velmi náročná na energii a vodu, papír jako materiál pro jednorázové obaly tedy rozhodně není nijak ekologickou alternativou. Výroba jedné papírové tašky ve srovnání s tenkou igelitkovou zatíží životní prostředí čtyřnásobně - aby se vám tedy papírová taška vyplatila, musíte ji použít aspoň čtyřikrát, a pokud si z igelitky uděláte ještě pettel na odpadky, papírovou byste měli pro klid svědomí použít hned osmkrát.

Recyklace papíru u nás se dosud ekonomicky příliš nevyplácela - ze sebraného množství milionu tun papíru ročně se v našich papírnách zpracovala asi pětina, zbytek se využíval do Asie, především do Číny, dokud jej před několika lety nezačala odmítat. Následkem toho hodnota papíru jako exportní suroviny prudce klesla a obce zřejmě budou muset sběr papíru naopak dotovat. Přestože spotřeba i produkcí papíru v Evropě mírně roste, díky levnému dřevu a zavedené výrobě je stále výhodnější používat čerstvá dřevěná vlákna. Podíl sběrového papíru při výrobě nového se navýšuje, ale jen pomalu - v ČR je to nyní kolem 53 %. Obrázek nesmyslně záteče v koloběhu papírenského průmyslu dokresluje fakt, že recyklovaný papír pro celou Evropu se (alespoň před koronavirovou krizí) masivně dovážel z Číny - některé údaje hovoří až o 90 %.

PAPÍR

Pálením papíru v kamně životnímu prostředí neprospíváte - z barevných lesklých letáků či obalů se mohou uvolňovat škodlivé chemikálie.

Není třeba odstraňovat kovové spony - odstraňují se pomocí magnetů během zpracování - ani plastová okénka z obalek.

Termopapír, na který se tisknou účtenky, patří do směsi.

Z krabice od pizzy můžete dát do papíru maximálně víko, pokud je čisté.

Papírové kelímky obsahují vrstvu polyetylenu a nedají se recyklovat. Bambusové kelímky také ne, některé z nich jsou navíc kvůli pojivům při opakováném použití zdraví škodlivé.

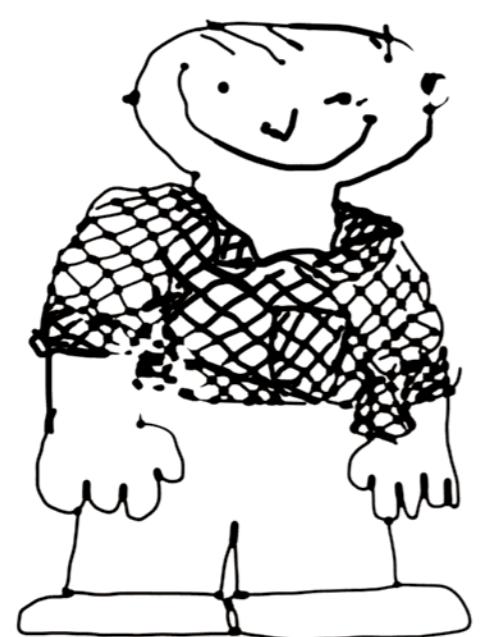
Do papíru nevyhazujte ani knihy (kromě tzv. paperbacků) - využitelné by byly jen stránky bez vazby a především, je to škoda. Knihy se dají snadno poslat dál do antikvariátu nebo knihobudky.

Posloužit znova může zatím jen PET

Plast se stal synonymem zahlcení planety odpadem, především kvůli fotografiím dusících se mořských živočichů nebo plovoucích ostrovů plastu v oceánech. Plast se vyrábí z ropy - fosilního, tzv. neobnovitelného zdroje, a díky svým praktickým vlastnostem a levné výrobě se ho za posledních 60 let na světě vyprodukovalo gigantické množství. Podle studie britské Královské statistické společnosti z roku 2018 bylo z celkových 8,3 miliardy tun plastu na Zemi recyklováno pouze 9 %, ani 12 % se spálilo a zbytek tu s námi stále někde je - protože plasty se rozkládají stovky až tisíce let. Odhaduje se, že asi 40 % všech plastů na světě tvorí obalové materiály, z nichž je přitom dřívá většina určena k jednorázovému použití.

V ČR se podle údajů Ekokomu podáří vytrídit kolem 70 % plastových obalů. Z nich se však po dořídění na lince odesle k dalšímu využití asi polovina, především PET lahvi, část je použita jako tuhé palivo v cementárnách a spalovnách a odhadem asi pětina stejně skončí na skládce, protože dosud to u nás bohužel často bylo ekonomicky výhodnější. Reálně tedy u nás recyklujeme asi 35 % plastových obalů (přičemž evropská kvota pro rok 2025 je 50 %). Recyklace plastu je problematická, protože až dvě třetiny produktů jsou vyrobeny ze směsi více druhů plastu, a tyto směsi se v současnosti prakticky nerecyklují. Do plastů se navíc dávají příměsi, které je diskvalifikují pro další využití. Výroba recyklátu a jeho další použití se u nás v současné době vyplatí pouze u PET (polyetylentereftalátu) a HDPE a LDPE (polyetylénů). PET poznáte podle čísla 1 v recyklacním trojúhelníku, který najdete na každém obalu. Máte-li na výběr a potřebujete nutně výrobek v plastovém obalu, upřednostněte proto PET před jinými typy.

Zálohování jako cesta k dokonalému třídění
V posledních letech se u nás vede debata o zálohování PET lahví, které již léta funguje například v Německu a severních zemích. Vláda ČR k němu zatím přistoupit nechápla, protože MŽP má obavy, že vyjmout nejlukrativnější

Bioplast líčí past

Samostatnou kapitolu tvoří bioplasty. Existuje jich velké množství velmi rozdílných druhů - od jedlých obalů z řas až po umělé hmoty z ropy, které obsahují malý podíl přírodní složky usnadňující jejich rozklad. Nejrozšířenějším typem jsou PLA - biodegradabilní plasty na bázi polymerů ze škrobu, z nichž se vyrábějí obaly s velmi podobnými vlastnostmi, jako mají konvenční plasty. PLA jsou kompostovatelné, ale pouze za splnění specifických podmínek v průmyslových kompostárnách, nikoliv na domácím kompostu. Kompostárnky v ČR je přijímat nechtejí, protože jejich zpracování je problematické, do hnědých popelnic je tedy nevházejte. Bioplasty zároveň nepatří ani do žlutého kontejneru - recyklovat se nedají a naopak mohou snadno znehodnotit recyklát, protože je obtížnější na dotřídovací lince odlišit od PET. Zbyvá pro ně směsný odpad a spalovna. Analýza celého životního cyklu PLA na víc ukázala, že jeho dopad na životní prostředí je ještě horší než dopad výroby ropných plastů - především kvůli způsobu produkce plodin, nejčastěji kukuřice, pro výrobu polymerů.

Ty se pěstují v monokulturách velmi nešetrným způsobem, za použití velkého množství hnojiv i pesticidů. Co s tím, když někdy si prostě chceme dát pivo venku do kelímku? Ideální řešení je nosit si svůj vlastní ztvrděný plast, jako bývají ty zálohované. Kelímek se zeleným potiskem a nápisem jako „100 % compostable“ bohužel žádnou ekovýhrou není.

PLAST

Pozor na černé plasty (třeba víčka od kelímků), třídící stroje je totiž neumějí rozeznat.

Do plastů nepatří molitan, guma, lino, plexisklo ani bioplasty.

Do žlutých kontejnerů neházejte PVC (číslo 3 v recyklacním symbolu), to patří do směsného odpadu nebo sběrného dvora. Rozhodně jej sami nepalte v kamněch, při hoření se uvolňují toxicke látky.

Vytríděné plasty nemusí být čisté, avšak nesmí být mastné. Lahve od olejů musíte důkladně vymýt nebo dát do směsného odpadu.

Na barvě skla záleží

Skleněný obal je z používaných materiálů nejekologičtější variantou, protože se dá znovu naplnit. Také z hlediska recyklace má téměř ideální vlastnosti - dá se recyklovat téměř neomezeně a při výrobě nového skla se mohou až 80 % použít skleněné střepy ze sběru. V ČR se recykluje kolem 75 % obalů a výhodou je, že se zpracovávají ve sklárnách na našem území. O to důležitější je správné třídění. Kontejnery jsou buď na čiré, nebo barevné sklo. Tam, kde je pouze zelený kontejner, není problém do něj dávat i sklo čiré. Ovšem mezi čiré sklo by se nemělo dostat sklo barevné - máte-li tedy kontejner dělený, dávejte pozor, co kam házíte. Skleněný odpad dále prochází několikastupňovým ručním i automatickým tříděním na lince, až je z něj skoro čistý skleněný granulát.

SKLO

Do kontejnerů na sklo nepatří keramika, porcelán, zrcadla ani jiná pokovená skla, autosklo, varné ani laboratorní sklo.

Na lahvích či sklenicích můžete nechávat kovové uzávěry, magnety na třídici lince je pochyťají.

Sklenice nemusíte vymývat.

Tabulové sklo patří vždy do zelených kontejnerů - pro tyto účely mají po straně svíslý otvor.

Z čeho se skládá nápojový karton?

Kartony označované jako Tetrapak podle švédské značky, která s obalem v polovině minulého století přišla, umožňují delší skladování potravin podléhajících rychlé zkáze. Mají čtyři nebo dokonce šest vrstev, z nichž ta papírová dává obal pevnost, polyetylen nepropouští vodu ani mikroorganismy a hliník chrání obsah před světlem. Tetrapak se u nás třídí méně než ostatní materiály. Ekocom uvádí pro rok 2018 24 % vytríděných obalů. K recyklaci se obvykle využívá především papír, který tvoří tři čtvrtiny obalu a je velmi kvalitní. Zbytkové suroviny jako hliník a plast se většinou používají jen coby tuhé palivo. Část nápojových kartonů se u nás zpracovává na specializované lince, která je rozdrtí, vypere a pod tlakem lisuje do stavebních desek používaných jako panely či izolace.

NÁPOJOVÝ KARTON

Do oranžových kontejnerů či popelnic patří všechny obaly od nápojů s označením C/PAP. Nepatří sem žádné jiné obaly od potravin.

Nevyhazujte kartony se zbytky nápojů či potravin.

Není třeba odstraňovat plastová víčka.

Stará pračka jako dobrý skutek

Elektronická zařízení, která doslužila, představují ve srovnání s ostatními typy odpadů nejrychleji rostoucí kategorie, jejich množství se ve vyspělých zemích zvyšuje trojnásobnou rychlostí. V celosvětovém měřítku údajně tvoří až 5 % celkové hmotnosti odpadu domácností. U elektroodpadu je zavádějící mluvit o recyklaci, protože znova využít se dají pouze vybrané komponenty. Zákon však všem výrobcům elektroniky ukládá povinnost zajistit zpětný odběr spotřebičů, které uvedli na trh, a jejich následné zpracování nebo likvidaci. V praxi se to děje tzv. kolektivním systémem, kterých v ČR funguje celá řada a financuje jej výrobci. V Praze se drobná elektrozařízení házejí do červených kontejnerů systému Asekol. Velké spotřebiče pak patří do sběrného dvora. Pokud si kupujete novou pračku či ledničku, prodejce je povinen od vás převzít tu starou. Pokud spotřebič ještě funguje, vždy je lepší je darovat dál než odevzdát k recyklaci. Kolektivní systém Elektrowní například zastřežuje projekt Jsem zpět, který odevzdá funkční spotřebiče po prohlídce technikem dopraví do azylových domů a dalších potřebných organizací. Na stránkách Jsemzpet.cz vyplňte krátký dotazník, a pokud bude vás spotřebič vhodný, ty velké si od vás společnost zdarma odvezete.

ELEKTROODPAD

Do červených kontejnerů patří telefony, kalkulačky, drobné počítačové vybavení, walkmany, MP3 přehrávače a další.

Nepatří sem zářivky, televize a monitory, ty můžete odložit ve sběrném dvoře.

Baterie a akumulátory můžete hodit do červených kontejnerů na elektroodpad i do zelených boxů Ecobat, které najdete v obchodech s elektronikou, servisech, drogeriích či supermarketech.

Už víme, jak na hliník

Rozměrnější kusy kovového odpadu se odvádají ve výkupnách a sběrných dvorech. Je dobré mít přitom na paměti, že zákon kvůli prevenci vandalismu zakazuje přijímat do výkupu umělecké nebo pietní předměty a části průmyslového nebo obecně prospěšného zařízení. Obaly jako plechovky od nápojů, konzervy, hliníkové tálky nebo albal patří do šedého kontejneru na drobný kovový odpad. Podíl vytrácených kovových obalů je podle Ekocom kolem 60 %. Podstatnou část tvoří hliník, který se donedávna v Praze prakticky nedal recyklovat. Od minulého roku však mají Pražské služby novou linku na třídění kovového odpadu, která umožňuje oddělit železné a neželezné kovy a oba typy slišovat do balíků, připravených k dalšímu využití. Sám Ekocom bohužel separaci železných a neželezných kovů nepodporuje, takže třídění hliníku mimo Prahu je velmi obtížné. Je to přitom materiál s velmi praktickými vlastnostmi z hlediska obalové funkce i recyklace.

KOV

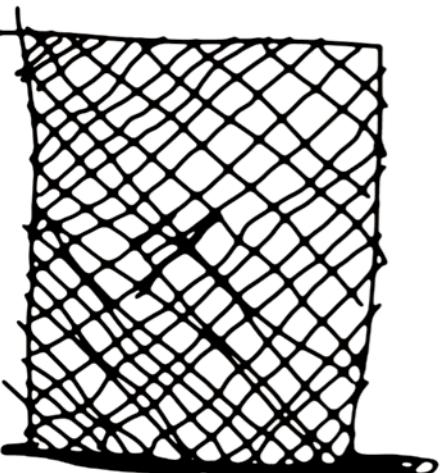
Dejte si záležet na vytřídění všech hliníkových plechovek. Opravdu se to vyplatí – hliník je jako jediný materiál opakován recyklací ze 100 %.

Do šedých kontejnerů můžete dát plechovky, víčka zavařovacích sklenic i kelímků od jogurtů, hliníkové nádobi, hřebíky a šroubky, kancelářské svorky a další.

Tenkostenný staniol, například od tavených sýrů nebo čokolády, můžete vytřídit, avšak při dalším zpracování v peci prostě shoří.

Do kontejnerů nedávejte obaly od sprejů – pokud nejsou úplně prázdné, při lisování vybuchují. Rozhodně sem nepatří plynové bomby k vaření. Tento odpad odevzdějte ve sběrném dvoře.

Plehovky od barev a chemikálií jsou nebezpečným odpadem a v sedém kontejneru nemají co dělat.

Tragédie levné módy

Textil se trochu vymyká ostatním druhům surovin. Podobně jako u elektroniky jeho produkce celosvětově stoupá, zatímco životnost výrobků klesá. Textilní průmysl zároveň globálně patří k největším znečišťovatelům životního prostředí. Spotřebuje miliony tun materiálů ročně, avšak další využití oblečení není nikak zajištěno. Prestižní značky se naopak běžně uchylují k tomu, že neprodané kolekce ráději samy zničí, aby nedošlo k devalvacii jejich brandu. Až třetina prodaného oblečení je podle některých údajů nošena pouze jednou, což z něj dělá v podstatě jednorázový obal se stonásobně vyšší ekologickou stopou, než má nějaký igelitový sáček. Možnosti předat textil k recyklaci jsou omezené – některé oděvní firmy jako H&M nabízejí zákazníkům odběr starého oblečení, nebo je možné již nenošené kusy odevzdat do kontejnerů na textil. Tímto způsobem se však u nás zužitkuje jen jednotky procent z celkového množství textilního odpadu. Část oblečení z kontejnerů se vytřídí a spálí, část se prodá v síti secondhandů na podporu charit, protože ty dnes spíše než oděvy potřebují pro svoji činnost finance. Část je prodána firmám, které se zabývají recyklací nebo downcyclingem textilu a vyrábějí z něj čistíci hadry, výplň do autosedaček nebo izolační materiály kolem trubek. Přibližně třetina oblečení je prodána překupníkům s textilem do třetích zemí, zejména Afriky a Indie.

Ještě více než u jiných typů odpadu v případě textilu platí, že jediným environmentálně zodpovědným řešením je do tohoto módního kolotoče vůbec nenastupovat, pečlivě si vybírat, co opravdu potřebujete koupit, a pak budě sáhnout po věci z druhé ruky, nebo investovat do kvalitního a trvanlivého kusu, který vám bude sloužit léta.

TEXTIL

Do kontejnerů házejte jen takové oblečení, které ještě někdo může nosit. Oděvy musí být čisté a zabalé v zavázaných taškách.

Patří sem i boty, kabelky nebo ložní prádlo.

Do kontejnerů nevyhazujte koberce, kožichy, peřiny, spacáky nebo záclony. Pokud je neudáte například v dobročinných obchodech (viz box), zbyvá kontejner na velkoobjemový odpad nebo sběrný dvůr.

Bioodpad není odpad

Bioodpad neboli BRKO, biologicky rozložitelný komunální odpad, má ze všech typů odpadu nejsnazší cestu ke stoprocentní recyklaci a novému materiálovému využití v podobě kompostu. Kompost je pro půdu blahodárný – zvyšuje absorpci vody, napomáhá rozkladu pesticidů, snižuje kontaminaci podzemních vod a zvyšuje obsah organické hmoty v půdě, tedy hnojí. Kompostování v prostředí velkých měst, kde většina z nás nemá vlastní zahradu,

vyžaduje jisté úsilí: buď se musíte domluvit a pořídit kompostér třeba do vnitrobloku, nebo se starat o vlastní vermicompostér v bytě. Bioodpad tak v Praze tvoří nejméně pětinu směsného komunálního odpadu, často i více. Praha proto od letošního roku zahrnuje hnedé popelnicí do svého systému nakládání s odpadem a z 50 % dotuje jejich svoz. Pokud jste majitelem domu či jednatelkem SVJ, můžete o hnědou popelnici na bioodpad, tzv. kompostejner, zažádat u Pražských služeb. Bioodpad se sváží do kompostárny ve Slivenci, která zde funguje od roku 2017 a zpracovala již přes 5200 tun bioodpadu. Vzniklý kompost využívá Praha pro údržbu městské zeleně. Do kompostárny je možné zavézt bioodpad ke zpracování i soukromě – za každých 5 kg bioodpadu vám náleží 1 kg kompostu.

Aby vznikl kvalitní kompost bez nebezpečí patogenních organismů, nesmí se do bioodpadu dávat žádné živočišné produkty a zbytky tepelně upravených jídel. Tento kuchyňský organický odpad (tzv. gastroodpad) je však také možné využít. Praha ve spolupráci s Institutem cirkulární ekonomiky letos spustila pilotní projekt, v němž zapojila hnědý kontejner s těsnícím oranžovým víkem celkem stovce domů v Praze 5, 6 a 7. Domácnosti do nich mohou třídit nejen kuchyňské zbytky, ale také umaštěné papírové úterky, prošlé pečivo a potraviny v původním obalu – včetně třeba mléka v tetrapaku, jogurtů v kelímku nebo rybiček v konzervě. Potraviny a zbytky se pak v bioplynové stanici nadřít a nechají bez přístupu vzduchu rozkládat na bioplyn, hlavně metan. Jako vedlejší produkt vzniká organické hnojivo. Projekt napomohl schválit záměr na vybudování vlastní bioplynové stanice pro Prahu, která bude produkovat bioplyn na pohon vozidel Pražských služeb i autobusů MHD.

Související surovinou, která je taky sbírána a tříděna separátně, je použitý jedlý olej. Ten lze v uzavřených PET lahvičkách či kanystrech odevzdávat ve sběrných dvorech nebo nově i v kontejnerech na šesti stanovištích, která od konce března fungují na Sedmičce (místa viz box). Praha navíc realizuje pravidelný mobilní sběr oleje spolu se sběrem nebezpečného odpadu (viz níže). Použitý olej z domácností by se nikdy neměl vylévat do odpadu, protože zanáší trubky. V malém množství je možné jej vytřít ubrouskem a hodit do směsného odpadu, ve větším (třeba z fritovacího hrnce) jej sbírejte do PET lahvi a odevzdávejte. Sebraný olej a tuk je po vyčištění využíván jako druhotná suroviná v chemickém průmyslu při výrobě některých hmot nahrazujících ropné produkty. Využívá se také jako jedna ze složek pro výrobu ekologických paliv a nově i pro výrobu elektrické energie.

BIOODPAD

Do hnědých popelnic na bioodpad můžete vyhodit zbytky ovoce a zeleniny, větve, listy i trávu ze zahrady, čisté piliny, kávový lógr a čajové sáčky či skořápky od vajec.

Do bioodpadu nepatří zbytky jídla, maso, kosti, oleje a tuky, podeštýlka od domácích zvířat, exkrementy.

Při třídění do hnědých popelnic věnujte pozornost i pytlům na odpad, aby byly skutečně kompostovatelné.

Nebezpečný odpad

Nebezpečný je ten typ odpadu, který má negativní vliv na životní prostředí a zdraví lidí nebo zvířat, nebo hrozí nějaké nebezpečí při nakládání s ním (je žíravý, hořlavý, jedovatý...). Nelze ho ukládat do otevřených skladek ani spalovat běžným způsobem, likviduje se ve speciálních spalovnách nebezpečných odpadů nebo se recykluje ve specializovaných firmách. Nebezpečný odpad patří do sběrného dvora (raději si ale ovězte, že ten který typ berou) nebo se nejlépe dá odevzdat při specializovaném mobilním sběru organizovaném magistrátem (příští termín pro Letnou je 18. srpna, pro Holešovice 25. srpna 2020). Vice informací naleznete na www.praha7.cz/temata/odpad/trideny-odpad.

Specifickým typem odpadu, který snad nevíce ze všech znečišťuje městské prostředí a přitom je toxicický, jsou cigaretové špačky s průmyslovým vyráběnými filtry. Ty jsou vyvolutné k tomu, aby zachytávaly škodlivé látky, ovšem v případě jejich pohodení ve volném prostředí je mohou zase uvolňovat do okolí. Znepokojivý výsledek přinesl pokus amerických univerzitních vědců, kteří zjistili, že polovina sladkovodních ryb z pokusné skupiny nepřežije ve výluhu o koncentraci jednoho nedopalku na litr vody.

NEBEZPEČNÝ ODPAD

Mezi nebezpečné odpady patří rozpouštědla, kyseliny, zásady, fotochemikálie, pryskyřice, repelenty, hnojivo a pesticidy, barvy, laky a lepidla, nemrzoucí směsi, motorové oleje, PVC (instalatérské trubky, linoleum, některé dětské hračky).

Patří sem také zářivky, úsporné žárovky, růtuové teploměry, tonery.

Nebezpečné jsou i prošlé léky a léčiva, ty nevyhazujte do směsného odpadu, ale odneste zpět do lékárny.

Na každém z nás záleží

Je jisté, že sebezodpovědnější třídění každého z nás nestačí k tomu, abychom vyřešili neúnosné čerpání přírodních zdrojů a zahlcení planety zbytečným odpadem. Potřebujeme od základu změnit nás přístup k odpadu – brát jej jako nejcennější zdroj, který tady do budoucna budeme mít, a naučit se jej co nejlépe využívat. Prvním krokem je uvědomovat si, co se za kterým výrobkem ve skutečnosti skrývá – které suroviny byly použity, jak složitě byly zpracovány a jak se mohou zase znova využít. Snadno recyklovatelným produktem s malou ekologickou stopou bychom měli dávat přednost – jako jednotlivci, firmy, obce, státy. Celková změna přístupu vyžaduje legislativní úpravy, podnikatelské příležitosti, výzkum nových technologií. Jako spotřebitelé však tuto změnu můžeme urychlit také svým chováním – protože zatím se deje příliš pomalu.

Během koronavirové krize, kdy zavřené obchody a podniky často bojují o přežití, zjišťujeme, že naše peníze znamenají víc než jen platičky. Cítíme, že u koho nakupujeme, tomu tím vyjadřujeme podporu. Bylo by hezké na tuto lekci nezapomenout, až se zase život navrátí do starých či staronových kolejí. Proč nakupovat v supermarketu, když můžete přímo podpořit svého trhovce? Není lepší koupit si dražší sukni z toho obchůdku za rohem, kde mi dali roušky zadarmo, protože přesně vím, kde a jak vznikla a komu dávám své peníze? Potřebuju nutně ty podezřele levné hodinky z Wish – nejsou mnohem víc cool primky z bazaru? Cesta k redukci obalů začíná v nákupním košíku. Stačí myslit na to, že i při nákupech máme moc dělat ze světa lepší místo k životu.

JAK SEDMIČKA POMÁHÁ S TŘÍDĚNÍM?**KOMPOSTOVÁNÍ**

Stojíte-li o kompostér do vnitrobloku pro váš dům, napište Oddělení péče o veřejný prostor (OVP). Ke kompostéru musíte zajistit přístup všem obyvatelům domu, můžete ideálně v polostínu na nezpevněném povrchu. V současné době Praha 7 pouze registruje zájemce. V letech 2016 a 2019 už vydala celkem 52 kompostérů. Druhou možností je požádat u Pražských služeb o hnědou popelnici do domu. Vše najdete na <https://bio.praha.eu/>. Roční poplatek je jen několik set korun.

TŘÍDĚNÍ PAPÍRU, PLASTU A SKLA

Ve spolupráci s magistrátem Praha 7 nabízí bezplatné umístění barevných popelnic přímo do vašeho domu. V současnosti této služby využívají již v 165 domech na Sedmičce, většinou v trojkombinaci papír – plast – sklo. V případě zájmu napište na OVP. Kontejnery na kovy a nápojové kartony najdete v Praze 7 na několika místech. Nejbližší si můžete vyhledat na mapě všech stanovišť na tříděný odpad. Na Sedmičce je jich celkem 62. Nově můžete na šesti místech Sedmičky ekologicky zlikvidovat i použité tuky a oleje. <https://ksnsk.praha.eu/map-separated> Kontakt na OVP: Tomáš Batěk, batekt@praha7.cz

NEJLEPŠÍ ODPAD JE ŽÁDNÝ ODPAD. JAK SE MU VYHNOUT?**Na mapě bezobalových obchodů a služeb najdeme**

spoustu příležitostí, kde nakoupit bez zbytečných vrstev navíc. → www.mapa.reduca.cz

Hodně věcí, které použijeme jen jednou za čas, není třeba kupovat – můžeme si je vypůjčit. K tomu účelu slouží Knihovna věcí, která sídlí v Campusu Hybernská. → www.lot.myturn.com

Možná, že nad tím mixem ještě nemusíte lámat hlavu? Projekt Opravárna.cz páruje všeobecné poplatky s opraváři. → www.opravarna.cz

Výměnný obchod něco za něco oživí v době internetové – zkuste facebookovou skupinu SWAP Prague. Vyměnit se dá leccos, třeba víkend na chalupě za sklenici domácího kimčí...

Když se něčeho chcete zbavit, zvažte, zda by to ještě neudělalo radost někomu jinému. Věci můžete věnovat dobročinným obchodům – a naopak, koupí jejich nabídky podpoříte dobrou věc.

Restart na podporu služeb pro mládež → www.restartshop.cz

Cesta domů provozuje domácí hospic → www.cestadomu.cz/obchody

Sue Ryder se stará o seniory → www.sue-ryder.cz/clanky/dobrocinne-obchody

Moment podporuje neziskové organizace → www.moment-ops.cz

Přestupní stanice podporuje lidi bez domova → www.prestupnisteinstance.cz

Údaje v článku pocházejí z množství zdrojů, z

Látky jsou poklad

Kvůli své diplomové práci se nechala zaměstnat jako dělnice v klatovské továrně na zpracování textilu. Za kolekci z recyklovaných materálů, kterou tam vytvořila, získala v roce 2017 ocenění Módní designér roku v Cenách Czech Grand Design. Loni na jaře otevřela oděvní návrhářku Lenka Vacková v Čechově ulici obchod s názvem Textile Mountain, kde prodává textilní přebytky z továren a od designérů, jež by jinak skončily na skládce nebo ve spalovně. Letos v březnu jako jedna z prvních začala na Sedmičce s výdejem látek zdarma na šití roušek.

Text – Natalie Kolláriková, foto – Valentýna Janů

Zůstala vám po vydávání látek pro dobrovolníky nějaká bavlněná látka?

Vůbec žádná. To, co tu nyní mám, jsou látky, které jsem musela znova sehnat, aby tu vůbec něco bylo. Když jsme to nakonec počítali, tak jsme vydali něco přes kilometr materiálu. Jsem ale ráda, že se ten materiál využil. Při výdeji jsem měla pocit, že to lidí něčím stmeliло. Byl to velký boj.

Jak se vlastně k látkám dostáváte?

Je to různé a ze začátku to bylo hlavně i těžké. Žádný podobný obchod tady u nás nefunguje. Začala jsem tedy oslovovat české továrny, výroby a designéry, jestli nemají nějaké textilní přebytky. Z vlastní zkušenosti totiž vím, že každý něco má. Nejtěžší bylo ty kontakty navázat, teď už se mi lidé hlásí sami a nejen z továren. Nedávno se mi ozvala jedna paní, že její dědeček měl za první světové války krajčovství a prodejnu s textilem a při vyklizení domu našli nevyužité látky. Na to se moc těším. Často se stává, že to, co je pro někoho na vyhození, je pro mě poklad.

Nemáte strach, že vám jednou vyschnou zdroje?

Nad tím docela často přemýslím, ale když vidím, kolik textilních přebytků vůde je, tak se nebojím. A kdyby se to náhodou stalo, budu dělat zase něco jiného. Všechno beru, jak to je. Třeba bych pak zase měla víc času na své vlastní šití.

Kde se u vás vzal vztah k látkám?

Tíhnu k nim asi z rodiny, vyrůstala jsem mezi nimi. Obě mé babičky byly švadleny a jeden z dědečků celý život opravoval šicí stroje. Pořád jsme něco šili a opravovali.

Tak to asi musíte šít docela dobře...

Právě že vůbec ne, stále něco páru a předělávám. Studovala jsem střední uměleckou školu grafickou v Jihlavě, která byla zaměřena na propagaci výtvarnictví, a časem jsem zjistila, že mě tohle nevabí. Měla jsem raději malbu a kresbu, protože si na to člověk mohl alespoň sáhnout. Proto jsem se pak i hlásila na UMPRUM, Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, na malbu, do ateliéru Jiřího Černického. Tam jsem byla skoro dva roky a zjistila jsem, že mi

chybí řemeslo. Naplánovala jsem si proto stáž v ateliéru designu a obuvi, který vede Liběna Rochová, a nakonec jsem tam zůstala. Studium malby bylo skvělé, ale po čase začal být ateliér až příliš konceptuální, a tak jsem šla šit hadry. (smích) Tou dobou jsem ale šit vůbec neuměla. Byl to velký boj.

Jak vás napadlo jít pracovat do továrny?

Měla jsem zpracovávat diplomovou práci a nechtěla jsem udělat jen další kolekci, kterou pak sbalím do pytle a budu ji s sebou vláčet celý život, protože se neprodá. Chtěla jsem, aby to bylo něco užitečného. Zároveň to přišlo v době, kdy už jsem sama začala i více ekologicky smýšlet. Zajímalo mě, jak funguje český textilní průmysl a také recyklace. U nás se recykluje nejvíce právě textil. Mění se na netkané materiály, které se pak využívají třeba pro čalounění aut nebo jako zvuková a tepelná izolace ve stavebnictví. Celkem je u nás více než deset takových továren. Ze všech oblehaných se mi ozvaly dvě a nakonec jsem si vybrala klatovskou továrnu Klatex. Mým cílem bylo zpracovat materiál, který továrna vytváří, ještě jiným způsobem.

Jak bylo tam pracovat?

Těžké, ale hodně poučné. Většinu času jsem tam byla u pásu jako dělnice, abych si prošla celým tím provozem, ale za čas jsem zjistila, že svoji práci nestíhám, a tak se ke mně přidala ještě jedna kamarádka. Měla jsem až moc velké plány. Od malíčka mám ale ráda stroje a vůbec to, že se něco vyrábí, takže jsem tam byla ve svém živlu. V areálu byla také přádelna, kterou měl pronajatou jeden starší pán a za ním jsem hrozně ráda chodila. Když jsem to měla povolené, zašla jsem tam a učila se sprádat vlákna. Ráda na tu dobu vzpomínám, i přesto, že mám pocit, že jsem pořád jen pracovala. Po diplomové práci jsem v továrně zůstala ještě rok a půl. Bylo skvělé být s lidmi, kteří řeší jiné problémy, než jsou ty mé. Z mnoha úhlů pohledu to bylo přínosné.

Co jste se tam naučila?

Třeba to, jak provoz takové továrny funguje – od shánění materiálů přes jejich zpracování až po distribuci. Člověk najednou viděl celý ten

řetězec. V těchto firmách mají spoustu zdrojů materiálu. Můžou to být odřezky z tovární výroby, staré oblečení z kontejnerů nebo role látek z továrny, kde se jim něco nepovedlo a oni jeli kazovou výrobu. Končí tam opravdu jakýkoliv textilní přebytek.

Když tedy továrna vyrábí kazový kus, tak si s ním už neumí poradit?

Záleží, co je to za továrnu. Když je to továrna na oblečení, tak se pokusí dát část kazových kusů do sekáčů nebo na charitu. Oblečení je ale opravdu všude dost a nikdo ho už vlastně nepotřebuje. Některé továrny proto kazový kus raději zaskládkují nebo spálí, protože je to pro ně špatná vizitka. Nechťejí se tím chlubit. Pokud je to ale třeba továrna na textilní metráž, kazový textil nabízí za sníženou cenu zákazníkům, se kterými spolupracují. Když to nevyjde, dá ho do skladu, kde nějaký čas leží, a v lepším případě jde pak na recyklaci. V tomto cyklu mi ale chyběl právě zákazník, který sije menší výrobou, a napadl mě obchod. Materiály se téměř vždy dají znova zpracovat a není nutné vyrábět stále nové nebo je zbytečně ničit.

Tušíte, kolik tun látek se každý rok na světě vyhodí?

Já sama si čísla vůbec nepamatuju, když je vidím, tak jdu po počtu cifer (smích) a hned je zase zapomenu, takže vám to bohužel neřeknu, ale je to opravdu hrozně moc. Vím to z Klatexu. Oni sami denně zpracují desítky tun textilního odpadu. A to je samozřejmě ta lepší varianta. Jiné přebytky se totiž skládkují nebo se rovnou páli.

Je recyklace látek drahá záležitost?

Recyklování je těžké. K výrobě textilie z přírodních materiálů potřebujete přízi z dlouhých vláken, aby se navzájem dobře provázala a příze byla pevná. Když se taková látka recykluje, vláknou se neustále zkraje a látka se pak více rozpadá. Musíte ji nastavit jiným materiálem s delším vláknem, aby byla zase soudržná. Pokud chcete použít ještě jiný způsob recyklace, tak je k tomu potřeba jiných a leckdy dražších technologií. Umělé nebo polyesterové materiály jdou recyklovat donekonečna, protože jejich vlákna se rozmělní a znova se přetaví v nová.

Ale pokud už máte nějakou směs, tak to není možné, protože je tam často hořlavý materiál, například taková bavlna a ta už roztavit nejde. Má to spoustu úskalí. Pokud máte materiál, který je třeba takto směsový, pak recyklace možná není a jediné, co se může udělat, je právě to rozšmelcování na druhotnou surovinu do netkanek.

Jak jsme na tom podle vás v ČR s recyklací textilu?

To asi nedokážu říct, ale myslím si, že dobře. Máme tu velký kult sekáčů a ty zmíněné továrny na odpad. Češi si navíc hodně věci umějí ušít sami. Nikdy jsme nebyli bohatá země a vzhledem k režimu, který zde byl, jsme zvyklí si pomoci sami a ještě i ušetřit. (smích) Právě v šíti roušek se ukázalo, že téměř každý má doma šicí stroj.

Kvitujete tedy i velký počet second handů...

Určitě, i když je to samozřejmě strašně velký byznys. Když sekáče nebyly, tak by se všechno to oblečení skládkovalo nebo pálico. Velké množství se vozí taky do Afriky, protože si lidé stále myslí, že je to tam potřeba. Ale už ani tam nevědí, co s tím dělat. Tady ta myšlenka, že když něco dáme na charitu, ulevíme svému svědomí a zároveň někomu pomůžeme, ve velkém měřítku nefunguje. Je to pouze o tom, že svůj problém předáme někomu jinému. Pokud někomu něco dáváme cíleně, z důvodu nedostatku a shánky, potom je to samozřejmě něco jiného. Pro mě je základ nekopavat věci, co nepotrebujeme, a zároveň to, co máme, nosit do roztrhání. A pokud ne, tak si je třeba vyměňovat s kamarády, rodinou, na různých swapech (z anglického swap - výměna, pozn. red.) nebo v sekáčích, kde se člověk může zbavit oblečení, které už nenosí, a naopak si zase odněst něco nového. Ty si může každý ve svém okolí se známými a sousedy zorganizovat i sám. I my v obchodě čas od času pořádáme tyto akce. Následování módních trendů je úplná hloupost.

Jak velký máte šatník?

Jednu skříň. Občas si samozřejmě i něco koupím, ale opravdu jen výjimečně. Snažím se udržet hranici věcí kolem sebe. Když je jich hodně, tak mi to nedělá dobré. Vnímám to jako nepořádek.

Lenka Vacková (1991) se narodila v Jihlavě. Vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v ateliéru Design oděvu a obuvi. Dlouhodobě se věnuje tématu životního prostředí nejen v souvislosti s módním průmyslem.

V roce 2016 založila svoji módní značku pod názvem LV. Nejčastěji ji najdete ve sklepovém prostoru v Čechově ulici v obchodě s názvem Textile Mountain (Hora textilu), kam nejrádeji jezdí na kole. Bud' řeši provoz obchodu, sije, opravuje nebo zrovna vymýší novou kolekci. V poslední době ji dělá radost přilehlá zahrádka obchodu, o kterou se začala se svými kolegyněmi a kamarády starat.

Znáte i jiné zachránce látek?

Vlastně ano. Znám jednoho pána na Moravě u Kyjova, který má obrovský sklad, v podstatě takovou halu. Před desítkami let, když se rušily výrobní továrny na textil, skupoval jejich zášovy. Pokud nějakou látku vyprodám, jedu většinou k němu. Existují i podobné internetové prodejny látek, které jsou ale jen online.

Látku si ale člověk musí osahat...

To ano. Sama jsem byla překvapená, že když jsem spustila svůj eshop, lidé už rovnou nakupovali. Čekala jsem, že se podívají na nabídku a pak se k nám vydají. Je pravda, že mně samotné by to problém asi také nedělalo, ale to je tím, že si tu látku umím představit. Díky tomu, že máme i kamenný obchod, si k nám ale lidé často chodí také pro radu. Musím říct, že mi sem chodí samí milí lidé.

Jak jste prožila karanténu?

Já jsem za ni byla vlastně i ráda, měla jsem tak čas si trochu odpočinout a věci přehodnotit. V obchodě upravíme otevírací dobu a já se snad vrátím i k nějaké kreativnější činnosti, která mi velmi chybí.

Co tedy máte v plánu?

Mám své zakázky a také opravy oblečení, které v obchodě nabízíme, zaberou spoustu času. Ale nejvíce se těším na dokončení módní kolekce s návrhářkou Bárou Procházkovou. Jednou k nám totiž přišla jedna dáma - Kateřina se svou maminkou, jejíž babička byla celý život krejčová a pracovala třeba i u Hany Podolské. Když po ní vyklízeli pozůstalost, tak kromě látek našla také rozešité oblečení, které jim bylo líto vyhodit. I mně to bylo líto, a když jsem kolem toho chodila a přemýšlela, tak mě napadlo to přetvořit a udělat z toho novou kolekci. Bára je také z UMPRUM a ve své diplomové práci Project Sapience zpracovávala zajímavé stříhy tak, aby bylo jednoduché pro kohokoliv je doma ušít. V listopadu jsme už část kolekce představily v Bruselu s Českými centry. Na to se hrozně těším, je to krásná práce, hrabat se ve věcech a přetváret je.

Šíjete si oblečení i sama pro sebe?

Já bych hrozně ráda, ale nestihám to. Je sice pravda, že tričko, které mám teď na sobě, jsem si ušla, ale chtěla bych toho víc a kvůli obchodu na to nemám čas.

Když vám do obchodu přijde nějaká hezká látka, nejste v pokušení si ji schovat?

Samořejmě. (smích) Musela jsem si to slyšet už zakázat. Když přijde hezká látka, tak si řeknu, že když tu nějaký čas vydří, tak pak si z ní něco ušiju. Mám tady totiž i síci stojí, a když je obchod zavřený, využívám jej jako ateliér.

Na vašich stránkách jsem si všimla, že kromě jednotlivých materiálů máte zboží popsané i jmény konkrétních lidí, od kterých látky máte...

Ano, ty látky už totiž mají nějaký příběh. Nejdávno jsme měli velkou várku látek od Josefa Taptučha, který vedl na UMPRUM ateliér a je známý hlavně z osmdesátých let. Pracoval i u módní značky Pierre Cardin v Paříži a za všechna ta léta měl na půdě ohromný archiv látek, který nám prodal. Krásné látky jsme

získali i od paní Benešové z Ořechovky, která měla spoustu poválečného materiálu, jako byla třeba tehdejší vlněná metráž. To už jsou věci, se kterými se člověk moc nesetká. Pan Taptučha má na půdě také spoustu staré jablonecké bižuterie a jsme domluveni, že to od něj zanedlouho odkoupíme a v předním prostoru obchodu uděláme takovou sekáčovou korálkárnu.

Hromadí takto věci a látky i současně návrháři?

Myslím, že ano. Já to mám podobně. Když začnu něco dělat, tak kolem sebe musím mít všechno, co potřebuji, a potom z toho tvorím. Když bych začala pracovat a něco by mi chybělo, nemohla bych se už soustředit. Musím se tím obklopit. Možná je to i tím, jak funguju v procesu tvorby. Nedělám si skici, ale když vidím ten konkrétní materiál, už mě k němu něco napadne.

Vyrábějí se i dnes výjimečné látky, které jednou někdo ocení?

Myslím si, že ano, ale bohužel ne pro běžnou produkci. Je to zbytečné. Odpovídá to poptávce a nastavenému systému. Když si něco koupíme v řetězcích, tak to nic nevydrží, protože nemusí. Až příjde nová móda, tak se to zase vymění. Proto je podle mého důležité vědět, z jakého zdroje nakupujete, protože si pak dáte víc pozor i na materiál.

Jaký materiál máte nejraději?

Já mám ráda přírodní materiály, takže len nebo hedvábí. Před časem jsem měla kolekci z hedvábí, které jsem posbírala v sekáčích. Nové hedvábí se snažím nekupovat, protože je z živočisné produkce a to nechci podporovat.

V roce 2016 jste si na Designbloku nechala na hruď a záda vy tetovat vlastní krví logo oděvních firem, které se dají označit jako rychlá móda. Jak vás to napadlo?

Když mi Designblok nabídl prostor, tak jsem se dělala, že nechci produkovat žádné další věci. A ten nápad s tetováním jsem měla už nějakou dobu v hlavě. Mám i jiné tetování a říkala jsem si, že když se člověk nechá potetovat vlastní krví, tak to musí zmizet. Byl to určitý protest proti konzumu. Na přehlídku jsem to uvedla i z toho důvodu, že jsem věděla, že to bude mít nějakou odevzdu. Když bych tuto akci udělala někde v galerii, přišlo by jen pár kamarádů. Ale Designblok, ať chcete nebo ne, je také stánkem konzumu.

Jak to probíhalo?

Než to celé začalo, měla jsem velký strach. Nerada se prezentuju a nejhorší pro mě bylo tam jít jen s vlastním tělem. Také jsem si nebyla jistá reakcí pořadatelů. Během celé přehlídky jsme také museli neustále odebírat novou krev, protože se sráží. Bylo to opravdu náročné, nejen pro mě, ale i pro kamaráda Ondřeje, který mě tetoval. Z odběru se mu totiž dělalo zle. Pak mi už ani nešlo najít žílu. Rok potom jsem byla na chirurgii kvůli odstranění znaménka, a když doktor uviděl ty pozůstatky, ptal se mě, kolik mi za to ty firmy zaplatily. To neustál vysvětlování bylo někdy náročné.

Jak vlastně vypadá ekologická móda?

Ta výšší móda jsou krásné a kvalitně zpracované věci, ale dovolit si jí může jen pár vyvolených. Oni udávají trendy a řetězce je potom kopírují. Vycucou z nich tu myšlenku a udělají jednodušší a nositelnější oblečení. Myslím si, že velké značky by se k tomu měly dnes už stavět jinak. Dřív byly kolekce podle ročních období, ale teď už máme kolekce před kolekcí apod. Je to úplně zbytečné. Myslím si, že i sezony by se měly zrušit. Samotné přehlídky už jsou trochu přežitek a móda by spíš měla fungovat jako zakázková výroba. Ale bohužel ty značky jsou rozjeté a zodpovídají zase za své zaměstnance. Nejde to lehce vyřešit, ale je vídět, že všechno je leckdy jenom o penězích. ●

v Miláně na Salone del Mobile (Milánský veletrh nábytku a designu, pozn. red.). Tam to upoutalo ještě víc lidí a kurátoři z různých galerií mi nabízeli, at to u nich předvedu jako happening. To jsem ale už odmítla. Najednou jsem si připadala jako cvičená opička. Ta myšlenka, která byla na začátku, mi za stála, ale pak už to bylo nepříjemné.

Jak jste vybírala konkrétní firmy?

Na internetu jsem zjišťovala, jak ty firmy vnitřně fungují. Proto jsem tam zahrnula i dražší značky, jako je třeba Adidas a Calvin Klein, které se tváří, že jsou přímo od konkrétního návrháře, ale vyrábějí se ve stejných podmínkách jako H&M nebo Zara, které jsou producenty právě té rychlé módy, toho neustálého nakupování. Tyhle firmy udělají jednu udržitelnou kolekci, která ale představuje jen jedno procento z jejich produkce. Zákazníci na to slyší a pak si myslí, že takhle funguje celá značka. Je to takový neprůhledný marketing a normální člověk nemá šanci se v tom úplně vyznat.

Vy jej umíte prokouknout?

Ano, jsem na to dost citlivá a taky háklivá. (smích) Ale mám to postavené tak, že ať si každý dělá, co chce. Když někomu vnučuje svůj názor, je to spíš kontraproduktivní. Vidím to sama u sebe, vždycky jsem totiž pak udělala pravý opak. A zároveň tyto věci opravdu nejsou tak jednoduché, jak se zdají. Je to i vidět na problematice LCA systému (zkratka z anglického life cycle assessment, pozn. red.), tedy posuzování životního cyklu věcí. Například u látek jsou v něm zohledněny všechny aspekty nejen výroby toho materiálu v továrně, ale i toho, jak se materiál často pere a zehlívá. Je to složité a mnohdy opravdu nejde jednoduše říct, že jedno je horší a jedno lepší, protože vždycky záleží na využití toho materiálu.

Jak se výsledná výroba nových věcí?

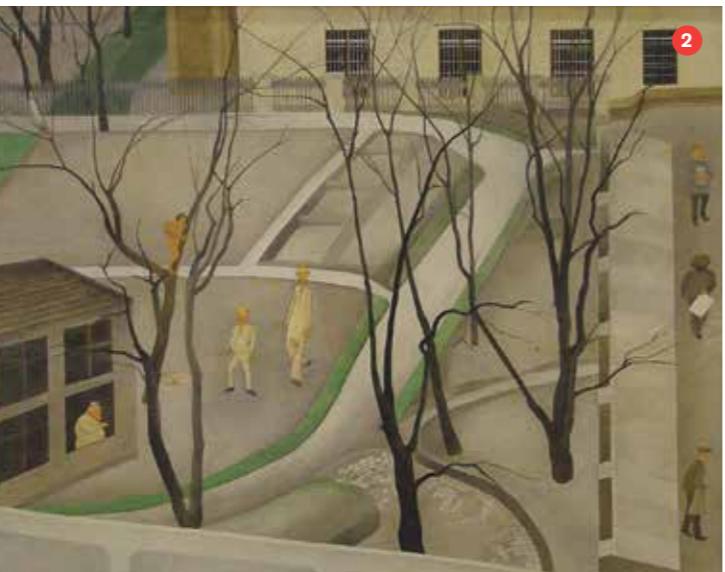
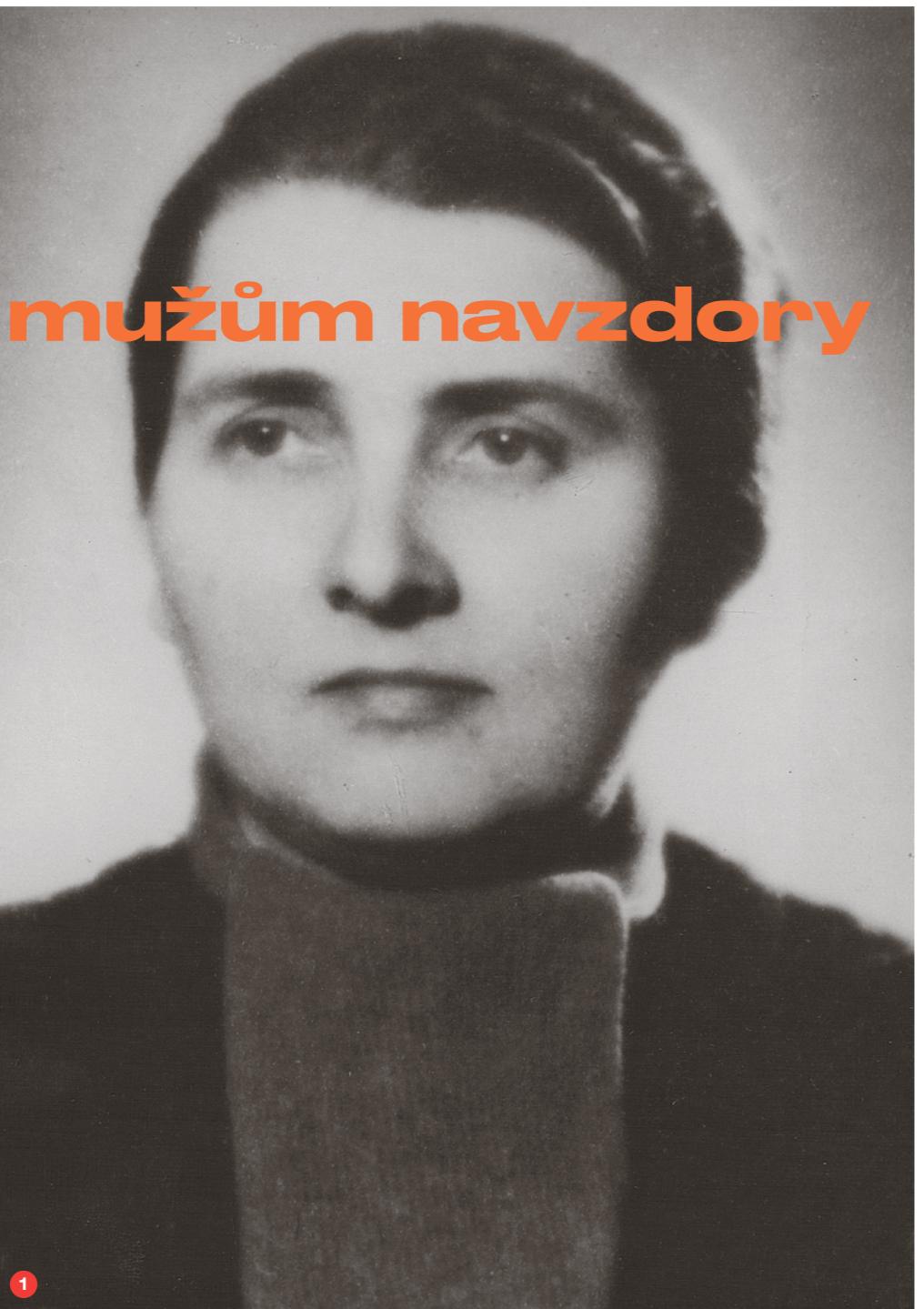
To je právě ono. Teď už se o tom ví, ale v době, kdy byla první vlna této módy, tak přestože měl člověk plnou skříň oblečení, stejně měl pocit, že si to musí kupit. Vlastně si ale jen koupil další zbytečnou věc. Na udržitelné módy je ale dobré to, že je vytvořena už z nějakého ekologického materiálu, a tak neškodí přírodě. Což je pro mě důležité.

Jak vlastně vypadá svět vysoké módy?

Ta výšší móda jsou krásné a kvalitně zpracované věci, ale dovolit si jí může jen pár vyvolených. Oni udávají trendy a řetězce je potom kopírují. Vycucou z nich tu myšlenku a udělají jednodušší a nositelnější oblečení. Myslím si, že velké značky by se k tomu měly dnes už stavět jinak. Dřív byly kolekce podle ročních období, ale teď už máme kolekce před kolekcí apod. Je to úplně zbytečné. Myslím si, že i sezony by se měly zrušit. Samotné přehlídky už jsou trochu přežitek a móda by spíš měla fungovat jako zakázková výroba. Ale bohužel ty značky jsou rozjeté a zodpovídají zase za své zaměstnance. Nejde to lehce vyřešit, ale je vídět, že všechno je leckdy jenom o penězích. ●

Umělkyní mužům navzdory

Osud Vlasty Vostřebalové-Fischerové
Vlasta Vostřebalová-Fischerová se narodila roku 1898 do dobré situované rodiny magistra farmacie Karla Vostřebala, toho času vážené osobnosti města Boskovice. Před první světovou válkou se rodina přestěhovala do Prahy. Již v době dospívání inklinovala Vlasta Vostřebalová k výtvarnému umění. Studovala na Kreslířské a malířské škole pro dámy zřízené při střední Uměleckoprůmyslové škole v Praze, v té době jediné instituci nabízející českým ženám vzdělání na poli výtvarného umění. Ve 20. letech měla tato škola stále ještě statut střední odborné školy, dnes ji známe pod zkratkou VŠUP či UMPRUM jako Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. V roce 1919 pak zahájila studia na Akademii výtvarných umění v Praze, kde navštěvovala ateliér malíře Vojtěcha Hynaise. Vnimání umění již pětašedesátiletého váženého umělce, tvůrce opony Národního divadla, se nicméně s viděním mladé začínající malířky rozcházel. Ta ateliér brzy opustila a studium dokončila u generacně i názorově bližšího sochaře Jana Štursy v roce 1923. Na obě univerzity se přihlásila tajně, navzdory vůli svého otce, jenž se vehementně stavěl proti vysokoškolským studiím své dcery.

Ženám vstup povolen!

Připomeňme, že studium na vysoké umělecké škole bylo v Čechách až do roku 1918 otevřeno pouze pro umělce-muže. Ženám byl tento typ studia do té doby zapovězen, neboť frekventovaný dobový názor říkal, že ženy se pro povolání umělkyně nehodí. Rok 1918 není zdaleka náhodný. Vznik samostatného československého státu s sebou přinesl i transformaci vzdělávacího systému a umělecké vysoké školy se otevřely ženám. Z Vlasty Vostřebalové se tak v roce 1919 stala jedna z prvních studentek-žen Akademie výtvarných umění v Praze a o čtyři roky později se zařadila mezi první akademické malířky u nás.

Otec, jehož označila za nepřítele ženského vzdělání, nebyl jedinou mužskou autoritou, se kterou se v nepochopení potýkala. Byl jí také její pozdější manžel, významný český literát a překladatel Otakar Fischer. S ním se setkala na počátku dvacátých let, kdy navštěvovala

Holešovice a především Letná jsou místem, kde svého času žila a tvořila spousta slavných osobností uměleckého života. Spisovatel Václav Řezáč, malíř Antonín Slavíček, sochař Otakar Švec a mnoho dalších. V novém seriálu vám představíme neopakovatelné osudy některých z nich a také místa na Sedmičce, jež jsou s nimi spjatá. Začneme příběhem levicově a feministicky orientované ženy intelektuálky, která musela o svůj umělecký prostor ve své době bojovat. I přes svou bohatou tvůrčí dráhu se během života dočkala pouhých tří autorských výstav, aby se její díla nakonec stala součástí nejznámějších sbírek meziválečného umění u nás.

Text – Jaroslav Drobny pracuje v Odboru kultury a sportu na ÚMČ Praha 7 jako koordinátor projektu ArtDistrict 7.
Foto – Národní galerie Praha a archiv autora

jeho přednášky na pražské Filozofické fakultě. Po absolutoriu na AVU se Vlasta Vostřebalová vydala na několikaměsíční stipendijní pobyt do Paříže. V té době byla ale již těhotná a otec nenarozeného dítěte na ni naléhal, aby se za něj provdala. Opět se dostala do rozporu mezi vlastním viděním světa a dobovými konvencemi. Její názor na manželský svazek byl velmi radikální – nabídla Fischerovi partnerství a možnost starat se společně o dítě střídavě u ní v letenském ateliéru a u něj v dejvickém bytě. Janu Otakaru Fischerovi nebyl ani měsíc, když byl sňatek jeho rodičů, slavného profesora a nadějně malířky, na opakování naléhání rodičů a samotného Fischera ještě koncem roku 1923 zpečetěn. Manželství nakonec trvalo pouhé dva roky a po jeho rozpadu následoval dramatický a pro Vostřebalovou zraňující zápas o syna Jana. Malířka nepřestala tvorit ani v době krátkého manželství, ani jako matka samoživitelka. Vymykala se tradičnímu vnímání ženy, která se své profesi věnuje pouze doby, než se provdá a založí rodinu.

Ateliér si Vlasta Vostřebalová-Fischerová našla v pozdně secesním domě navrženém architektem Václavem Vackem na adresu Malířská 9, v těsném sousedství Akademie. Využívala jej již v době svých studií, ale postupem času se pro ni stal nejenom místem práce, nýbrž i života – zde malovala, kreslila a několik let vychovávala svého syna. Ateliér opustila v roce 1930, kdy se přestěhovala do nového funkcionalistického domu v Praze-Motole, který si nechala postavit podle vlastního architektonického návrhu. Navrhla pro něj i veškerý nábytek, což ukazuje na nevšední činorodost této umělkyně. Dostavba motolské vily se ale prodlužovala – a to nejenom z finančních důvodů, ale také proto, že řadu činností vykonávala stavitele své pomocí. Zprvu tak vila sloužila jako jakési dočasné sídlo a mezitím Vlasta Vostřebalová-Fischerová pobývala se synem v ateliéru na Letné nebo v rodinné letní vile v Senohrabečku u Prahy.

Inspirace Sedmičkou

Své první autorské výstavy se dočkala právě v roce, kdy procházela obtížným obdobím způsobeným náročným rozvodem s Otakarem Fischerem. Ve slavném Topičově salonu v Praze

vystavovala společně s malířkou Miladou Marešovou. Po dvou dalších samostatných výstavách během června a prosince roku 1934 v Městské knihovně na pražském Mariánském náměstí pak nastala její dlouhá tvůrčí odmlka. Dobrovlně ukončení umělecké dráhy bylo reakcí na začátek druhé světové války a s ní spojené obavy o osud syna, neboť ten byl po otci částečně židovského původu. Otakar Fischer zemřel již 12. března 1938 na srdeční infarkt poté, co se dozvěděl o tzv. anšlusu – připojení Rakouska k nacistickému Německu. Židovský původ syna se za protektorátu podařilo utajit i díky tomu, že jeho otec rodinu opustil velmi brzo po narození syna a ten vyrůstal převážně s matkou. Jan Otakar prožil válečná léta na studiích – maturitu absolvoval na smíchovském reálném gymnáziu v roce 1941 a o rok později složil státní zkoušky z francouzštiny, angličtiny, španělštiny, italištiny, portugalštiny a rumunštiny na učitelském ústavu, kde si do konce války přivydělával jako výpomocný učitel. Po válce studoval literární a filologickou komparativistiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde později vedl více než třicet let katedru romanistiky.

Příběh Vlasty Vostřebalové-Fischerové se uzavřel v roce 1963. I přesto, že její tvůrčí období trvalo pouhých dvacet let, zapsala se do dějin sociálního umění jako jedna z nejvýraznějších osobností meziválečné doby. Její díla, svého času neprávem opomíjená, najdeme dnes ve sbírkách Národní galerie v Praze a dalších významných regionálních galeriích u nás. Důležitým zdrojem inspirace se pro ni stala Letná, Královská obora a třeba i o něco vzdálenější Troja. Svědčí o tom například dnes již známé malby Letná roku 1922 (1926, Národní galerie Praha), Záhon na Letné (1926, Východočeská galerie v Pardubicích) nebo Třešňovka nad zoo v Troji (asi 1932, Galerie umění Karlovy Vary).

Obrazy Vlasty Vostřebalové-Fischerové si můžete prohlédnout ve sbírkové expozici 1918–1938: První republika vystavené ve 3. patře Veletržního paláce Národní galerie Praha. V sekci věnované Topičovu salonu najdete její malby s názvem Melancholie (1922), Vašek Zikánů (1921–1922), Kateřinky, zlý sen (1926) a již zmíněný obraz Letná roku 1922 (1926).

Život Vlasty Vostřebalové-Fischerové je příběhem moderní, neohrožené ženy, která se odmítala podvolit dobovým konvencím. Vlastní, neprošlapanou cestou, dosáhla uměleckého uznání. Navždy již zůstane zapsaná v encyklopédích jako jedna z nejosobitějších představitelek sociálního umění 20. a 30. let u nás.

1 Portrét Vlasty Vostřebalové-Fischerové

2 Obraz Vlasty Vostřebalové-Fischerové Kateřinky, zlý sen z roku 1926

3 Dům v Malířské 9, kde umělkyně tvořila a krátkou dobu i bydlela

Gerven

Ne

1

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Za kůzlátky do pohádky

PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě

VELETRZNÍ PALÁC 16.00 Kurt Gebauer Komentovaná prohlídka pro seniory

DIVADLO RADAR 19.00 Adéla ještě nevečeřela Masožavka versus detektiv Nick Carter v muzikálové komedii

JATKA78 19.30 Squadra Sua: Přecházení* Přejít scény zleva doprava. Ve světě herce pouhý okamžik, ve světě klauna třeba celý život

So

13

ŘEZÁČOVÉ NÁMĚSTÍ 8.30–14.00 Farmářské tržiště Hermaňák

PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 a 15.15 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Noční obloha 8K*

DIVADELNÍ KLUB LETKA 15.00–22.00 Letka leto Rozloučení se s uplynulou sezónou v podobě dětského divadla a koncertu

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 17.00 House party House & minimal

JATKA78 19.30 My kluci, co spolu chodíme: Jedenoznačné „asi“ Čtverce herců, kteří si pro vás nic nepřipravili

Ne

21

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Rajský ostrov Sen o posteli proměněné v plachetnici

PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě

DIVADLO RADAR 19.00 Adéla ještě nevečeřela Masožavka versus detektiv Nick Carter v muzikálové komedii

JATKA78 19.30 Hana Vagnerová: White Rabbit Red Rabbit #14

VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Howie a Rookie Lee Komická hra o krhkosti přátelství a osamělosti lidské existence

Vícedenní akce

BOLD GALLERY do 4. 7. Radka Bodzewicz: Božská komedie

BOTANICKÁ ZAHRADA 5.–21. 6. Květena Kypru

DOX do 29. 6. Jiří David: Jsem tady do 12. 10. Barbora Šlapetová a Lukáš Rittstein: Ultrasupernatural do 17. 8. Galelion: Utopencké město #DATAMAZE

GALERIE BUDOART 12.–30. 6. Petra Švecová a Radka Bodzewicz: Rajská zahrada

GALERIE JELENÍ do 17. 6. M. Kindernay: Calendarium Cæli MMXIX

GALERIE KURZOR do 28. 6. Overview Fact*

Út **2**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

VODÁRENSKÁ VĚŽ 18.00 Hrváč děrnisáž výstavy Pavla Jurkoviče

Po **8**

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 18.00 Jízdárna 002 – End of Virus Prvotsky LIVE and DJs

JATKA78 19.30 Vosto5: Probuzení* Mytologická nonverbální klaunerie. Tři rytíři a čas.

Ne **14**

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Kryštufek a lesní bytostí

PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 O rozpůlené hvězdě 13.45 Polaris*

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 15.00 KamíKadze Country & bluegrass

JATKA78 19.30 Vosto5: Souboje Titánků Lidstvo se ocitlo na kraji totálního kolapsu

Po **22**

DIVADELNÍ KLUB LETKA 19.30 Z(a)tracený Blatný Životní příběh básníka Ivana Blatného. Hraje DS Ty-já-tr

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka „Naše inscenace se proměňuje tak, jak život vyžaduje.“

ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hlubiny Nonverbální divadlo o tajích a podobách folkloru a rituálů

Út **23**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hlubiny Nonverbální divadlo o tajích a podobách folkloru a rituálů

St **3**

ALFRED VE DVOŘE 16.00 Kde budeme bydlet Loutková pohádka o medvědovi pro děti 3+

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země

Po **9**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope – premiéra* Nové představení plné legrace a vzrušujících cirkusových kousků!

Út **10**

ALFRED VE DVOŘE 20.00 La Moneda Představení inspirované tvorbou dokumentaristy M. Littina a jeho proniknutím do sídla generála Pinocheta v Chile

Po **15**

JATKA78 19.30 Jan Cina: White Rabbit Red Rabbit #11 Jedna osobnost, jedna obálka a kapka improvizace

Út **16**

GALERIE SCARABEUS 17.00 Slavnostní otevření naučné stezky Veleslava Wahla Na počest ornitologa a oběti komunistického režimu

JATKA78 18.30 Bratři v tricku: Bratři Speciál Neopakovatelný cirkusový večer, o jehož průběhu rozhodují diváci

Po **22**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

Út **23**

ALFRED VE DVOŘE 20.00 Hlubiny Nonverbální divadlo o tajích a podobách folkloru a rituálů

St **24**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

Po **29**

ALFRED VE DVOŘE 16.00 Kde budeme bydlet Loutková pohádka o medvědovi pro děti 3+

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě 18.00 Voyager*

Út **30**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

Čt **4**

ALFRED VE DVOŘE 16.00 Kde budeme bydlet

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě* 18.00 Voyager*

St **10**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris 2 – Lucie* 18.00 Zrození Země

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 17.00 The Craps punk back to the roots Večer plný punkových fláků

JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope*

ALFRED VE DVOŘE 20.00 La Moneda

Pá **11**

ALFRED VE DVOŘE 16.00 Bojím se v lese Veselý Kašpárek má pro strach uděláno

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě*

ROCKOPERA PRAHA 19.00 Frankenstein Hororová rocková opera

JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope*

VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Improshow

Improvizované příběhy, skeče a písničky na téma od diváků

Pá **19**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Zrození Země

JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: La Putyka Legendární hospodský cirkus

Ne **28**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě* 18.00 Voyager*

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Utřepení mladého Werthera Příběh přeplněného srdečního nesnází

a nenaplněné lásky

Pá **5**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Zrození Země

Vodárenská věž Vernisáž výstavy Cesty vody

Umělecké ztvárnění cest vody formou malby, fotografie a plastiky

Čt **11**

ALFRED VE DVOŘE 16.00 Bojím se v lese Veselý Kašpárek má pro strach uděláno

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 O rozpůlené hvězdě*

ROCKOPERA PRAHA 19.00 Frankenstein Hororová rocková opera

JATKA78 19.30 Cirk La Putyka: Kaleidoscope*

VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Improshow

Improvizované příběhy, skeče a písničky na téma od diváků

Pá **12**

PLANETÁRIUM PRAHA 18.00 Polaris* 18.00 Zrození Země

STUDIO HRDINŮ 20.00 Ferrante club Premiéra autorského představení inspirovaného tetralogií Geniální přítelkyně

Pá **26**

ŘEZÁČOVÉ NÁMĚSTÍ 8.30–14.00 Farmářské tržiště Hermaňák

PRAŽSKÁ TRŽNICE 9.00–23.30 Los Trhos

JATKA78 15.00 a 19.30 Cirk La Putyka: La Putyka

PLANETÁRIUM PRAHA 16.30 Voyager *

18.00 Noční obloha 8K*

Ne **27**

KKC ART NA LETNÉ 17.00–23.00 Čtrnácté výrovnání na Letné Jaromír Typlt se po půl roce vraci s kytarou

PLANETÁRIUM PRAHA 11.00 a 15.15 Polaris 2 – Lucie* 13.45 Polaris* 16.30 Voyager *

18.00 Noční obloha 8K*

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

Út **30**

PLANETÁRIUM PRAHA 16.00 Polaris* 18.00 Noční obloha 8K

JATKA78 19.30 Heaven's Gate: Amerikánka

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM do 14. 6. 180 let od založení obchodního domu J. V. Rott do 28. 6. Technika v diktaturách do 14. 6. Jan (Johann) Böhm – chemik a fotograf

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM do 2. 6. Pavel Jurkovič: Výstava od 6. 6. Cesty vody: Výstava

do 31. 7. Fenomén Java aneb Jawa, jak ji neznáte

do 30. 8. Václav Kaisík – kola, sny a realita* do 20. 9. Příští stanice: Muzeum železnice a elektrotechniky NTM

Rodina a umění

Nad různými podobami rodiny - alternativami k tzv. nukleární rodině (otec, matka, dítě/děti), modelu, který v moderní západní společnosti převládá, se můžete zamyslet u krátkodobé instalace Společnosti Jindřicha Chalupeckého, která bude k vidění 27. a 28. června v prostorách Nadace a Centra pro současné umění Praha (NCSU) v Dukelských hrdinů 25a. Výstava s názvem Beyond Nuclear Family (Nejen nukleární rodina) měla být otevřena na konci května v New Yorku, ale kvůli pandemické krizi bylo její zahájení odloženo. Kurátoři zde představí pět hlavních podtémat - výchova dětí, rodina a gender, utopické víze rodiny, absence v rodině a vztah konceptu rodiny k architektuře a urbanismu. Část výstavy se uskuteční v prostoru tzv. Bramborárny v parku Stromovka, který by měl v dohledné době začít fungovat jako další galerie současného umění. Těšit se můžete na díla českých i zahraničních umělců, performance, workshop pro rodiče s dětmi nebo maškarní průvod. Dvoudenní akci uzavře diskuze u kulatého stolu, která bude mimo jiné reagovat na situaci rodin v kontextu současné nucené izolace. ●

→ www.sjch.cz, fca.fcca.cz

Výkvět českého sochařství

Výstava Re_forma v Trafo Gallery se snaží upozornit na výjimečně silnou vlnu mladých sochařů a jejich práci, která je stále zřetelnější, ale také naznačit společný kontext a mezigenerační souvislosti. A pokusit se alespoň trochu přenastavit hledáček na české výtvarné scéně, kdy se pozornost dlouhodobě soustředí na malbu nebo intermediální projekty. Přestože v posledních letech pozvolna přibývá také autorských výstav kombinujících obraz a sochu, domácí sochařská scéna bývá reprezentována zřídka. Mezi vystavujícími naleznete celkem 16 autorů, jako je Eliáš Dolejší, Anna Hulačová nebo Jaroslav Róna. Výstava potrvá od 11. června do 19. července. ●

→ www.trafogallery.cz

Umělecké křížovatky

Mezinárodní festival Performance Crossings zaměřený na performance art a příbuzné umělecké formy už čtvrtým rokem představuje tvůrce z celého světa a otevírá dialog mezi umělci a diváky, mezi myšlenkami a jejich zpracováním. Letošní ročník proběhne ve dnech 11.-13. června v prostorách Cross Attic, galerie Holešovická Šachta a v ulicích Sedmičky. Základním předpokladem stejně jako jedním z hlavních cílů festivalu je mezilidské-meziumělecké setkání sbížující lidi z různých zemí. Na festival naváže dvoudenní konference o nových principech tvorby od 22. do 23. srpna, která je otevřená všem zapojeným umělcům, divákům i širší umělecké komunitě. Vstupné na festival i konferenci je dobrovolné. ●

→ www.performancecrossings.com

Detektivní práce

Galerie Kurzor otevřela výstavu s názvem Overview Fact, která se zabývá detektivními příběhy, jež se zdají být čím dál populárnější, ale i komplikovanější. Jako by nešlo jen o napětí z pátrání po vrahovi, ale o hlubší snahu najít skrytá společenská zákoutí, problémy, třecí plochy a styčná místa. Podobně také umění nevybavuje nás svět pouze dalšími objekty, ale podílí se na konstruování perspektiv, vnímání i vědění, které vytvářejí nás svět, a má proto overview effect - schopnost vyvolat sounáležitost, hledání souvislostí a orientace. V letošním roce převzal dramaturgii výstav Galerie Kurzor filozof, teoretik a kurátor Václav Janoščík. Galerie je otevřena od středy do neděle od 12 do 18 hodin v Dukelských hrdinů 25a. Výstava je k vidění do 28. června. ●

→ cca.fcca.cz

Na dvorku Alfreda

Na čerstvém vzduchu a ve stínu stromů se budou hrát u Alfreda pohádky pro ty nejmenší. Ve středu 3. a ve čtvrtek 4. června vystoupí od 16 hodin na dvorku divadla Loutkáři z uskupení vi.TVOR. Zahrají zde pohádku o hodném, ale trochu hamžném medvědovi, který putuje lesem a hledá vhodné místo k bydlení. Ve čtvrtek 11. června pokračuje cyklus Alfred ve dvoře dětem představením divadla Loutky bez hranic a pohádkou Bojm se v lese. Od 16 hodin diváky čeká muzikálová, tak trochu nebezpečná cesta do lesa a snad i nazpátek. Představení jsou určena pro děti od tří let. ●

→ www.alfredvedvore.cz

V ohnisku poezie

Jonáš Hájek (1984, Praha), syn matematika Petra Hájka, po hudebním gymnáziu vystudoval violoncello na Pražské konzervatoři a hudební vědu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pracuje jako redaktor v hudebním nakladatelství, literatuře se venuje jako básník, překladatel a editor. Patří k nejvýraznějším básnickým hlasům své generace. Svou první sbírku Suf (Fra, 2007) vydal už ve svých tříadvaceti letech a získal za ni (spolu s Petrou Hůlovou, která byla oceněna za prózu Umělohmotný třípokoj) Cenu Jiřího Ortena a nominaci na Magnesii Literu v kategorii Objev roku. Svou schopnost vypovídat o našem zdiskreditovaném světě bravurně zvládnutou básnickou formou potvrdil v dalších dvou sbírkách Vlastivěda (Fra, 2010) a Básně 3 (Triáda, 2013). Jako editor se podílel například na knize rozprav s básníky 90. let Pod cizím nebem bloudili jsme spolu (FF UK, 2009), almanachu mladých evangelických básníků Hrst (Biru, 2013), dvou knihách „libeňského psychika“ Stanislava Vávry a také česko-německé antologii šesti německých a šesti českých básníků VERSSCHMUGGEL / Překladista (Protimluv, Wunderhorn, 2019). Současně také připravuje českou sekci mezinárodního básnického serveru Lyrikline.org. Publikovanou báseň napsal v roce 2014 jako odpověď na jednu z pěti povídek zařazených do dokumentárního projektu Gottland - Místo Stalina Rozálie Kohoutové pro server Dok.revue. ●

pripravuje Ivana Myšková

Práce je obrad

*Procházka na mostě a za ním -
odevzdály daleko, jakoby na skále -
smetíš významu a výrobní pás času.*

*Jen šlapkám a skejtákům se podařilo osídit
zárlivé místo - místo, kterému se chechtá
znojemský rudoarmějec.*

*Viš jak. Do prázdná hledí zbytný sochař,
smělé plány na pomník bezvěrectví,
kolemjdoucímu sklouzne z úst: „... navždy.“*

*I já se sklouznu na zdejším hřisti,
zítra budu dělat ulice v netýkavkách,
pravidelně jim měnit jméno,*

jen tak pro radost.

Kanibalský kmen

Nová výstava Ultrasupernatural v DOXu je vyústěním více než dvacet let trvajícího projektu umělecké dvojice Barbory Šlapetové a Lukáše Rittsteina, kteří spojili své osudy s posledním domorodým papuánským kmenem Yali Mek. Od roku 1997 uskutečnili celkem 11 výprav do vzdálených oblastí Západní Papuy a Papuy Nové Guineje, kde zkoumali místní domorodé kmene a jejich kulturu. Znalosti a zkoušenosti papuánských kanibalských kmenů byly v minulosti dokumentovány antropology, misionáři a geologickými průzkumníky, nikdy však očima umělců. Tematika, kterou tvůrčí duo zvolilo, stojí vně uměleckého prostoru a je spíše blízko antropologii či etnologii. Své zkušenosti s poznáváním života těchto kmenů v jejich přirozeném a rychle mizejícím prostředí umělci průběžně osobitě zpracovali a přenesli do souborů kreseb, videí, objektů, fotografií i monumentálních soch, které v instalačích tvoří kompaktní celky. Výstavu můžete navštívit do 12. srpna.

Návraty umělců

Po karanténní pauze otevřela Holešovická Šachta v květnu první výstavu v nové sezóně. Výstava s názvem Farewell to Melancholy je ohlédnutím za nevratným mžikem v čase. Devět vybraných umělkyní a umělců již v prostoru galerie Holešovická Šachta v rámci různých projektů v průběhu předchozích tří let představilo své práce a nyní se do prostoru vracejí. Jejich interakce je pomyslným překročením časové mezery a pokračováním v nových souvislostech. Výstava je k vidění do 10. června.

→ www.holesovickasachta.cz

Nová galerie

Galerie a aukční síň Arcimboldo se po téměř dvou letech strávených v historických prostorách Konventního paláce rádu Maltézských rytířů na Malé Straně přesunula do industriálního objektu v ulici U Městského pivovaru 6a. Se změnou místa dochází také ke změně názvu na Bold Gallery. Staronová galerie na téměř 250 m² chce být otevřena současněmu umění a mladým umělcům, stejně jako místním obyvatelům a všem návštěvníkům. Galerie své působení na Sedmičce zahájila na konci května výstavou Radky Bodzové nazvanou Božská komedie. Sama autorka žije a tvorí také zde Holešovických a její tvorba odráží abstraktní i reálnou krajinu, která je prodchnutá osobními příběhy a absurditou i všedností běžného života. V autorčiných plátnech se odráží její vlastní sociální síť a mezigenerační vztahy, skrze které se snaží najít a pochopit smysl umění. Větší umělecké svobody dosahuje umělkyně popíráním běžné perspektivy a využíváním nových technologií, které jsou na výstavě přítomny také v podobě rozšířené či virtuální reality. Výstava je k vidění do 4. července a je přístupná od úterý až do soboty od 11 do 18 hodin. ●

→ www.boldgallery.art

Jatka78 po širém nebě

Po nucené pauze způsobené koronavirem se znovu otevře veřejnosti divadlo Jatka78. Od 1. června do 31. července bude divadlo sídlící v Pražské tržnici hrát na letní scéně, většina představení se tak odehráje pod širým nebem. Těšit se můžete na oblíbené kousky Cirku La Putyka, jako je hudební nový cirkus Isole, ale také na úplnou novinku v repertoáru tohoto souboru. Režie představení Kaleidoscope se ujal finský režisér Maxim Komaro, který s Cirkiem La Putyka spolupracoval již na několika inscenacích. Jedná se o cirkusové našlápnutou show, kde se setkáte nejen s osvědčenými tvářemi, ale i s mladou krví souboru. Premiéra představení proběhne 9. června od 19.30 hodin a na programu jsou i další reprízy během června a července. Své představení na Letní scéně uvede i Amerikánská Viktoria Taušová v hlavní roli s Terezou Rambo a Eliškou Křenkovou ve speciální verzi upravené pro venkovní scénu. Všichni tři jsou držiteli Českého lva za rok 2019 a 2020. Ve hře pro jednoho herce White Rabbit Red Rabbit se pak představí Hana Vagnerová, Jan Cina a Vladimír 518. Aktuální program Letní scéně najdete na webových stránkách. ●

→ www.jatka78.cz

Doba „postkoronavirová“ očima lékařek

V květnu skončil nouzový stav a na první pohled se může zdát, že boj s koronavirem jsme vyhráli. Jak období pandemie prožívali praktičtí lékaři, jak vidí současnou situaci a jaká jsou jejich doporučení do příštích měsíců? V půlce května jsme se zeptali dvou lékařek ze Sedmičky MUDr. Martiny Wiererové (MW) a MUDr. Hany Skalové (HS).

Text – Klára Janicki Ilustrace – Alexey Klyuykov

Co podle vás stojí za relativním úspěchem české společnosti v koronavirové krizi?

MW: Se slovem úspěch bych byla raději opatrna. Ano, zdá se, že první vlna pandemie je za bodem zlomu, ale zatím nevíme přesně, co bude dál. Jak z epidemiologického hlediska, tak z toho ekonomického. To až tak úspěšné nejspíš nebude. Ale pokud mluvíme o tom, proč se u nás situace nevyvíjela tak dramaticky jako v Itálii, Španělsku či v Rusku, tak na tom se jistě podílelo několik faktorů: měli jsme alespoň trochu času se poučit a připravit, než se u nás objevili první nakažení, vcelku bez zaváhání byla přijata razantní opatření, která lidé respektovali. To bylo dobré. Diskutuje se též o geografických a klimatických faktorech, genetické predispozici, ale to zatím nevíme přesně. Jisté je, že naše společnost se v těžké době umí semknout a vyrazit vstříc společnému nepříteli. To bylo povzbudivé. Kéž by nám to vydřelo.

HS: Ano, zdravotně jsme na tom lépe, ale ekonomicky nás to kvůli nevhodné vládní politice asi zasáhne mnohem více než okolní země. Jsem ovšem vděčná, měli jsme štěstí, že nás tolik nezasáhlo to velké zdravotní utrpení, které vidíme v jiných zemích. Ani nevíme, proč přesně, to budou zkoumat celé týmy dlouhé roky. Průběh se liší např. i v rámci Německa, v bývalé NDR je epidemie mírnější. Krom faktorů zmíněných kogenných může mít tedy vliv i plošné očkování proti TBC a jiná mentalita. My jsme se zdáli být takoví „tefloví“, ne tak citliví vůči infekci. Zkušenost s letní Černobyl a povodně do nás vepsaly opatrnost, nedůvěru k „tému nahoře“, samostatný úsudek, takže všichni rychle vytáhli ze sklepů šicí stroje a raději zůstali doma.

Jak jste celý nouzový stav prožívaly profesně coby praktické lékařky?

MW: Celá situace se rychle vyvíjela, měnila se doporučení a nařízení. Než začalo platit jedno, bylo na světě druhé. Bylo trochu těžké stíhat to

všechno sledovat. A zprvu byla náročná i ta nejistota a obavy všech, jak se celá situace bude vyvijet. Ordinace nám ale fungovala vcelku hladce. Naši pacienti velmi spořádaně nejdříve telefonovali nebo psali maily, takže se nám ordinace změnila na telefonní ústřednu. I dříve narovení ochotně přijímali e-recepty a žádanky smskou či mailem a ještě z toho měli radost. Myslím, že co se týče technologií, udělala celá naše společnost velký krok vpřed. To je určitě jedno z pozitiv. Jinak v ordinaci jsme se rozdělili na týmy tak, abychom se všichni najednou nevedli do karantény, pokud by se někdo z nás nakazil. Zároveň jsme tím šetrili ochranné pomůcky. Jejich nedostatek byl zprvu opravdu tristní. V prvním týdnu jsme měli pro šest zaměstnanců dva štíty a pět roušek, co měly být snad respirátory s účinností několik hodin... Skvěle ale fungovalo sdružení praktických lékařů v čele s doktorem Šonkou, které nás promptně informovalo o chystaných krocích, vyjednávalo s ministerstvem a byla znát velká podpora. Rovněž jsem vnímala velkou podporu od obou městských částí Prahy 7 (pro naši trojskou ordinaci i od MČ Troja). Velmi rychle jsme měli možnost získat šíře roušky, dezinfekci, štíty (a to nejen od firmy Průša Research, ale i z chemických kabinetů různých základních škol). Do pomocí se opravdu zapojil kdekdo. Z psychologického hlediska to bylo důležité. Já jsem se tedy cítila bezpečně i s malým množstvím ochranných prostředků. Ráda bych na tomto místě za nás zdravotníky i za pacienty oběma městským částem velmi poděkovala.

HS: Ordinaci máme v domě s pečovatelskou službou, takže jsme byli hodně opatrni. Když se objevil virus v Itálii, tak jsme si na poslední chvíli objednali 30 respirátorů FFP3. Jinak jsme ale zažívali frustraci z neschopnosti vlády zajistit ochranné pomůcky pro zdravotnické a sociální služby. Nakonec alespoň ministr Hamáček pomůcky zajistil dokázal a přistání prvního letadla 18. 3. mi až

vehnalo slzy do očí. A pak následovaly týdny, kdy jsem vlastně stále obdivovala: naše pacienty a firmy za jejich rozumný přístup, městskou část za v rámci ČR nadprůměrnou pomoc nám zdravotníkům, pak také dobrovolníci – ti byli skvělí a hodně pomohli lidem v nouzi. Výborně nám fungovala komunikace mezi lékaři, která byla velmi důležitá v čase nepříenosných informací od vlády. Také byli dárci a pomocníci, bylo to až dojemné, cítila jsem velkou oporu v komunitě. A velký kus práce pro ochranu seniorů odvedlo vedení a zaměstnanci městské části a Pečovatelského centra Praha 7. Zdravotní pečí jsme řešili hlavně přes telefon a email, denně jsme měli 50–55 pacientů, z toho 2–5 osobně. Jinak pacienty trápil v různé míře strach, to myslím, že je velká výzva do budoucna. Najít si pro sebe opravdovou útěchu, abyhoch nemuseli sahat po berličkách.

Kolik vašich pacientů podstoupilo test a kolik z nich bylo pozitivních?

MW: Od začátku epidemie jsme na test PCR do některého z odběrových stanů odeslali kolem šedesáti pacientů. Pozitivně testovaných bylo pět pacientů, z toho dva manželé s těžkým průběhem a nutností plnicí ventilace. Všichni už jsou ale naštěstí zdrávi doma.

HS: Indikovali jsme 151 testů metodou PCR (výtěrem z nosu a krku), z nich byly pouze dva lidé pozitivně testovaní a oba měli naštěstí lehký průběh onemocnění.

Opravdu platí, že jsme z nejhoršího venku a můžeme se vrátit do zajetých kolejí?

MW: Ano, to bylo dobré. Kdybychom se poučili a vrátili se do kolejí. Ideálně ale do takových kolejí, kterými vyjedeme z toho zajetého... Kdyby nám zůstala pokora z doby nouze, čas na to, abyhoch se rozhodli, co je skutečně důležité udělat, a co naopak dělat nepotřebujeme. že nemusíme mít všechno hned a že by bylo dobré občas přibrzdit a zku-

sít žít jednodušší život bez spěchání a věčného přejíždění sem a tam. Ze zdravotního hlediska by bylo dobré, aby lidé opět začali myslit na preventivní prohlídky a pravidelné kontroly. A hlavně se na ně objednávali. Kam zmizeli všichni pacienti s bolestmi zad, bolestmi na hrudi, lupnutím v boku a písknutím v uchu? Zmizely jim obtíže? Nebo se lidé bojí, aby se v ordinaci či čekárně nenakazili? Jen pro rozptýlení případných obav: myslím, že ordinace jsou teď spíše ta bezpečnější místa, dezinfikovaná a s ochrannými pomůckami. Hromadění pacientů v čekárnách se snažíme zabránit objednáváním na přesný čas. S ohledem na prevenci a vyšetřování obtíží bychom se do zajetých kolejí vrátit určitě měli, a to co nejrychleji.

HS: Naprostě souhlasím s kolegyní. A také je důležité nezanedbat akutní stavy, například kolejové z iktvých center hlásí, že lidé přijíždějí s příznaky mozkové příhody až třeba třetí den, a to už je hodně pozdě. Vláda nechce poskytovat přesnější data o průběhu epidemie (např. kde přesně je vyšší výskyt pozitivně testovaných, přesnější medicínská data o nemocných s těžším průběhem v mladším věku atd.), naskýtá se pak otázka proč. Bylo snad plošně zavíráno obchodů neopodstatněné? A následně ekonomické škody budou pak vinou vlády zbytečně velké? Bez téhož dat se pak můžeme hůře rozhodovat, jak se do těch kolejí vracet. Obecně vzato se do zajetých kolejí myslím nevrátíme ještě minimálně měsíce, možná rok. Nutnost rozumně přistupovat ke své ochraně dál potrvá. Z mého pohledu je proto výhodné investovat do ochranných pomůcek.

MW: Otázkou je, zda přesná data vůbec existují. Zda je dohledatelné, kolik pacientů zemřelo na Covid a kolik s Covidem, zda pacienti s těžkým průběhem a nutností plnicí ventilace či mimotělního oběhu byli před nakažením zdraví, nebo měli nějaké rizikové faktory, jaký byl průběh infekce v jednotlivých věkových skupinách atd. Pokud tato data existují, pak je chyba, že dosud nebyla zveřejněna, a mělo by se tak stát co nejdříve. Pokud data neexistují, pak je chyba, že neexistují. Rovněž bohužel nejsou mezinárodně dány žádná kritéria, která by umožnila srovnávat průběh pandemie v jednotlivých státech. Zejména co se týče těžkých průběhů onemocnění a úmrtí „na“ nebo „s“ Covidem-19. Na toto všechno se ale napříště můžeme připravit.

Zmínily jste, že je dobré investovat do ochranných pomůcek. Jak ale poznat kvalitní výrobek a jak jej používat?

MW: Současně době už je na trhu mnoho různých typů roušek s různými nanotkaninami, mnoho různých respirátorů. Jak poznat kvalitní respirátor (krom toho, že mají certifikát a jsou označeny FFP2 nebo FFP3), poprvé nevím. Ale dle ceny bych se raději neorientovala. Pro běžné nošení jistě postačí jednorázová nebo textilní rouška, o kterou se budeme dobře starat.

HS: Pokud bude příznivá epidemiologická situace, tak lidem v dobré kondici stačí v uzavřených prostorách, v MHD nebo při sdružování používat roušku. A lidem ohroženějším v těchto situacích doporučuji nanoroušku nebo respirátor FFP2.

MW: Ano. Jen je třeba mít na paměti, že pokud s ochrannou pomůckou nebudu dobrě zacházet, je jedno, zda mám roušku, nebo respirátor FFP3. Pokud tedy ochrannou pomůcku na nos a ústa používáme, což ještě chvíli všichni bude, je dobré ji měnit co nejčastěji a nemít jednu na celou epidemii. Rovněž třeba při nákupu do mikrotetenových sáčků odolat pokušení si roušku nadzvědnout, nasilit prst a sáček tak po dlouhém snažení konečně otevřít. Látkové roušky po návratu domů neodložit na kuchyňskou linku k potravinám, ale vyprat při vysoké teplotě či vyvarit a přežehlit, ty jednorázové bezpečně zlikvidovat. Toho hodně, na co musíme myslit, aby nošení jakéhokoliv typu ochranných pomůcek mělo smysl.

HS: Pro všechny pomůcky platí, že zevní strana může být infikovaná a vnitřní strana je čistá. Takže vnitřní strany a obličeje se můžeme dotýkat pouze čistýma rukama. Respirátor má dobré přiléhat k obličeji. Je zbytečné nosit respirátor v otevřeném prostoru, na ulici, smysl má nasazovat si ho před vejitim do uzavřeného prostoru. Při setrnném používání lze respirátor použít znova. Také doufám, že bude v budoucnu možné koupit kvalitní roušky z nanovláken nebo respirátory FFP2, pak jsou podle mého názoru tito lidé bezpečně chráněni a mohou uzavřené prostory navštěvovat bez rizika. Jinak pro každého dostatek roušek, aby je mohl střídat. A rozhodně se nestydět používat kvalitní ochranné pomůcky v místech, kde je to potřeba.

Stane se podle vás z roušky běžná výbava naších kabelek?

MW: Sezonně pravděpodobně ano. Jinak to může být vcelku slušivý módní doplněk, mnoho se za ní schová a ještě ušetříte za make-up, tedy pokud ho celý neotřete do roušky. Takže proč ne...

HS: Ano, a ještě dezinfekce na ruce.

Co bychom měli přes léto dělat, abyhoch na podzim nemuseli řešit novou vlnu nákazy?

MW: Nabrat síly, neupracovat se, běhat a zhubnout... Jestli a jaká vlna přijde na podzim, zatím bohužel nevíme. Pravděpodobně v nějakém rozmezí přijde. Věřím, že už ale budeme připraveni a nebude to mít tak zásadní společensko-ekonomický dopad. Doufejme.

HS: Zůstávat opatrní, ale zbytečně se nestresovat. A obecně se o sebe dobré starat, například dostatek pohybu, pobyt v přírodě, na slunci, vhodná strava, udělat si čas na chvíliku usebrání a na dobré vztahy s lidmi okolo nás. Dobrý projekt je aplikace eRouška neboli chytrá karanténa, ale aby mohl opravdu fungovat, musí se do něj zapojit co nejvíce lidí. Bohužel se obávám, že v reálných české státní správy tento projekt zůstane nedotažený.

MW: Ano, určitě. Chytrá karanténa je chytrá věc. Skvělý projekt. Obavy z toho, že o sobě poskytuji data, která může někdo zneužít, zde nejsou na místě. Zvláště s ohledem na to, kolik informací o sobě zcela dobrovolně poskytujeme na sociálních sítích. Zde slouží pro dobrou věc, a cím více lidí bude aplikaci eRouška používat, tím větší úspěch bude mít.

Máme se nadále vyvarovat kontaktu s lidmi, s prarodiči apod.? Jaká by byla vaše doporučení?

MW: Myslím, že v tomto směru bychom se měli vracet k normálnímu životu. Setkání

s malou zdravou skupinou známých ve zdravém prostředí, venku je dle mého namístě. A pro babičku s dědou, kteří dosud nepoužívají Zoom (aplikace pro videohovory – pozn. red.), může být sociální izolace kolikrát horší než riziko nákazy.

Co lidé, kteří patří do nejohroženější skupiny? A kdo to přesně je?

MW: Do nejohroženější skupiny patří senioři, lidé, kteří mají nějaké chronické plicní onemocnění, jako chronickou obstrukční chorobu plicní, astma, lidé s obezitou, diabetem, hypertenzí, onkologicky nemocní. K těmto všem bychom samozřejmě měli i nadále přistupovat opatrněji.

HS: Ano, a doporučuji opatrnost i těhotným ženám. Pro ohroženější skupiny jsou stále ještě vhodné do uzavřených prostor kvalitní roušky z nanovláken nebo respirátory FFP2, pak jsou podle mého názoru tito lidé bezpečně chráněni a mohou uzavřené prostory navštěvovat bez rizika. Jinak pro každého dostatek roušek, aby je mohl střídat. A rozhodně se nestydět používat kvalitní ochranné pomůcky v místech, kde je to potřeba.

Jak zkušenost z pandemie podle vás ovlivní průběh budoucích chřipkových epidemí?

MW: Kéž by díky této zkušenosti stoupla proočkovost obyvatel. Nejen proti chřipce, ale i proti pneumokoku, černému kašli... A třeba nás to naučí myt si více ruce, nejist v MHD a při kašli neprskat na kolemjoucí. Možná by nám jen toto mohlo do budoucna pomoci.

MUDr. Martina Wiererová se narodila v roce 1976 v Havlíčkově Brodě. Od dvou let až do dospělosti žila na Letné, nyní několik let bydlí s rodinou v Troji. Na Letné a v Troji pracuje od roku 2005 jako praktická lékařka pro dospělé.

MUDr. Hana Skalová se narodila v roce 1974, a až do svatby v roce 1997 žila v Holešovicích, kde od roku 2001 pracuje jako praktická lékařka.

Milé čtenáry, milí čtenáři, tato stránka je určena jednotlivým stranám v zastupitelstvu, které střídavě stanovují otázku k diskuzi.
Možnost odpovědět dostaly všechny strany. Tentokrát se ptají Piráti a Zelení Praha 7:

Jaká opatření by měla Praha 7 přjmout pro zmírnění dopadů pandemie koronaviru po ukončení nouzového stavu?

Piráti a Zelení Praha 7

Opatření proti šíření koronavirus se postupně zmírňují, obchody otevírají a do ulic se vrací život. Přesto je jisté, že s následky se budeme potýkat ještě dlouhé měsíce a možná i roky a některé zřejmě teprve pocítíme.

Městská část nemá prostředky na suplování ekonomických ztrát, které jednotlivcům i firmám vznikly v důsledku vládních opatření (ani to není její úlohou). Má však tu zásadní výhodu, že zná své obyvatele, a místo plošných opatření tedy může pomáhat cíleně - aby skutečně nikdo nepropadl až na dno. Obec plní funkci záhytné sítě pro ty nejohrozenější. Díky pravidelným sbírkám, jako je obědové konto, má přehled třeba o rodinách rodiců samozivitelů, kteří musí pečovat o děti, vzdělávat je zároveň pokryt rodinné výdaje s aktuálním výpadkem již tak nízkých příjmů. Radnice může cíleně zasáhnout konzultacemi i materiální pomocí.

Nájemcům obecních nebytových prostor využívaných k podnikatelské, umělecké a veřejné neziskové činnosti, jejichž provoz byl omezen vládními opatřeními, se Rada MČ rozhodla garantovat 80% slevu na nájemné v období od začátku března do konce září. MČ však může zprostředkovat formy pomoci i podnikatelům, kteří nesídlí v obecním majetku - Impact Hub třeba nabízí pro OSVČ balíček „poslední záchrany“ v podobě série prakticky zaměřených online školení, jak přeštát se svým byznysem krizové období a vyjít

z něj posíleni. Radnice nejen může podobné nabídky zprostředkovat, ale podnikům, které na Sedmičce plní určitý veřejný zájem a neradi bychom o ně přišli, školení finančovat. Vstřícným gestem pro podnikatele na Praze 7 je také inzerce v Hobuletu na osmince stránky zdarma.

Samostatnou kapitolou jsou pak úpravy veřejného prostoru, vycházející ze zkušenosť velkoměst v čase pandemie. Přestože se jedná o krizový a dlouhodobě neudržitelný stav, některé pozitívny aspekty - jako zásadní pokles znečištění ovzduší díky omezení automobilové dopravy či uvolnění historických center přelidněných v důsledku přebujelého turismu - inspirují vedení měst po celém světě k dlouhodobým opatřením. Zkušenosť s koronavirem zdůraznila nezbytnost města krátkých vzdáleností, nejlépe docházkových, v nichž se dají naplnit všechny základní potřeby; potřeba bezpečného pohybu městem pro chodce a cyklisty; a také důležitost veřejných zelených ploch. Práv na nich se totiž nyní lidé nejvíce zdržují a relativně bezpečně socializují. Inspiraci pro Prahu 7 se může stát zavádění režimu obytných zón v klidných velejších ulicích, které umožňují pohyb (a hry i jiné aktivity) lidí ve vozovce. Spolek Automat k tomuto účelu vytvořil Ovaneckou ulici, která je jako spojnice mezi Letnou a Stromovkou velmi frekventovaná.

Každá krize je i příležitost, pojďme tu aktuální využít a udělat Sedmičku zase o něco vstřícnější k lidem, kteří tu žijí. ●

Jana Jebavá, Zelení, a Iveta Lysóková, Piráti

na občany, firmy a instituce, protože na to má kromě finančních zdrojů také legislativní a exekutivní nástroje a prostředky státní sociální politiky. Města a obce samozřejmě nemohou nechat občany a podnikatele ve štachu, ale jejich možnosti jsou v podstatě omezené.

Co je možné činit v sociální oblasti nad rámec státního dávkového systému, je cílená podpora z humanitárního fondu. Na tom je v Praze 7 politická shoda a rada má potřebné kompetence pro jeho operativní navýšování tak, aby bylo možné pomáhat potřebným spoluobčanům. Osobně jsem rád, že je také shoda na odpuštění nájmů z městských nebytové, jejichž konkrétní výše bude záviset na tom, jak rozsáhlá a dostupná bude vládní pomoc.

Určitě by také pomohlo, pokud by radnice ustanovila mikrotým, který by byl schopen živnostníkům a podnikatelům poradit, jak získat státní podporu a zorientovat se v ní. Ne každý má dnes kapacitu sledovat rychle se měnící legislativu a podmínky státních či magistrátních covidových programů.

V delší perspektivě pak občanům i firmám pomůže, pokud se sníží náklady práce a podnikání. Od vlády se snížení daně z příjmu nebo povinných odvodů zjevně nedočkáme. Radnice Prahy 7 v oblasti daní nemá přímé kompetence, ale udělat může alespoň to, že prosadí snížení koeficientu daně z nemovitých včí na loňskou úroveň. Zvýšení této daně o 100 procent, které vloni prosadila, přišlo v tu nejméně vhodnou dobu. ●

Tomáš Bartovský, předseda klubu zastupitelů ODS

ODS

Podle metropolitní hygienické stanice patřila Praha 7 k městským částem s nejnižším počtem nemocných Covid 19. Počet pacientů s diagnózou se v dubnu pohyboval okolo 60, na 1000 obyvatel tedy připadal 1,3 nemocného. Tyto údaje dobře ilustrují, že vliv nového koronaviru SARS-CoV-2 na zdraví občanů Prahy 7 byl naštěstí velmi malý. A ani v celopražském měřítku nemělo onemocnění rozsah epidemie v pravém slova smyslu. To je dobrá zpráva a doufejme, že se situace s předpokládanou druhou vlnou letos na podzim podstatně nezhorší.

Pesimisticčejší výhled naproti tomu nabízí oficiální údaje o dopadu vládních restrikcí. Radnice Prahy 7 počátkem května evidovala zhruba 120 obchodů, restaurací, živností, ale i kulturních a neziskových zařízení v městských nebytových prostorách, které musely kvůli vládním restrikcím úplně přerušit či zásadně omezit provoz. Vezměme-li v úvahu i podniky v komerčním nájmu, měly restriky samozřejmě násobně větší negativní efekt. Rada OSVČ přišla o zakázky, řadu lidí postihl propad příjmů nebo dokonce ztráta zaměstnání.

Nejcitelnější dopady na ekonomiku, sociální a kulturní život nemá „koronavirová pandemie“ jako taková, ale série konkrétních rozhodnutí vlády, která na ni reagovala. Je to také vláda a stát, kdo má něst hlavní odpovědnost a náklady spojené se snižováním dopadů

PRAHA 7 SOBĚ

Jakmile skončí nouzový stav, bude třeba obnovit život v naší čtvrti a pokud možno jej vrátit do stavu, v jakém byl předtím. Praha 7 pod vedením PRAHA 7 SOBĚ se pro to snaží v rámci zákonných a rozpočtových možností městské části udělat vše, co je v jejích silách. Klíčová je pomoc těm, kteří utrpěli dvouměsíční výpadek v příjmech. Nájemci nebytových prostor patřících Praze 7 mohou využít odklad nájemného a poplatků až do konce roku. Na radnici Prahy 7 se mohou obrátit i další občané z Prahy 7, kteří se dostali v souvislosti s nouzovým stavem do existenčních potíží. Ti mohou čerpat podporu z humanitárního fondu. V agendách, v nichž Praha 7 nemůže pomoci finančně, může alespoň svým obyvatelům poskytovat potřebné informace. To se týká například zmatků kolem ošetřovného pro rodiče malých dětí. Každý z nás může podpořit živnostníky svými nákupy a také spropitným.

Je třeba mít na paměti, že ukončení nouzového stavu neznamená, že končí i pandemie a riziko nákazy koronavirem je definitivně pryč. I poté je na každém z nás, abychom dodržovali hygienické návyky, a pokud na sobě zpozorujeme příznaky nemoci, omezili kontakt s ostatními a konzultovali lékaře. ●

Hana Holubkovová, zastupitelka za PRAHA 7 SOBĚ

TOP 09 - STAN

Nouzový stav skončí 17. května a již od Velikonoc se postupně uvolňují nařízená restriktivní opatření. Městská část Praha 7 již na dubnovém jednání zastupitelstva a krátce po něm přijala několik opatření pro zmírnění dopadů. Humanitní fond je pro letošní rok navýšen o pět milionů korun a Rada MČ má zvýšené pravomoci pro rychlé schvalování bezúročných půjček občanům, kteří se dostanou do těžké situace - například s placením nájmů za bydlení. MČ Praha 7 již nyní umožňuje dohodu o odkladu platby nájmů za nebytové prostory. MČ dále připravuje (a v době kdy článek vyjde, bude pravděpodobně již platit) deklaraci/závazek odpuštění až 80% nákladů za nájmy nebytových prostor, pokud tyto nájmy neuhradí Česká republika, z jejíhož nařízení vlády byla zcela zastavena činnost většiny provozoven podnikatelů (krom prodejců potravin, lékáren apod.). V rámci kultury v Praze 7 a neziskových organizací je možno přesunout čerpání grantů a jejich vykazování, původně určených na 1. pololetí tohoto roku, na druhé pololetí bez nutnosti jejich vracení.

Dopad na místní podnikatele a živnostníky,

zejména pokud zaměstnávají personál, však bude značný, protože oni nemají možnost své náklady odstříhnout ze dne na den, tak jako příšlo nařízení k uzavření provozoven.

Domníváme se, že stávající i chystaná

opatření MČ jsou přiměřená a dopady budou

značné i na vedlejší hospodářskou činnost

naši MČ Praha 7, jejíž nezanedbatelné příjmy

plynou právě z pronájmů nebytových prostor.

Považujeme za rozumné, abychom během

nákladů nenechávali pouze na MČ a informovali o možnostech daru a přispěvků.

K úspěšnému zvládnutí následků můžeme

přispět všichni, pokud se zamyslíme, kde, co

a jak často nakupujeme a jak moc tím podporujeme místní podnikatele a kulturu. ●

Jiří Hejnic a Lukáš Tůma, zastupitelé TOP 09 - STAN

Michal Tošovský, kurátor Pražské tržnice

Z redakční pošty

Osvětlení na Řezáčově náměstí

Má poznámka se týká osvětlení v dlažbě parku na „Heřmanáku“ neboli „plácku“ - tedy Řezáčově náměstí(čku), na které se již několik desetiletí dívám ze svého bytu. Nejprve osvětlení dlouho vůbec nefungovalo, po opravě bylo opět v provozu, a nyní sice svítí, ale pořád - ve dne v noci, a to opravdu velice ostře. Prosíme o vysvětlení, komu to má vlastně sloužit.

Obzvlášť v zimě, když jsou holé stromy, celý prostor v noci září, což spánku jak známo vůbec neprospívá, a ve dne je to zbytečné. Děkuji za váš názor.

Yona Marková

Reakce radnice:

Světla na Řezáčově náměstí by měla sloužit především jako dekorativní prvek, tedy osvětlovat korunu stromů, a to jak v olistěném, tak

v bezlistém stavu. V nejbližší době proto dojde k časové regulaci tohoto osvětlení, a to pevným nastavením času rozsvícení a zhasnutí světel. V období od 1. 4. do 31. 10. budou světla svítit od 21 do 23 hodin, od 1. 11. do 31. 3. pak od 18 do 23 hodin.

Daniela Karasová, vedoucí oddělení péče o veřejný prostor

Neporádek v tržnici

Hobulet čtu se zájmem, i když se jedná o oficiální PR radnice. V březnovém čísle uvádí reakci pana Vyhánka na článek týkající se tržnice. Chodím mnoho let nakupovat do haly 22 a jsem vděčná, že ještě funguje. Je prima, že pan Vyhánek plánuje prodej v hale 22 nadále rozvíjet, ale chtěla bych ho vyzvat, aby se prošel v jeho okolí, zejména v části od vjezdu přes parkoviště k zadnímu vchodu do haly. Takový nepořádek, odpadky, špína, betonové kontejnery se zašlou zelení a plevelem, kam kolemjdoucí odhadují vše možné... A přitom by stálo vše občas nechat zamést a to, co tam nepatří, odklidit. Situace je tam stejná již několik let, uklideno je jen z přední strany haly. Těším se, až někdo z vedení radnice opravdu do haly 22 zavítá zadními dveřmi a zjistí, jak snadno by se dalo prodávání potravin zkultivovat.

A. Ríšová

Reakce vedení tržnice:

Velice děkuji za Váš podnět. S tím, jak postupně proměňujeme podobu areálu, oprávněně rostou i nároky na údržbu, včetně úklidu. A bohužel jsme vždy trochu pozadu za realitu, proto jsou pro nás podobná upozornění velice cenná. Aktuálně se věnujeme vylepšení stavu vstupní chodby do H22 z parkoviště - byly osazeny nové automatické dveře, následovat bude vyklizení a výmalba chodby a k tomu, aby do ní prodejci neodkládali prázdné bedýnky a další věci, by měl posloužit koridor pro vynášení odpadů do uličky mezi halami 22 a 36, který zanedlouho otevřeme vpravo od vstupu do haly.

Michal Tošovský, kurátor Pražské tržnice

Řešete nějaký problém? Napište nám do redakce na email: hobulet@praha7.cz. Těšíme se.

STŘÍPKY Z HISTORIE PRAŽSKÝCH TRAMVAJÍ III.

Po malé pauze se opět vracíme k našemu miniseriálu o pražské MHD. Zlatou érou rozvoje tramvají v metropoli bylo první desetiletí 20. století. Definitivně se prosazuje elektřina, pražská obec se všechny snaží dostat všechny fungující, původně soukromé linky pod svá křídla, respektive do majetku své dceřiné firmy – Elektrických podniků královského hlavního města Prahy. Stavějí se nebo se alespoň projektují i další nové trasy. Jak se daří tramvajím v Praze 7?

Hobulec červen 2020

Na Sedmíčce fungovaly v létě 1900 už tři elektrifikované tratě. Nejstarší z nich byla trať z Letenských sadů k Místodržitelskému letohrádku vedoucí Ovenceckou ulici, kvůli nezákonné cestujících ale postupně upadala. Na jaře 1900 se její majitel František Křížík neúspěšně snažil svůj ztrátový podnik prodat hlavnímu městu, v červnu téhož roku se pokusil oživit zájem zlevněním jízdenky z deseti na pět krejcarů. Skomírající trať vedoucí „odnikud nikam“ se ale zachránila nepodařilo. V pozdním létě 1903 je už nefungující trať likvidována – nejprve zmizela budova konečné stanice u Stromovky a poté i kolej.

Naopak druhá trať, vedoucí ze Stromovky na náměstí Republiky (tehdy Josefeské), později prodloužená, respektive elektrifikovaná až na Vinohrady se od počátku provozu na podzim 1898 těšila velkému zájmu Pražanů. S úplně nejmladší „sedmičkovou“ linkou té doby, spojující Klárov a tehdejší holešovickou elektrárnu (tzv. Centrálu), to bylo složitéjší. Statistiky počtu přepravených osob v prvních letech provozu jasné ukazují, že zájem o přepravu zde byl znatelně nižší, například v září 1901 ji využilo osmkrát méně cestujících než linku do Stromovky. Tehdejší tisk měl o důvodech tohoto stavu jasno. Podle Národních listů sice představenstvo Elektrických podniků stále žehrá na nízké výnosy z této trati, ale na druhou stranu nedělá nic pro zlepšení tohoto stavu. Zmíněné noviny v dubnu 1903 doslova piší: „Výhybky na této trati rozděleny jsou tak nestejně (jednalo se o jednokolejnou trať – pozn. aut.) a neprakticky, že nelze dosáci pravidelného křížování, vozy na trati jsou jen ty nejhorší, personál pak jest tam bud přeložen z trestu, nebo se na obecnstvu učí.“ Zároveň Národní listy poukázaly na fakt, že zvlášt v neděli nebo ve svátek míří stovky lidí do tehdy nově otevřeného divadla Uranie a počet vypravovaných vozů zcela nedostačuje množství zájemců o svezení. Na to nakonec vedení Elektrických podniků zareagovalo, v listopadu 1905 vznikla sto padesát metrů dlouhá odbočka ze zmíněné trati do ulice Štítného (dnes U Uranie) přímo k areálu divadla.

V té době už Prahou 7 „frčely“ i motorové tramvajové vozy na další lince. Její spuštění souviselo se stavbou provizorního dřevěného pilotového mostu přes ostrov Štvanici. Toto důležité spojení obou břehů Vltavy bylo dokončeno koncem roku 1900. Už při jeho stavbě se počítalo s vedením linky z nádraží Těšnov (honorárná budova konečné stanice tzv. severozápadní dráhy ze sedmdesátých let 19. století byla zbořena v roce 1985) přes Štvanici, Bubenškou třídu, Veletržní (tehdy Rudolfov) až k Bělského třídě. Před zahájením provozu prošel most za účasti komise složené ze zástupců říšského ministerstva železnic a elektrických podniků a pražského stavebního úřadu 5. října 1901 zatežkávací zkouškou. Najelo na něj osm tramvajových vozů o celkové váze 96 tun. Měření ukázala maximální „prohnutí“ mostní konstrukce o 7-11 mm, což bylo vyhodnoceno jako uspokojivý výsledek. Ve čtvrtek 10. října 1901 ráno byla tedy nová trať předána k užívání veřejnosti.

Revizor v utajení

Kromě stavby nových tratí řešily Elektrické podniky i řadu záležitostí a problémů spojených

s každodenním provozem tramvají, především přeplňováním vozů. Zatímco v některých evropských městech (Vídeň nebo Mnichov) bylo zcela zakázáno ve voze stát, v pražských tramvajích smělo cestovat osm stojících pasažérů. Dle dobových zpráv ale nebylo výjimkou, že se jich ve voze tísnilo až dvacet a dalších až patnáct osob stálo na přední i zadní plošině. V takto přeplňených vozech bylo skoro nemožné, aby přítomný konduktér (průvodčí) zkонтroloval, respektive prodal jízdenky všem cestujícím. Tím samozřejmě vznikaly poměrně značné škody provozovatelů; tovární tehdy odhadovali, že až třetina cestujících jsou černí pasažéři. V roce 1904 jezdilo za běžného provozu na všech pražských linkách celkem 125 vozů. Rezervy ale existovaly, provozuschopných tramvají bylo zhruba o stovku více. Provoz byl posléze například během tzv. májových slavností (jakási jarní verze Dušiček) v této roce, kdy bylo na Olšanské hřbitovy a zpět potřeba tramvajemi dopravit dalších stotisíc pasažérů.

S platností od 1. ledna 1905 vydaly Elektrické podniky nařízení o maximálním počtu pasažérů v každém voze. Za jeho dodržování byl na přední plošině odpovědný řidič, uvnitř vozu a na zadní plošině pak průvodčí. V případě, že by do tramvaje nastoupilo osob více než povolený počet, měl je řidič nebo průvodčí vykázat, a pokud by odmítaly, pak zavolat stráž. Uvedené opatření zvýšilo počet vozů na tratích, na některých tratích se zkrátily intervaly mezi jednotlivými spoji. Objevily se také obavy, že Elektrické podniky budou na novém nařízení ekonomicky trudit. Už první den platnosti nicméně ukázal, že to bylo zbytečné. Na Nový rok 1905 využilo tramvají o téměř dvacet tisíc lidí více než stejný den předcházejícího roku, což se také projevilo pozitivně na tržbách. Je docela pravděpodobné, že cestujících reálně totliko nepřibylo, jen jich zkrátka podstatně více zaplatilo. Na druhou stranu mělo toto opatření i své kritiky – cestující ze zastávek blíže konečné si stěžovali, že vůz kolem nich často jen projede, přičemž se jen ozve konduktér hlásící „Obsazeno“.

Platné jízdenky kontrolovali v pražských tramvajích už tehdy revizoři. O tom, kolik chytily černých pasažérů, můžeme dnes jen spekulovat. K větší úspěšnosti v odhalování neplatících cestujících jim měla od listopadu 1904 vymoci možnost pohybovat se po tramvajích v civilním oblečení. To bylo v podmírkách Rakouska-Uherska nevykylé, uniforma totiž patřila k velice důležitým atributům téměř každého státního nebo obecního úředníka.

Horor u pivovaru

Asi nejdiskutovanějším aspektem tramvajové dopravy byla ale na počátku minulého století její bezpečnost. Hustota provozu na pražských silnicích byla samozřejmě s dnešní dobou naprostě nesrovnatelná. Tramvaje byly vlastně prvním závanem modernity v oblasti dopravy a trvalo mnoho let, než se s nimi Pražané sčili. Proto téměř nebylo dne, kdy by tisk nereferoval o koliziach tramvají s povozy nebo chodci. Elektrické podniky, respektive úřady se všechny snažily počet nehod snížit. V tisku se také objevovaly články apelující na veřejnost, aby dbala opatrnosti, mezi doporučení patřila

např. zásada přecházet ulici až za vozem, nikoli před ním. V průběhu roku 1903 nařídilo ministerstvo železnic umístit na čelní část tramvajových vozů ochranné rámy, které měly zmírnit následky nehod. O tom, jak byly účinné, svědčí ironický komentář z tisku z listopadu 1903: „Ministerstvem železnic předepsané a nařízené ochranné rámy u motorových vozů elektrických drah způsobily už mnohá vážná neštěstí, neboť rámy nejen nikoho před neštěstím nezachránily, nýbrž naopak, když někoho pohltily, semkly jej a těžce, ba i smrtelně pohmoždily.“

Tragické nehody se nevyhnuly ani Praze 7. Jedna taková se odehrála 2. března 1905 na trati do holešovické Centrály. Za zastávkou „bubenšký pivovar“, který stával zhruba v místech bývalého sídla Úřadu MČ, jela tramvaj řízená Emilem Ceznerem. Na silnici a tramvajovou trať zde byly doslova přilepeny nízké přezemní domky staré bubenské zástavby. Z jednoho z nich právě v momentě, kdy tudy jela tramvaj, vyběhl čtyřletý syn zdejšího truhláře Antonína Drozda. Stačilo pár kručků směrem do vozovky a neštěstí bylo na světě. Z popisu celé události, tak jak jej přinesly Národní listy, mrazí i po více než století: „Matka nešťastného chlapce ještě do plotny přikládala, když v venčí slyšela poplach. Neblahá tušení se jí zmocnilo, že se synovi něco stalo. Vyběhla z domu a v okamžiku se dovedla, že neštěstí opravdu se stalo. Všecka zoufalá uchopila do náruče část tělička nešťastného hoška – jeho nožičky přinesly jí později domů.“ Vše se seběhlo tak rychle, že ani pasažéři na přední plošině si niceho nevšimli. Řidič Cezner se po nehodě zhroutil. Do vysetření nehody byl suspendován, byl evidentně nemohl tragédii nijak zabránit. Při příjezdu místem nehody jel odpovídající rychlosti a zvonil, jak mu ukládaly předpisy. To potvrdili i svědkové, kteří se v té chvíli pohybovali na ulici.

Tragická nehoda měla značný ohlas, na své nejbližší schůzce se ji zabýval i Občanský klub v Praze VII-Holešovicích (konzervativní politická strana – pozn. aut.), který apeloval na Elektrické podniky, aby zavedly účinnější bezpečnostní opatření. ●

1 Ústřední elektrická stanice královského hlavního města Prahy zvaná též Centrála v Praze 7. Zde se vyráběl elektrický proud mimo jiné pro provoz tramvají. Ve zdejších dílnách se opravovaly vozy, areál sloužil i jako vozovna.

2 Původní tramvajová vozovna ve Stromovce před první světovou válkou.

3 Tramvaje na cestě do vozovny v roce 1908. Na voze č. 536 (vpravo) je patrná tabulka s názvem konečné zastávky – Královská Obora.

Dluhy, exekuce a oddlužení v době koronavíru

Vládní opatření v souvislosti s koronavírem vedou u mnoha z nás k zásadnímu poklesu příjmu. I ti, kteří byli zvyklí na finanční polštář a bez potíží spláceli hypotéku, se ocitají v problémach. Vláda ale přijala řadu opatření, jež mají dopady krizového stavu zmírnit. Zde je malý průvodce.

Odklad splátek úvěrů

Možnost odložit splátky spotřebitelských i podnikatelských úvěrů začaly banky i nebankovní společnosti nabízet již krátce po přijímání prvních mimořádných opatření dobrovolně. Přesto se vláda rozhodla upravit splátkové moratorium i v zákoně, a přijala proto zákon č. 177/2020 Sb., o některých opatřeních v oblasti splácení úvěrů v souvislosti s pandemii Covid-19. Co přináší?

Předně je třeba říci, že zákon se vztahuje na úvěry, které byly sjednány a čerpány před 26. 3. 2020. Úlevy ale nelze uplatnit, pokud byl úvěrovaný před tímto datem v prodlení delším než 30 dnů. Zákon také nedopadá na půjčky, jež poskytl nepodnikatel. Jako každý zákon, samozřejmě i tento má řadu výjimek, kde bych ale odkázal přímo na jeho § 3.

A v čem tedy úlevy spočívají? Zákon zavádí tzv. ochrannou lhůtu, která trvá do 31. 10., případně pokud úvěrovaný chce, tak kratší dobu do 31. 7.

Co musíte udělat? Ochranná doba nezačne běžet automaticky. Musíte úvěrujícímu oznámit, že o ochrannou dobu žádáte, a začne běžet první den následujícího měsíce od doručení oznámení. Oznámení by mělo být písemné, ale úvěrující by měl umožnit podat oznámení i prostřednictvím internetu.

Dluhy se neodpouštějí, ani nesnižují. Jde o odklad splátek. Po dobu trvání ochranné doby tedy nemusíte platit jistinu ani úroky. Za tento odklad by úvěrující neměl účtovat žádné sankce, které by vyplývaly z původní smlouvy, samozřejmě by také nemělo dojít k předčasnému zesplatnění úvěru.

Zákon ale neznamená odpustění dluhu, přímo však upravuje i to, že po dobu běhu ochranné doby bude úvěr úročen. Využití ochranné doby tedy není zadarmo, dlužník si ho zaplatí v budoucnu - v případě úvěru pro podnikatele ve výši sjednaného úroku. Pokud jde o úvěr spotřebitelský (nebyl určen na podnikání a nebral jste si ho jako podnikatelé), je úrok upraven ve výši součtu 8 % a reposazby ČNB, která se za dobu trvání epidemie snížila postupně z 1,75 % na 0,25 %.

Dále platí novela zákona o spotřebitelském úvěru, jež limituje výši sankcí, které může věřitel požadovat v souvislosti s prodlením u splácení úvěru, jež je delší než 90 dnů. V takovém případě lze nově rovněž požadovat pouze úrok ve výši reposazby ČNB zvýšený o 8 %. Platí to i u smluv, které byly uzavřeny před nabytím účinnosti tohoto zákona.

A jak je to v případě, že jste reagovali ještě předtím, než vláda přijala uvedený zákon, a dohodli jste se třeba s bankou na rozložení splátek? Ani tak ale nejsou schopni závazek plnit, protože se vaše situace dále zhorší? Podle uvedeného zákona platí, že s rozbehem ochranné doby pozbývají ujednání o peněžním dluhu, který by měl být splatný v ochranné době nebo později, právních účinků.

Zjednodušeně řečeno, pokud se dodatečně rozhodnete využít ochranné doby podle zákona, přebejte to i vásé ujednání s bankou.

V souvislosti se splácením dluhu je třeba připomenout i pravidlo přijaté v novém § 29 zákona č. 191/2020, o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS-CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestních činů a právníků osob a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, zkráceně zvaný „Lex Covid“. Podle něj platí, že prokáže-li dlužník, že mu omezení platičnou z mimořádného opatření při epidemii znemožnilo nebo podstatně ztížilo včasné splacení peněžitého dluhu, lze po dlužníkovi po dobu jeho trvání požadovat sankce pro případ prodlení pouze do výše stanovené právním předpisem upravujícím úroky z prodlení (opět se jedná o částku součtu reposazby a 8 %). Tyto účinky pomíňou nejpozději 30. 6. 2020. Toto pravidlo půjde uplatnit na širší okruh případů včetně například půjček uzavřených mezi nepodnikateli. Vztáhnout půjde na prodlení, které nastalo po 12. 3. u smluv, jež byly uzavřeny před nabytím účinnosti zákona, tedy před 24. 4.

Úlevy v exekucích a v oddlužení

Lex Covid přinesl dočasné změny i do výkonu rozhodnutí a exekucí. Předně je do 30. 6. omezena možnost provádět exekuce či výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Až na výjimky by tedy nemělo docházet k návštěvám vykonavatelů exekutora v domácnostech dlužníků a zabavování věcí a k provádění dražeb. Dále rovněž do 30. 6. nesmí být prodána nemovitost, v níž má dlužník místo trvalého pobytu. I zde jsou výjimky, které se týkají vymáhání výživného nebo dluhů způsobených úmyslným trestním činem či vzniklých z újmy na zdraví.

Další změna se pak dotýká obstavení účtu v exekuci a výplaty části zabavených prostředků. Jestliže v běžném režimu lze žádat o jednorázovou výplatu dvojnásobku životního minima, tak podle tohoto zákona lze až do 31. 12. žádat o výplatu čtyřnásobku životního minima. Podobně jako u opatření souvisejícího s placením úvěrů, i zde se opatření použijí také na exekuce, které probíhaly před schválením zákona.

Lex Covid ale přinesl i trvalé změny. Jednou z nich je třeba zvýšení jistiny dluhu, kvůli němuž lze prodat nemovitost, ve které má dlužník trvalé bydliště, z 30 000 na 100 000 Kč.

Cestou, jak zmírnit dopady krize na průběh exekuce, je také podání návrhu na odklad exekuce právě s odkazem na dopady pandemie a přijatých opatření na příjmy dlužníka. Nejdé o nějaký nový nástroj, možnost odložit exekuci v případech, kdy se dlužník dostane na přechodnou dobu bez svého zavinění do problémů, existuje řada let. V praxi se využívá například v případech dlouhodobé hospitalizace dlužníka apod., v současné době je nicméně tento postup doporučován i ministerstvem správnosti právě pro případy, kdy se dlužník ocitne v problémach v souvislosti s pandemií. Návrh se podává k exekutorovi, jenž exekuci vede, a vzor lze najít na stránkách www.justice.cz.

Lex Covid pamatuje i na úlevy těm, kteří jsou v procesu oddlužení a v důsledku výpadku příjmu nejsou schopni platit dle splátkového kalendáře. Jakékoli problémy se splácením v oddlužení že třeba především řešit co nejdříve s insolvenčním správcem. Podle zákona by výpadky příjmu neměly vést k zastavení procesu oddlužení. Nově má platit, že u toho, kdo zahájil insolvenční řízení před 1. 6. 2019 a kvůli dopadům pandemie by nebyl schopen zaplatit během pěti let minimálně 30 % dluhů, může soud na jeho návrh zohlednit nezaviněné dopady pandemie a přiznat i tak osvobození od placení zbytku dluhů, podobně jako je tomu v případě oddlužení, která již probíhají dle pravidel platných od června 2019.

Závěrem

Výše uvedené změny jsou v převážné většině dočasným řešením plošných problémů, jež lze v souvislosti s krizi očekávat. Pravděpodobně na ně ale budou navazovat další již dlouhodobější novely právních předpisů. Zatím stále převládá trend legislativních změn v prospečích dlužníků, stále silnější se ale ozývají i věřitelé, pro něž se některé pohledávky stávají prakticky nevymahatelnými. Kritika je slyšet i ve vztahu k opatřením, která jsou shrnuta v tomto článku, a je otázka, pokud dojde k jejich napadení u Ústavního soudu, zda před ním obstojí zejména s ohledem na zákaz zpětné účinnosti právních norem či s ohledem na průběh legislativního procesu, v němž byly přijaty. Na nejistotu si ale bohužel budeme muset zvykat asi stále více ve všech oblastech našeho života.

Text – Mgr. Jan Vobořil, Ph.D. Článek vznikl v rámci projektu Bezplatná advokátní pomoc a osvěta pro seniory ve věci dluhů, exekuci a udržitelnosti bydlení a zaměstnání podpořeného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR.

Nová radnice Sedmičky je jednou ze 192 staveb, které usilují o Českou cenu architektury.

V areálu ZŠ T. G. Masaryka najdete novou bustu Františka Soukala - čtrnáctiletého chlapce zabitého během pražského povstání. V Holešovicích žil u svých prarodičů a hned první den povstání vyrazil pomáhat do ulic. Působil jako spojka u obránců barikády na Trojském mostě, 7. května byl však smrtelně raněn střepinou z granátu.

Tak trochu přípravy na kuličkový turnaj s obrovskými koulemi připomnala jáma, která se propadla na Letenské pláni. Magistrát místo oplotil, zasypal a oblast prověřil georadar. Podle dosavadních průzkumů jde o starou jámu, která na pláni v minulosti vznikla při stavbě.

Ústavní soud odmítl stížnost Prahy 7 na omezení zasedání zastupitelstev v rámci koronavirových opatření vlády. Dle soudu trvalo sporné opatření jen 14 dní, případný zásah do práva na samosprávu tedy platil krátce. Poté se podmínky pro konání zastupitelstev výrazně liberalizovaly.

Praha 7 si připomněla 75. výročí Pražského povstání a konce 2. světové války.

Facebookový projekt Shops of Letná Ilony Laužanské, o které jsme psali v lednovém Hobuletu, získal již i svou webovou podobu www.shopsofletna.cz.

Covid-19 se probojoval i do muzea. Národní technické muzeum oznámilo, že mezi své exponáty brzy zařadí artefakty, jež souvisejí s nemocí Covid-19, například plícní ventilátor CoroVent, který vyuvinuli na ČVUT. Záchranaři, kteří se s koronavirem utkali v první linii, budou mít navíc vstupné do NTM zdarma.

Nově otevřené centrum v hale 40 Pražské tržnice H40 nabízí zajímavý program pro děti i dospělé.

V Zoo Praha se opět oslavovalo. 9. května se tam krátce před druhou hodinou ranní narodilo druhé sluně a opět holčička.

Revitalizaci okolí stanice metra Nádraží Holešovice může provést Dopravní podnik podle původního plánu - tedy založením společného podniku ve formě akciové společnosti se soukromou firmou Nové Holešovice Development, která patří developerským společnostem Karlín Group a Ungelt Group. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže totiž zamítl rozklad skupiny CPI Radovana Vítka. Více jsme o této záležitosti psali v Hyde Parku v únoru 2020.

Zatím neznámý pachatel vykradl Kulturně-komunitní centrum ART na Letné.

Praha a Brno chtějí posílit pravomoci obcí pro regulaci sdílených kol a koloběžek. Potřebují k tomu novelu zastaralého silničního zákona.

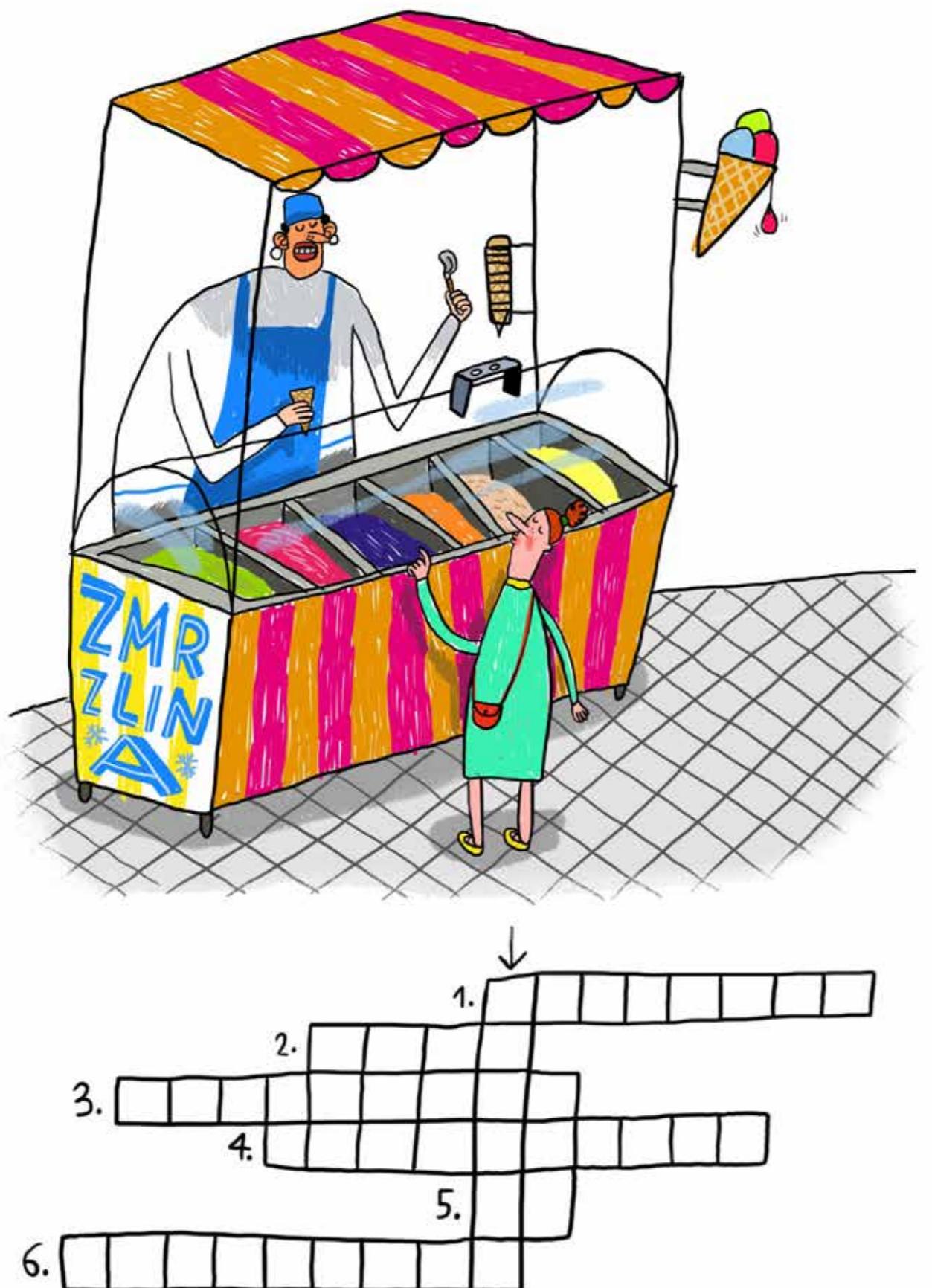
Psalo se před 110 lety (Národní listy, 3. 6. 1910)

Upozornění majitelům elektrického zařízení v Praze VII. Neznámý dosud zlomyšlák otvírá v domech na třídě Belcrediho a Bělského (Milady Horákové a Dukelských hrdinů - pozn. aut.) a v ulicích přilehlých svévolně domovní skříňky elektrického zařízení a vypíná v nich vypínače. V jednom případě dokonce pachatel uřízl vedení, spojující skříňku s domovní instalací. Strážnice elektrických podniků byla nucena v poslední době v osmnácti podobných příkladech zakročit. Ježto by majitelům elektrických zařízení mohla z jednání tohoto i citelná škoda vzejít, bylo by záhodno, aby i sami zostřili dozor na domovní skříňky a přispěli tak k dopadení pachatele.

Abychom stihli Hobulet vytisknout, musí mít uzávěrku už v polovině měsíce. Proto na této stránce mohou chybět některé zprávy, které by si zveřejnění také zasloužily.

Za 850 tisíc korun se vydražil obraz nazvaný Virus 0420 (anticovid) od Jana Kalába. On-line charitativní aukci uspořádaly Galerie Kodl a holešovická Trafo Gallery, kde bylo dílo vystaveno. Výtěžek získá pět neziskových organizací včetně Pečovatelského centra Praha 7.

Výdach z tunelu Blanka nedaleko Sparty se proměnil v umělecké dílo. Do realizace své Eccentric Gravity čili Výstřední gravitace zapojil umělec Federico Diaz celým odborníkům i robota.

Čas zmrzlin a výletů

Když vyplníš tajenu, zjistíš, jakou příchutí si objednává Květa na obrázku.

Jakou nejzajímavější chuť jsi ochutnal/a?

Které z míst, kam se dá jít na procházku, není v Praze 7?

1. Jak se říká kydadlo na Letné? 2. Jak se jmenuje památník na nádraží Bubny?

3. Jak se jmenuje park, ve kterém je planetárium? 4. Jak se jmenuje zahrada plná zvířat?

5. Jaká je zkratka největší budovy Národní galerie? 6. Jak se jmenuje nejznámější pražská rozhledna?

Ilustrace – David Böhm
Tajenka: maková

Pravidelné poradny osobě

Pravidelné poradny pro seniory a pečující a poradna po otázky bydlení obnovují svůj provoz. Více informací o poradnách naleznete na webu radnice.

Poradna pro seniory – úterý a čtvrtok od 9 do 12 hodin

Poradna pro pečující – středa od 9 do 11 hodin Dělnická 44

Poradna pro otázky bydlení – 25. června od 14 do 17 hodin Radnice U Průhonu 38, místnost č. 2.10 www.praha7.cz

Pracovní příležitost

Pro nově vznikající Lesní mateřskou školu v Praze 7 hledáme pedagogické i nepedagogické pracovníky. Nástup srpen/září 2020. Bližší informace na: fzsumelecka@seznam.cz

Volné pozice v Poliklinice Prahy 7

Poliklinika Prahy 7 hledá pro nový projekt poskytování zdravotní a sociální péče v komunitě geriatra (nebo lékaře s probíhající atestací na geriatrii) na částečný úvazek a další profesor multidisciplinárního zdravotní-sociálního týmu pracovníků na polohovní úvazek – fyzioterapeut, ergoterapeut, zdravotní sestra a také metodik/koordinátor aktivit projektu směřující k rozvoji kvalitní péče o seniory a osoby s komplexními zdravotními obtížemi (např. po těžkých úrazech, cévních mozkových příhodách, s chronickým onemocněním apod.) na území Prahy 7. Nabízíme zajímavou práci v přátelském kolektivu, možnost podílet se na rozvoji moderní péče o seniory, dobré platové ohodnocení a klasické benefity (5 týdnů dovolené, sick days, volno na vzdělávací akce, zahraniční stáž, flexibilní pracovní doba atd.). Více informací najdete na https://www.poliklinikaprahy7.cz/volnepozice/. Případně kontaktujte ředitelku polikliniky Mgr. Marcelu Janečkovou na tel.: 777 689 546 nebo na emailu: reditel@pp7.cz

Pomoc obětem domácího násilí

Život v karanténě zhoršil situaci obětí domácího násilí. První měsíc nouzového stavu přinesl zvýšení počtu kontaktů na linku pomoci obětem kriminality a domácího násilí s číslem 116 006. V době od 16. března do 16. dubna se na linku obrátilo celkem 672 volajících. Oproti stejněmu období v minulém roce došlo k nárůstu poptávky po poskytovaných službách, a to o 42 %. Oběti, které zažívají domácí násilí, potřebují zejména rychlou pomoc a podporu a ta spočívá především v získání informací o tom, co dělat v případě nebezpečí či napadení, zajištění bezpečného bydlení, bezpečnostního plánu, právní, sociální a psychické podpory a pomocí.

Kam se obrátit pro pomoc:

Linka obětem kriminality a domácího násilí – tel.: 116 006

SOS linka ROSA – tel.: 602 246 102 (Po-Pá 9-18 hod.)

Linka důvěry Senior – tel.: 800 157 157

Bílý kruh bezpečí – nepřetržitá telefonická linka pro pomoc obětem domácího násilí – tel.: 251 511 313

RIAPS – nonstop telefonická linka – tel.: 222 586 768

ACORUS – tel.: 283 892 772

Diakonie ČCE – Středisko kresťanské pomoci v Praze – tel.: 222 520 589 www.domacinasili.cz

Kontejnery na oleje a tuky

Na šesti stanovištích v Praze 7 najdete nově třídicí nádoby na jedlé oleje a tuky. Cílem je minimalizovat riziko, že potravinářské oleje a tuky z domácností skončí v odpadních vodách. Tuk totiž v kanalizačním potrubí ztuhne a blokuje jeho průchodnost. Do určených kontejnerů vhazujte prosím použité oleje a tuky pouze v uzavíratelných plastových nádobách, např. PET lahvič – nikdy je nevylévejte přímo do kontejneru. V případě hojného využívání kontejnerů plánuje radnice počty sběrných míst rozšířit. Svoz bude probíhat 1x měsíčně či dle potřeby. V případě přeplnění nebo lehkého znečištění volejte na tel.: 770 104 933. Při úniku oleje ve větším množství pak kontaktujte hasiče na lince 150. Děkujeme, že třídíte.

Cechova 310/1
U Letenského sadu 1296/10
Šternberkova 1350/16
Ortenovo nám. 1494/14
Tusarova 1316/17
Přístavní 1079/29
www.praha7.cz

Staré spotřebiče patří do muzea

Do konce prosince se můžete zapojit do celoplošného projektu s názvem Máte doma muzejní kousek?, který připravil kolektivní systém Elektrowní ve spolupráci s Národním technickým muzeem. Pokud máte doma spotřebič, který byste rádi věnovali do sbírky Národního technického muzea, stačí udělat pář jednoduchých věcí. Vyfotě jej, doplňte jeho popis – odhadované stáří, stav, dochované příslušenství, případně další informace (manuál, návod, prodejní doklad, apod.) a zašlete emailem do 31. prosince na adresu muzejni.kousek@elektrowni.cz. Odměna pro vybrané kousky vás nemine. www.elektrowni.cz/muzejnikousek.html www.ntm.cz

Velkoobjemové kontejnery	vždy 16–20 hodin
Letohradská × U Letenského sadu	1. 6., 7. 7. 2020
Šimáčkova proti domu č. 8	1. 6. 2020
Čechova × Nad Královskou oborou	2. 6., 7. 7. 2020
Osadní × Dělnická	2. 6., 27. 7. 2020
U Vody × Jankovcova	8. 6. 2020
Za Papírnou	8. 6., 20. 7. 2020
U Průhonu × Na Maninách	9. 6., 20. 7. 2020
U Studánky 22 × Malířská	9. 6. 2020
Jana Zajíce × U Sparty	15. 6. 2020
Ortenovo nám. × U Pergamenky 7	15. 6. 2020
Tusarova 5	16. 6., 13. 7. 2020
U Městských domů × Poupeťova	16. 6. 2020
Pplk. Sochora proti domu č. 14	22. 6., 27. 7. 2020
Tusarova 52	22. 6. 2020

Velkoobjemový kontejner nemůže být přistaven, pokud jsou na jeho stanovišti předčasně odloženy například objemné kusy nábytku a jiný nepořádek. Je vždy nutné vynášet a odkládat věci k odvozu až v době, kdy je kontejner zaparkován na svém místě. Kontejnery jsou přistavovány vždy od 16 do 20 hodin. Pokud v tomto čase dojde k naplnění nádoby, je přistaven další prázdný kontejner.

Odpad je možné odevzdat i ve sběrných dvorech a ve stabilních sběrných nebezpečných odpadů. Ve Sběrném dvoru hl. m. Prahy, Vočářova (pod Libeňským mostem), Praha 8, tel.: 731 909 653, provozní doba: Po-Pá 8.30–17 hodin, přijímají všechny druhy odpadů.

Aktuální informace o přistavení VOK: www.praha7.cz/temata/odpad/velkoobjemove-kontejnery

Hobulet – periodický tisk územního samosprávného celku
Vydává Úřad městské části Praha 7, U Průhonu 1338/38, IČ: 00063754
Evidenční číslo MK ČR: E 12070, vychází 11×ročně

Šéfredaktorka Ing. Klára Janicki, hobulet@praha7.cz, 220 144 142.
Inzerce Petra López, lopez@praha7.cz, 220 144 185.

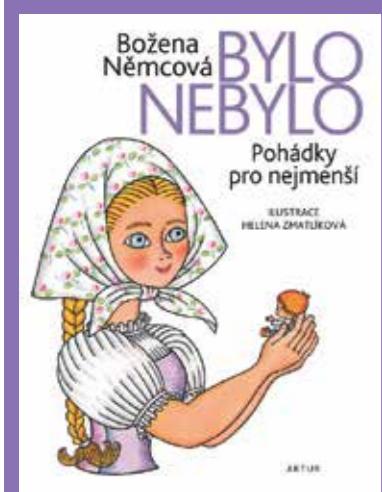
Redakce Natalie Kolláriková, kollarikovan@praha7.cz, 220 144 253. Uzávěrka vždy 10. dne v měsíci, nevyžádané rukopisy se nevracejí, za věcnou správnost odpovídají autoři a inzerenti. Zasláním příspěvku nevzniká nárok na jeho otištění.

Redakční rada Mgr. Tomáš Bartovský, PhDr. Richard Biegel, Ph.D., Mgr. Hana Holubková, Ing. Klára Janicki, Jana Jebavá, Iveta Lysoňková, Jan Svoboda, Bc. Štěpán, Martin Tománek, Bc. Lukáš Tůma

Grafická úprava a sazba Petr Bosák, Robert Jansa, Adam Macháček (20YY Designers)
Illustrace na obálce Martin Groch

Tisk Mafra, a. s. **Distribuce** Česká pošta, s. p. **Náklad** 30 000 výtisků
Hobulet 6/2020, vydán 25. 5. 2020 v Praze 7.

Stránka pro cizince je realizována v rámci projektu MČ Praha 7 Podpora integrace cizinců na území MČ Praha 7 v roce 2020, který finančně podporuje Ministerstvo vnitra ČR.

www.artur.cz
Bohatá nabídka dětských knížek s ilustracemi Heleny Zmatlíkové a více než 150 svazků divadelní **edice D**

inzerce

Zakázková výroba kožené galanterie, brašnářství, opravy

FI-JI

Janovského 31, Praha 7
www.fi-ji.cz
777 64 88 72

SLEVA
na všechny knihy a e-knihy!
25 %

HLEDÁTE NOVÉHO GYNEKOLOGA, GYNEKOLOŽKU?

V Lékařském domě Praha 7 přijímáme nové pacientky. Nabízíme moderní prostředí a vstřícný přístup, pod jednou střechou s mnoha specialisty a lékárna.

MUDr. Zdeněk Vrtiška | MUDr. Radka Gregorová

Lékařský dům Praha 7, a.s.
Janovského 48 tel.: 242 426 423 | 731 503 122
Praha 7 gynekologie@ld.cz | www.ld.cz

LÉTNÍ ZAHRÁDKA NA RADAVĚ 2020 PONDĚLÍ - NEDELE 14 - 22 HOD.

Pilsner Urquell

UGRILUJ SI CO SI PRÍNESEŠ

BOWLING RADAVA WWW.radava.cz

Tel: 233 101 211, Milady Horákové 37, 170 00 Praha 7

BURZA #4

KULTURNÍ ZAHRÁDKA
SEZÓNA 2020 ZAHÁJENA!
PO-SO 10:00-00:00
U HLAVNÍHO VCHODU DO PRAŽSKÉ TRŽNICE

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY
Praha 7 - Holešovice

Sportovní hala Královka
Nad Královskou oborou 1080/51, Praha 7

www.sportjoy.cz | info@sportjoy.cz | +420 777 851 655
www.kidsjoy.cz | info@kidsjoy.cz | +420 777 851 655

V hlavě!

Altíkův příměstský tábor pro děti od 8 do 12 let

Kde: Invalidovna Sokolovská 136/24 Praha 8 – Karlín
Kdy: 24.-28. srpna
Za kolik: 2400 Kč
Více informací a přihlášku najdete na www.studioaltik.cz

inzerce

MOST
NÁPOJE/BEVERAGES

Pivo Limo Cider

PPLK. SOCHORA 436/3,
PRAHA 7-HOLEŠOVICE /
PO - PÁ 16:00 - 23:00
SO - NE 18:00 - 23:00
WWW.MOST.CZ

OBCHOD PLNÝ DESIGNU
KOMUNARDŮ 32 PRAHA 7

KONSEPTI

WWW.KONSEPTI.COM

Přijďte na obědové menu, domácí cheesecake, čerstvý sendvič nebo na NEkyselou kávu a mnoho dalšího do kavárny v budově nové radnice U Průhonu 38

Po celý červen stačí říct, že jste o nás četli v Hobuletu a my vám k objednávce rádi přidáme na ochutnání domácí ZMRZLINU ČI LIMONÁDU

ZDARMA

Po a St 7:30 – 18:00
Út a Čt 7:30 – 15:00
Pá 7:30 – 14:00
Těšíme se na vás,
Tým Kafe na Sedmičce

Pro holky a kluky 7-14 let

Letní příměstské tábory

Hala 40, Pražská tržnice

Týden plný programování, zábavy, kreativity, nových zkušeností a dovedností.

Programování, roboti a virtuální realita; Grafika, fotografie a film; Programování s mobily a další.

makeittoday.cz

LTEC.cz

PRODEJ A SERVIS VÝPOČETNÍ TECHNIKY

- ESET GOLD partner
- registrovaný DELL partner
- G Suite a Office 365 reseller

Již 20 let s Vámi...

LTEC.CZ s.r.o., Strojnická 9, 170 00 Praha 7 - Holešovice
TEL.: 283 872 564, Ltec@Ltec.cz, www.Ltec.cz

OSMINKA ZDARMA
inzerce pro firmy, podnikatele a další organizace z Prahy 7

Všem firmám, podnikatelům, živnostníkům a dalším organizacím, které mají sídlo či provozovnu v Praze 7, nabízíme jako formu podpory v současné obtížné době inzerci do Hobuletu ve formátu 1/8 zdarma. Společně to zvládne!

Nabídka osmnáctky zdarma platí do konce roku 2020. Kontaktní osobou je Petra López z oddělení komunikace Prahy 7, e-mail: LopezP@praha7.cz, tel.: 773 006 787. Více informací naleznete v Ceníku a Pravidlech uveřejňování inzerce na webu: www.praha7.cz/inzerce.

PRAHA 7

PRAGA 7

PRAGA 7

JATKA78 & FRIENDS LETNÍ SCÉNA

CIRK LA PUTYKA
AMERIKÁNKA
BRATŘI V TRICKU
A MNOHO DALŠÍCH!

8/6 – 31/7 · JATKA78

CSOB
GENERALI
POLÍČEK
PRAGA 7
MINISTERSTVO KULTURY
RADOUZNÍK
PRAGA 7
PRAGA 7
HABO

knihobot.cz

Nejjednodušší způsob, jak prodat knihy.

Dukelských hrdinů 359/21,
Praha 7 Holešovice

H40

PROSTOR PRO VSECHNY GENERACE

NOVÝ KOMUNITNÍ PROSTOR V PRAŽSKÉ TRŽNICI

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY ČERVENEC - SRPEN 2020

VÝTVARNÉ A MONTESSORI DÍLNY JEŠTĚ V ČERVNU 2020

Kontakt: Veronika - 728 444 728, e-mail: prostor@h40.cz   www.h40.cz

Frankie's
PIZZA & BURGER

+420 604 274 896
Milady Horákové 70

frankies-letna.cz
@frankiespraha

**ČIŠTÍRNA ODĚVŮ
A VĚCÍ KOŽENÝCH**

**ČIŠTĚNÍ ODĚVŮ
PRANÍ PRÁDLA
ČIŠTĚNÍ KŮŽÍ**

Milady Horákové 44
170 00 Praha 7
PO - PÁ 7:00 - 18:30
www.royalclean.cz

ROYAL CLEAN
čistírna oděvů a věci kožených

10% SLEVA
Platí do 31.8.2020

! ŽALUZIE, ROLETY, SÍTĚ !

ZAMĚŘENÍ - PORAŽENSTVÍ - DODÁVKY
MONTÁŽE - OPRAVY

30 let zkušeností na trhu

ŽALUZIE - ROLETY - SÍTĚ PROTI HMYZU
STÍNĚNÍ A SÍTĚ NA STŘEŠNÍ OKNA

GARNÝZE - PLISÉ - MŘÍŽE - ROLOVACÍ A SEKČNÍ VRATA

Helios - K
U Výstaviště 21,
170 00 Praha 7

Telefon: +420 602 266 612

HOLEŠOVICKÉ TRHY

MÁME OTEVŘENO

pondělí - pátek 08:00 - 17:00
sobota 08:00 - 14:00

Nakupujte čerstvé potraviny od pěstitelů a maloobchodníků.
www.prazska-trznice.cz

Quickwash
samoobslužná prádelna • laundromat

20% SLEVA NA ČISTÍRNU

Máte prádlo, které nemůžete prát?
I tak ho přineste k nám.
Zařídíme jeho vyčištění a navíc od nás dostanete 20% slevu.

Vše informaci u obsluhy. Tato akce platí v prázdninách Quickwash Strossmayerák Po-Ne 8-20 a Quickwash Chodov Po-Ne 9-21. 20% sleva na čistírnu lze využít od 1.5. do 30.6.2020. Tuto slevu nelze kombinovat s jinými akcemi a slevami.

SPECIALISTA
NEJEN
NA STÁČENÉ
NÁPOJE

STOC.TO

**PIVO, VÍNO
NEALKO
LOKÁLNÍ ZBOŽÍ**

ROZVOZ 24/7

Vinárna / Bar: Jana Zajíce 36, Praha 7, u Stromovky
Výdejní místa: Jana Zajíce 36, Bermanova 11, Bezová 1
eshop: www.stoc.to, info@stoc.to, tel: 731 786 286
Instagram: www.instagram.com/stoc.to   **Facebook:** www.facebook.com/100c.to

Individuální rozvozy po celé Praze a dodání kurýrem po ČR

Nabízíme semináře online i klasické, viz www.timing.cz

Asertivita pro každodenní použití: Vím, OČ MI JDE? Umím naslouchat? Umím říci NE?

Autentická veřejná komunikace: Navodit zdravé toky informací v didaktickém, uměleckém či politickém kontextu.

Interní směrnice - a jak na to: Teorie & praxe & metodika. Přínosy a úskalí interních směrnic (norem).

Jak přežít současnou situaci – seminář s psychologem: Jak na stres? Jak s časem, jak se starat o sebe a své blízké.

Jak si vylepšit Powerpoint i svůj projekt: Základy prezentacní grafiky; co je přínosné, a co nikoli; myšlenkové mapy Prezi.

Prevence a zvládání rizik pro naše úkoly a cíle: Jak: řídit procesy, zavádět změny, motivovat zaměstnance, vést týmy.

Délka výuky: 4 hodiny, nedohodne-li se jinak.
Kontakt: kurzytiming@seznam.cz, 603554535, 604102815

inzerce

MUSTANG4YOU

zapůjčení Amerických Legend FORD MUSTANG

Pro rezidenty Prahy 7 sleva 55%

web: mustangforyou.cz
tel: 733604146

8490,-
3820,-

STROMOSKOP

PECE O STROMY - STROMOLEZENÍ, KONZULTACE, KACENÍ, FREZOVAÑ PAREZU
WWW.STROMOSKOP.CZ

www.ipcc.cz

WEB

IPCC

rychlý do týdne či na míru
od 7 900 Kč

vytvoríme stránky pro Vaši firmu
sleva 20% pro firmy, podnikatele, živnostníky a další organizace, které mají sídlo či provozovnu na Praze 7

Máte dotaz? Kontaktujte nás na:
obchod@ipcc.cz   +420 777 093 088

INFINIT
HOLEŠOVICE

POZNEJTE UMĚNÍ RELAXACE

www.holesovice.infinit.cz

Nové vafové bistro

WAFFLOVE
Waffles & Coffee

Komunardů 38, 170 00 Praha 7
tel.: +420 605 946 674
e-mail: bistro@wafflove.cz
www.wafflove.cz

@wafflovecz   #MojeSladkéMísto   wafflovecz

Avantgarda

UPCYKLACE • SECOND HAND • RECYKLACE

Milady Horákové 25 - ve dvoře
fb: @Avantgarda25
e-shop: www.avantgarda.net

STARŠÍ ODĚVY A DOPLŇKY ZDE DOSTÁVAJÍ POTŘEBNOU PĚČI, ABY MOHLY SLOUŽIT DÁL. STAČÍ JE JEN OBLÉKNOUT A JÍT!

ZKUŠEBNA NOVÉ SÍTĚ

Osadní 26 – Holešovice
Pište na zkusebna@novosit.cz

**Prostor pro
vaše projekty**

Jsme grafické designové studio, které rádo pomůže nastartovat business nejen firmám na Praze 7.

yellow shapes

www.yshapes.cz

Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z

**Základní umělecká škola,
Praha 7, Šimáčkova 16**

vám nabízí vzdělávání
v následujících oborech

Hudební obor
Individuální i skupinová výuka
hry na nástroje
klavír, varhany, cembalo, akordeon,
zobcová a příčná flétna, hoboj,
klarinet, saxofon, fagot, trubka, pozoun,
lesní roh, housle, violoncello,
kontrabas, harfa, kytara, cimbál, bicí

Výtvarný obor
Základní výtvarné techniky
kresba, grafika, malba,
prostorová tvorba, objektová
a akční tvorba, enkaustika,
mozaika

Taneční obor
Taneční průprava, kreativní pohyb
současné taneční techniky,
základy klasického tance,
scénická praxe

**Literárně-dramatický
obor**
Divadlo a literatura
dramatická průprava, dramatika
a slovesnost, přednes prózy
a poezie

Z U Š

Přijímací zkoušky 2020–2021
17.–19. 6. 2020
10.00–12.00, 13.00–18.00

Pro více informací sledujte naše stránky
www.zuss.cz/prijimaci-zkousky
tel. 220 875 863
e-mail: info@zuss.cz

Z Z Z Z Z Z Z Z Z Z Š

inzerce

Rezervujte si u nás své léky kdykoliv.

REZERVACI MŮŽETE PROVÉST ONLINE.

www.pharmacentrum.cz/cs/rezervace-leku/lekarna-holesovice

Lékárna PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 10, Praha 7, Po–Čt 8–18 h, Pá 8–17 h

Rezervovat můžete i na tel.: 227 777 699

 Lékárna
Pharmacentrum .....

www.pharmacentrum.cz

U NÁS MAJÍ DĚTI
ČAS VYRŮST.

ŠPALETOVÁ A KASTLOVÁ OKNA

VČETNĚ DOKUMENTACE A VYŘÍZENÍ ZÁVAZNÉHO
STANOVISKA OD PAMÁTKÁŘŮ.

Vzorková prodejna Roháčova 11, Praha 3

www.oknacreative.cz

+420 777 874 899 info@oknacreative.cz

SE STAROSTOU NA STŘEŠE

Zveme vás na Den otevřených dveří nové radnice
Prahy 7 a neformální setkání se starostou
Janem Čížinským a dalšími radními Prahy 7
na střešní terase.

ve středu 10. 6.
16.00 – 18.00 Den otevřených dveří nové radnice
18.00 – 20.00 Se starostou na střeše

Radnice Prahy 7 (U Průhonu 38)

Přijďte si prohlédnout novou radnici Prahy 7, setkat
se se starostou a dalšími radními, zeptat se na vše,
co vás zajímá, a zároveň se pokochat unikátním
výhledem na Holešovice.

Těšíme se na vás!

Váš partner v oblasti výškových prací z Prahy 7

ABSA
HOROLEZCI

Čištění okapů
Ochranné hrany a sítě proti ptactvu
Opravy střech a klempířské práce
Opravy a nátěry fasád

Doprava a návrh řešení zdarma

www.absa.cz info@absa.cz 736 689 006

Příměstské tábory na Letné

- Pestrobarevný program po celé léto
- Každý týden jiné dobrodružství,
každý den nové zážitky
- V ateliéru, galerii nebo v lese
- Pod vedením profesionálních
animátorů, ilustrátorů a umělců
- Úzké skupiny 10 dětí ve věku 6–14 let
- Sourozenecké a jiné slevy

www.vzletna.cz

Nejlepší
prázdniny
v Praze

Přijmeme nového
kolegu či kolegyni
do zavedené kanceláře v Praze 7

Dělnická 54, Ing. Iveta Tomsová
itomsova@obchod.rsts.cz • Tel.: 777 666 652

 Raiffeisen
STAVEBNÍ SPOŘITELNA

PRAHA
7

PRAHA7.CZ

**Dobré, zdravé a přírodní
potraviny koupíte
v e-shopu Ošatka.cz**

Sleva 10 %

**Získejte slevu 10 %. Zadejte v košíku
kód voucheru „Hobulet“.**

Sleva 10 % neplatí na již zlevněné zboží a zboží v akci. Akce je platná do 31. 7. 2020.

Nejbližší výdejní místo:

Ošatka Holešovice, Plynární 10, Praha 7

**Vyrazte ven
připraveni**

**Doplňky stravy
pro vás výhodněji**

- **GS Betakaroten s měsičkem**
(více druhů)
- **GS Superky Antibio**
- **GS Vitamin C1000 + šípky**
(více druhů)
- **GS Superky probiotika**
(více druhů)

GS Vitamin C: Vitamin C podporuje imunitu, GS Superky: Selen podporuje imunitu.
GS Betakaroten: Biotin přispívá k udržení zdravé pokožky, vlasů, nehtů a zraku.

SLEVA 10 %

na vybrané doplňky stravy od společnosti
Green-Swan Pharmaceuticals

Platnost akce je od 1. 6. do 30. 6. 2020 nebo do vyprodání zásob.

Lékárna
MEDICON Lékárna
Pharmacentrum.....

PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 10, Praha 7
Po-Čt 8-18 h, Pá 8-17 h

Lékárna

**PŘÍMĚSTSKÝ
sportovní
TÁBOR**
na Výstavišti

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR S VELKÝM MNOŽSTVÍM
VENKOVNÍCH SPORTOVIŠT PRO VŠECHNY DĚTI VE
VĚKU 5–12 LET, KTERÉ JSOU RÁDY V POHYBU.

**ZAČÍNÁME
6. ČERVENCE** | celé prázdniny každý týden
po-pá od 7:00 do 17:00 hod.

SPORTY

Badminton, lezení, in-line, baseball, bike,
parkur, tenis, fotbal, plavání a spousta dalších.
Součástí je testování pohybových předpoklá-
dů a schopností dětí.

CENA | 3 190 Kč/týden

Tábor se koná ve spolupráci se sportovnikempy.com.
Více info a přihlášky na vystavistepraha.eu/primestskytabor.

**SPORTOVNÍ
KEMPY.com**

**VÝSTAVIŠTĚ
PRAHA**